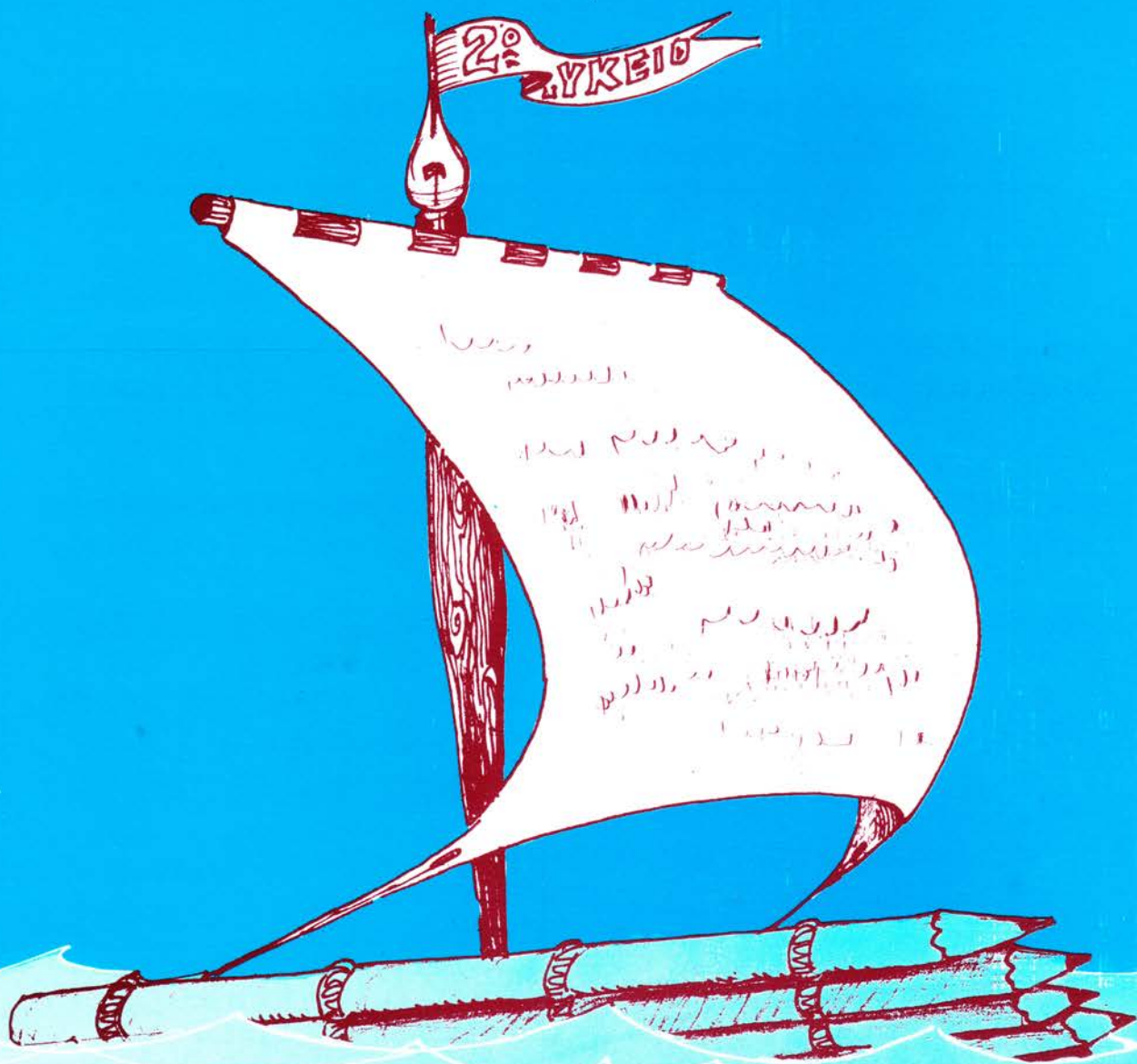

σχεδία

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ 2ου ΛΥΚΕΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

ΜΑΪΟΣ 1995 ΤΕΥΧΟΣ 2 ΔΡΧ 500

Προλεγόμενα

Ένα χρόνο μετά το “παρθενικό” της ταξίδι η ΣΧΕΔΙΑ μας γιορτάζει τα πρώτα της γενέθλια, έτοιμη να “σαλπάρει στ’ ανοιχτά” για το δεύτερο μεγάλο ταξίδι της.

Τα σχέδια μας για τη ΣΧΕΔΙΑ μας δε διαμεύστηκαν για μια ακόμη φορά. Απεναντίας, παρά τις όποιες δυσκολίες, εδραιώθηκε ακόμη περισσότερο η πεποίθησή μας για καθιέρωση της ΣΧΕΔΙΑΣ μας σε μόνιμη γραμμή και μάλιστα όχι άγονη.

Σου ευχόμαστε, φίλε αναγνώστη και πάσι “καλό ταξίδι” και “πλούσιος μ’ όσα κέρδισες στο δρόμο”, αν και είμαστε πιο σίγουροι φέτος γι’ αυτό, γιατί η ΣΧΕΔΙΑ μας διαθέτει πιο έμπειρο πλήρωμα.

σ χ ε δ ί α

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ 2ου ΛΥΚΕΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ
ΜΑΪΟΣ 1995 - ΤΕΥΧΟΣ 2

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αντωνάκη Ειρήνη
Βαβουράκη Ρόη
Κασελούρη Βίκη
Κοκοτσάκη Ευαγγελία
Κουφάκη Μαρία
Λιουδάκη Διαμαντούλα
Λίτινας Γιάννης
Μανιατάκης Χρήστος
Μελισσινάκη Μαρία
Φρυγανάκης Δημήτρης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Φρυγανάκης Γιώργος-Φιλολόγος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Κουκουράκη Χριστίνα
καθηγήτρια καλλιτεχνικών

ΣΚΙΤΣΟΓΡΑΦΟΙ

Θεοδοσόπουλος Δημήτρης
Πεσβάντης Κυριάκος
Σταράκης Μιχάλης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

Λιουδάκη Διαμαντούλα
Λίτινας Γιάννης
Λεμονάκη Ιουλία
Φρυγανάκης Δημήτρης

Περιεχόμενα

1. Προλεγόμενα

2. ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (Αφιέρωμα)

- ✎ Νεκτάριος Κιαμής: Τα δικαιώματα του παιδιού-Η θεωρία και η πράξη.
- ✎ Κοτσίφη Τζένη: Οι τσιγγάνοι και η πολιτισμένη Ευρώπη.
- ✎ Παπαδάκη Μαρία: Πόσο έντονο είναι σήμερα το πρόβλημα της ισότητας των δύο φύλων.
- ✎ Πρεντάκη Έλενα: Ρατσισμός και Δημοκρατία.
- ✎ Ξεκαλάκης Αργύρης: Ρατσισμός και παιδεία.
- ✎ Φλουρή Ελένη: Μήπως είμαστε ρατσιστές;

3. ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

- ✎ Σκούφογλου Αμαλία: Νέοι και επανάσταση.
- ✎ Μποτωνάκη Ελευθερία: Νέοι χωρίς πρόσωπο
- ✎ Φλουρή Λένα: Φταίμε κι εμείς.
- ✎ Παπαδάκη Σοφία: “Θέλω”, δε σημαίνει “δύναμαι”.
- ✎ Αντωνάκη Ειρήνη: Η δεκαετία του 60. Μια δυναμική γενιά.

4. ΠΟΙΗΤΙΚΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ

- ✎ Λιουδάκη Διαμαντούλα: “Η μελαγχολία μου”.
- ✎ Λιουδάκη Γεωργία: “Αισθήσεις”, “Στους νεκρούς του Πολυτεχνείου”.
- ✎ Λεμονάκη Ιουλία: “Θανάτου υπόγειο”.
- ✎ Μακρυδάκη Πόπη: “Η φυγή”.
- ✎ Κοκοτσάκη Ευαγγελία: “Άξιζε φίλε μου...”, “Συνθήματα σε τοίχους”, “Κυνήγι”.
- ✎ Λίτινας Γιάννης: “Απολογισμός”.
- ✎ Μανιατάκης Χρήστος: “Κάποιοι του μίλησαν”.

5. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ

- ✎ Στυλιανουδάκη Βαγγελιώ: Αντιπαροχή.
- ✎ Φρυγανάκης Δημήτρης: Η παλιά μας πόλη.

6. ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

- ✎ Μανδακάκης Λουκάς: Παραδοσιακοί χοροί του νησιού μας.
- ✎ Λίτινας Γιάννης: Το ρεμπέτικο τραγούδι.
- ✎ Φρυγανάκης Δημήτρης: Γύρω από μια φωτογραφία.

7. “ΒΟΛΕΣ”

- ✎ Μελισσινάκης Αριστείδης: Ναρκωτικά SOS.
- ✎ Μανιατάκης Χρήστος: Τα “βαποράκια”, οι έμποροι κι εμείς οι άλλοι.
- ✎ Παπυράκης Ελισαίος: “Ανίερα” ερωτηματικά.
- ✎ Αντωνάκης Ζαχαρίας: Αναζητώντας τον τάφο του Αλεξάνδρου.
- ✎ Καθαράκη Στέλλα: Ξέσπασμα.
- ✎ Μποτονάκης Μποτόνης: Τηλεοπτικά χάλια και τηλεμονόκουπες.
- ✎ Μελισσινάκη Μαρία: Φιλόζωοι και “ζωόφιλοι”.
- ✎ Βαβουράκη Ρόη: “ΑΚΟΥΣΟΝ-ΑΚΟΥΣΟΝ”.

8. ΥΓΕΙΑ

- ☞ Ανεπιθύμητες “καταστάσεις”. Συνέντευξη του ιατρού Κουμάντου Μανόλη.
- ☞ Ψυχική και σωματική υγεία με τον πιο εύκολο τρόπο.
Συνέντευξη της καθηγήτριας σωματικής αγωγής Τελίδου Μαρίας.

9. ΧΙΟΥΜΟΡ

- ☞ “Και οι ήρωες... είχαν την πλάκα τους” (ιστορικά ανέκδοτα).
- ☞ Σχολικά ανέκδοτα.

10. ΚΡΙΤΙΚΗ 1ου ΤΕΥΧΟΥΣ

11. ΤΑ ΕΝ ΟΙΚΩ...

- ☞ Έρευνα φοιτητών Πανεπιστημίου Κρήτης στο 2ο Λύκειο για τα “κριτήρια επιλογής επαγγέλματος”.
- ☞ Ομιλία του Κουταλά Μανόλη κατά τη βράβευση του ως πρώτου επιτυχόντος στο νομό Ρεθύμνου στις Γ.Ε. 94. “Σημειωματάριο” (βασικές δραστηριότητες του σχολείου μας).
- ☞ Αθλητισμός.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

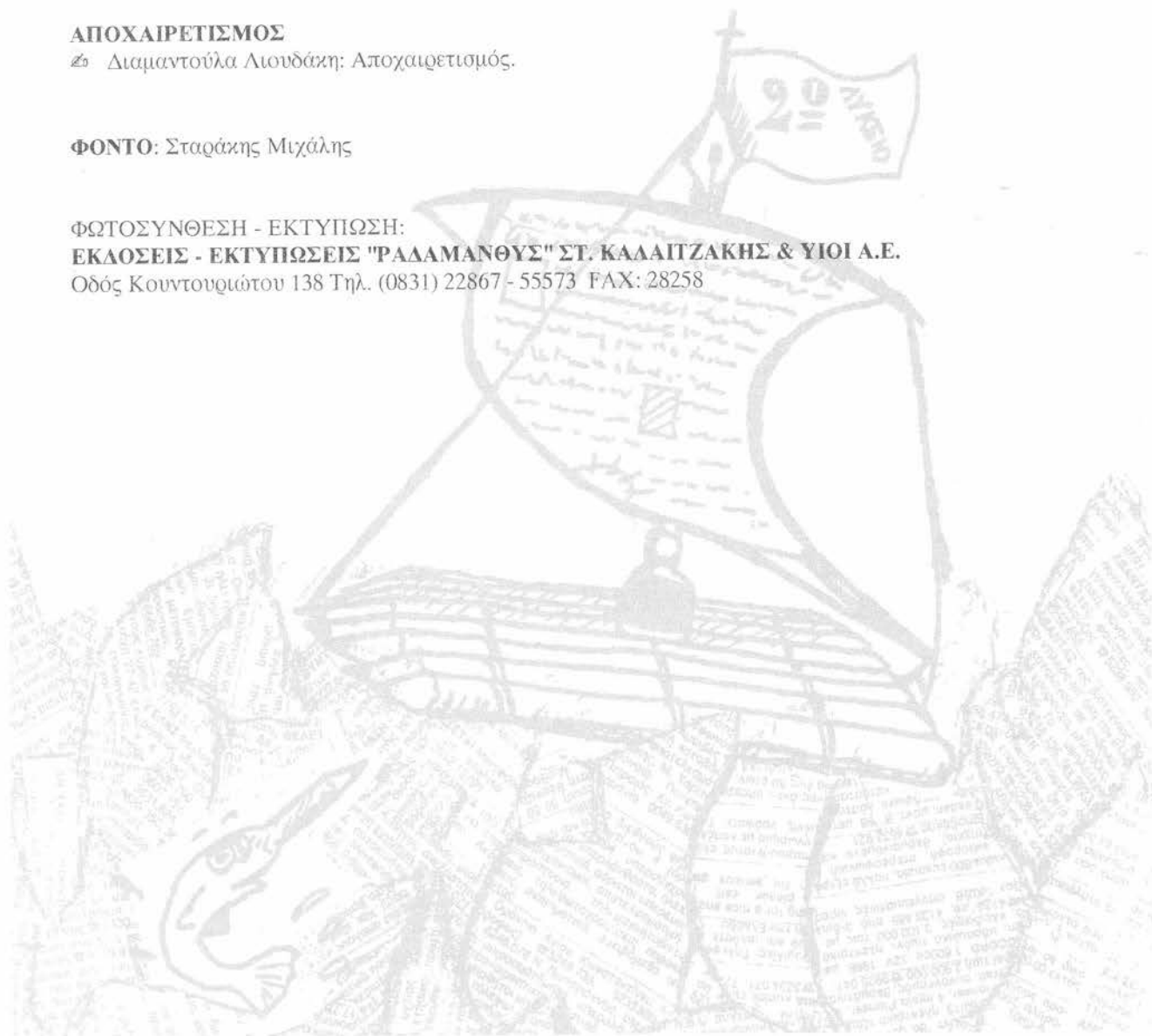
- ☞ Διαμαντούλα Λιουδάκη: Αποχαιρετισμός.

ΦΟΝΤΟ: Σταράκης Μιχάλης

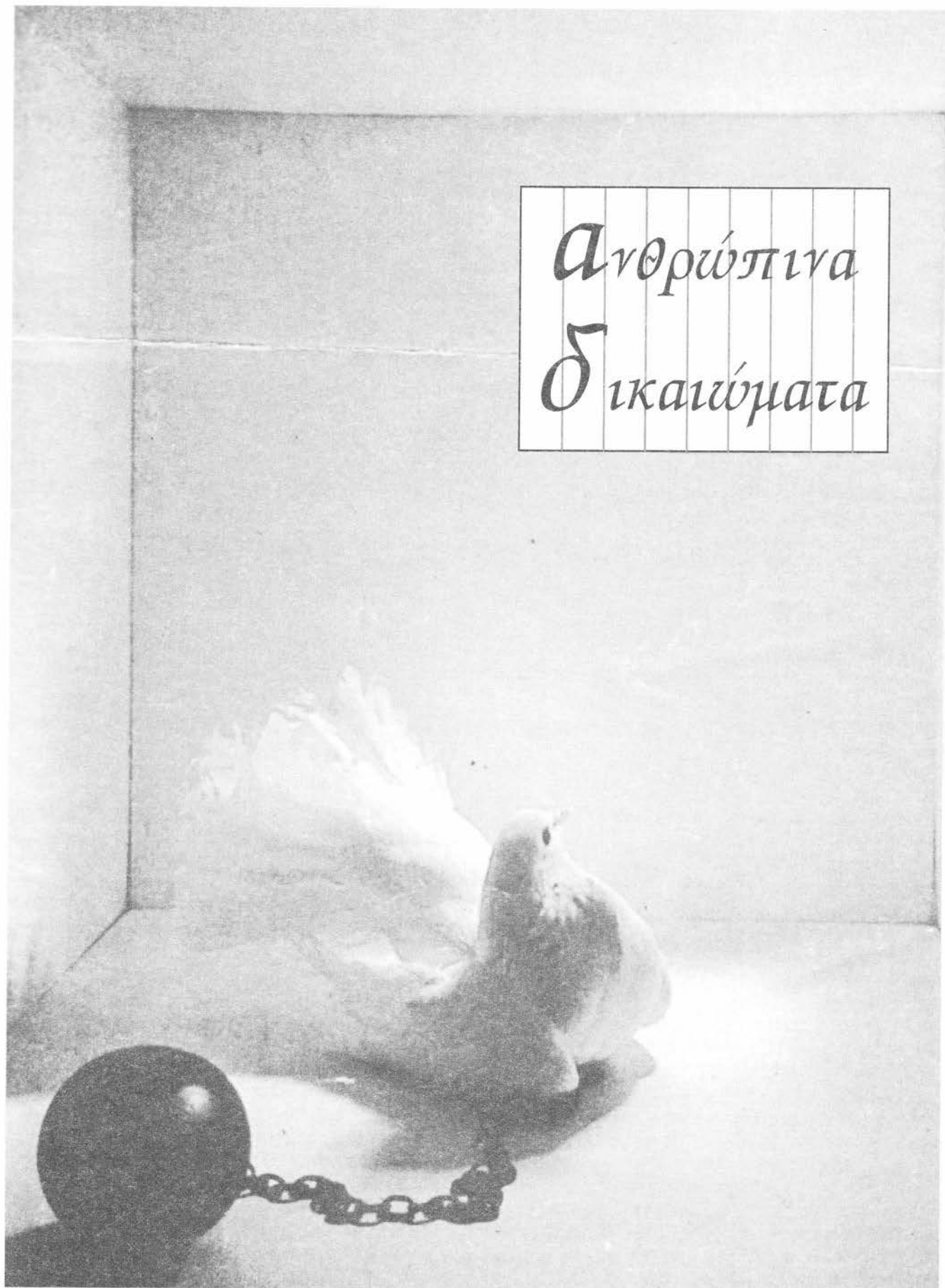
ΦΩΤΟΣΥΝΘΕΣΗ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ "ΡΑΔΑΜΑΝΘΥΣ" ΣΤ. ΚΑΔΑΙΤΖΑΚΗΣ & ΥΙΟΙ Α.Ε.

Οδός Κουντουριώτου 138 Τηλ. (0831) 22867 - 55573 FAX: 28258

Ανθρώπινα
Δικαιώματα

Τα δικαιώματα του παιδιού

Η θεωρία και η πράξη

Όπως είναι πλέον σ' όλους γνωστό, η 11η Δεκεμβρίου έχει επίσημα οριστεί ως η ημέρα του παιδιού. Με την ευκαιρία αυτή κάθε χρόνο τέτοια μέρα εκφωνούνται

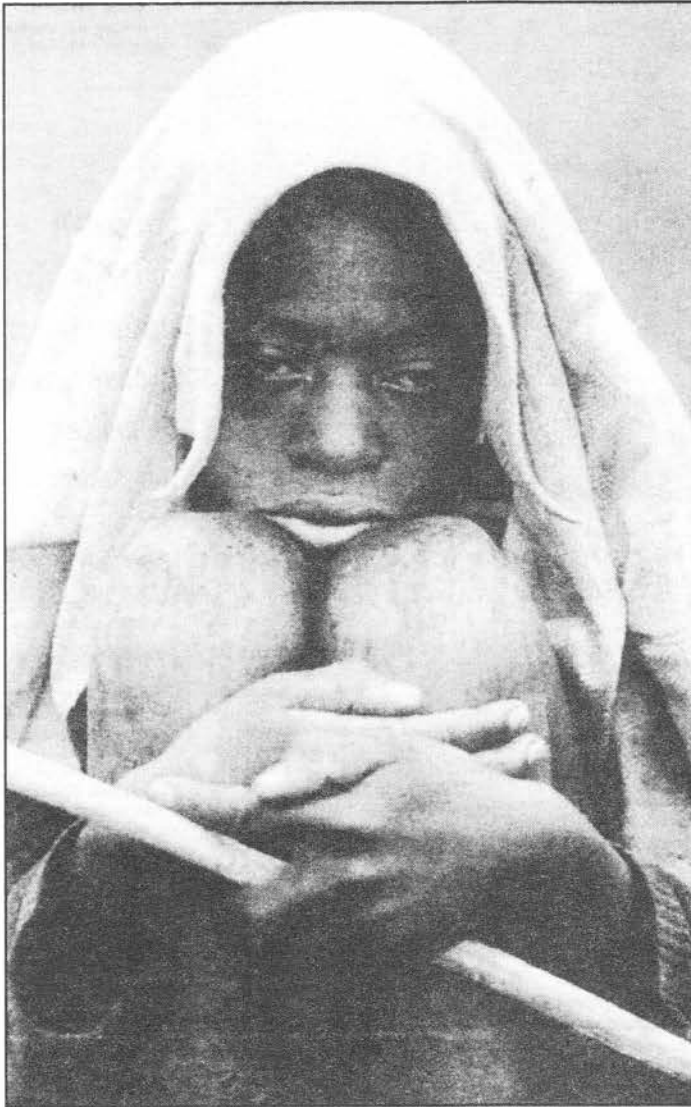
πομπώδεις λόγοι στα σχολεία, λαμβάνουν χώρα ατέλειωτες συζητήσεις σχετικά με τις ανάγκες των παιδιών, δημοσιεύονται συγκινητικά άρθρα στις εφημερίδες και τα περιοδικά, προβάλλονται ειδικά αφιερώματα στην τηλεόραση. Όλοι αναφερόμαστε τότε στον αντιφατικό χαρακτήρα της εποχής, όλοι μιλούμε για τη βαθιά κρίση του σύγχρονου πολιτισμού κι όλοι θυμόμαστε τη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των παιδιών, που ομόφωνα ψηφίστηκε στις 20 Νοεμβρίου του 1959. Κι αφού εκπληρώσουμε το "χρέος" μας κι αφού δείξουμε για μια μέρα την ανθρωπιά μας και καταπραΰνουμε τις συνειδήσεις μας, την επομένη βυθιζόμαστε ξανά στο λήθαργό μας, ασχολούμενοι με τ' ασήμαντα προβλήματα μας και τις ανούσιες ασχολίες μας. Κι έτσι

ξεχνούμε πως εκατομμύρια παιδιά σ' όλο τον κόσμο εξακολουθούν να πεινούν, να διψούν, να υποφέρουν, να βασανίζονται, να στερούνται τις δεδομένες για μας χαρές της ζωής, να πεθαίνουν.

Έτσι, λοιπόν, σύμφωνα με τα στοιχεία που η UNICEF έχει στη διάθεσή της,

- Καθημερινά, ενώ έρχονται στον κόσμο περίπου 390.000 παιδιά, ο αριθμός εκείνων που πεθαίνουν μονάχα από πείνα ξεπερνά τις 40.000.

- Ετησίως στην Αφρική μόνο πεθαίνουν περισσότερα από 27.000.000 παιδιά από ασθένειες που μπορούν να αντιμετωπισθούν με εμβόλια. Μάλιστα κάθε χρόνο εμφανίζονται 250.000 καινούριες περιπτώσεις ασθενειών.

- Στη χώρα "θρίλερ" του πλανήτη μας, στο Μπαγκλαντές, από τα 4.000.000 και πλέον παιδιά που γεννιούνται κάθε χρόνο, μόνο το 1/5 θα έχουν την τύχη (;) να μεγαλώσουν. Τα περισσότερα δε απ' αυτά αναγκάζονται να τρέφονται όχι απλώς με απαγορευμένες τροφές, αλλά με αποφάγια ψόφινων ζώων και δηλητηριασμένων εντόμων.

- Τα ορφανά παιδιά στη Ρουάντα ξεπερνούν τις 115.000, ενώ στις 8.000 περίπου υπολογίζεται ο αριθμός των άστεγων παιδιών που περιφέρονται σαν αδέσποτα σκυλιά στους δρόμους της (Ζαϊρ).

Η κατάσταση όμως, είναι ακόμη πιο απελπιστική καθώς σύμφωνα με το Γραφείο Εργασίας του ΟΗΕ:

- Πάνω από 220.000.000 παιδιά σ' ολόκληρο τον κόσμο εργάζονται καταναγκαστικά και κάτω από άθλιες συνθήκες. Τα περισσότερα απ' αυτά μάλιστα χωρίς καν να αμοιβονται.

- Στη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας από τις 183 χώρες του ΟΗΕ ανήκουν μόλις 163. Απ' αυτές ο αριθμός εκείνων που έχουν υπογράψει τη Συνθήκη για την εργασία των παιδιών περιορίζεται στις 42. Αλλά κι απ' τις τελευταίες καμιά σχεδόν δεν την έχει σεβαστεί.

- Οι ανήλικοι εργαζόμενοι στις Ινδίες υπολογίζονται περί τους 175.000.000, στο Πακιστάν 2.000.000, στην Ταϊλάνδη 3.000.000, στη Βραζιλία 45.000.000, στις Φιλιππίνες 40.000.000, στην Ιταλία 500.000, στις ΗΠΑ

1.000.000, στην ΕΟΚ 2.000.000. Τέλος στην Ελλάδα ο αντίστοιχος αριθμός κυμαίνεται γύρω στις 250.000, στον οποίο συμπεριλαμβάνονται και 86.125 παιδιά σχολικής ακόμη ηλικίας.

• Τα δουλάρια που πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης στη Νότια Αφρική μονάχα πλησιάζουν τις 650.000, ενώ ο αριθμός των παιδιών που εκπορνεύονται στις τριτοκοσμικές χώρες είναι άκρως ανησυχητικός.

Ακόμη και στη χώρα μας τα παιδιά γίνονται δέκτες μιας πολύμορφης βαρβαρότητας, όπως πολύ συχνά διαπιστώνει ο καθένας από εμάς. Έτσι αμέτρητα είναι τα παιδιά εκείνα που οι συνθήκες τα αναγκάζουν να εργάζονται σχεδόν από νήπια προκειμένου να επιβιώσουν. Δεν είναι λίγα τα παιδιά των τουριστικών και αγροτικών περιοχών που εγκαταλείπουν το σχολείο για να δουλέψουν και να στηρίξουν με τον τρόπο αυτό οικονομικά τις οικογένειές τους. Σύνηθες πλέον φαινόμενο αποτελούν τα ξυπόλητα κοριτσάκια που τρέχουν στους δρόμους κάθε βράδυ, κυρίως το καλοκαίρι, παρακαλώντας μας ν' αγοράσουμε ένα

ματσάκι λουλούδια. Στην ίδια μοίρα βρίσκονται και τα οχτάχρονα αγοράκια με τα μπαλωμένα παντελόνια και τα τρύπια παπούτσια που μας προτείνουν να μας γυαλίσουν τα τζάμια του αυτοκινήτου μας. Μόνα κι έρημα, εκτεθειμένα σε τόσους πολλούς κινδύνους, είναι τα παιδιά της βρισιάς, της καρπαζιάς, του "σκάσε" και του "παράτα μας". Είναι τα παιδιά ενός άλλου Θεού! Τέλος, στην κατηγορία αυτών των παιδιών ανήκουν και οι μικροί "βοηθοί", τα τσιράκια, οι μαθητευόμενοι, οι μικροί χαμάληδες που καθημερινά εξευτελίζονται, περιφρονούνται και χλευάζονται από εμάς τους "άνωτερους".

Το τελικό συμπέρασμα, πάντως, είναι πως ο 20ος αιώνας φεύγει και ο 21ος θα βρει πάλι παιδιά στους δρόμους, στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, παιδιά χωρίς οικογένεια, χωρίς πατρίδα, χωρίς λευτεριά, χωρίς δημοκρατία, παιδιά που συναντούν το θάνατο πριν καν γνωρίσουν και ζήσουν τη ζωή.

Στο μεταξύ εμείς ακάθεκτοι θα συνεχίζουμε να κρατάμε τη στάση που κρατάμε και σήμερα.

- Τα παχιά σκυλιά μας θα κοιμούνται αμέριμνα πάνω στα πανάκριβα περσικά χαλιά μας (που ύφαναν κάποια σκεβρωμένα παιδικά δαχτυλάκια), ικανοποιώντας με τον τρόπο αυτό το αίσθημα της φιλοζωΐας μας.

- Θα πετούμε το φαγητό της ίδιας μέρας στα σκουπίδια, επειδή έχει χάσει τη γεύση του και τεράστιους όγκους φρούτων στις χωματερές για να μην πέσει η τιμή τους.

- Θα παίζουμε ΠΡΟΤΟ και ΛΟΤΤΟ για... ονειρεμένα κέρδη.

- Θα κάνουμε λίφτινγκ και θα σκορπούμε υπέρογκα ποσά χρημάτων σε ινστιτούτα ομορφιάς κι αδυνατίσματος, προκειμένου να μη χάσουμε το "σεξ απίλ" μας.

- Θα στέλνουμε επιδεικτικά κάρτες UNICEF τις γιορτές σε παιδάκια που πιθανώς δε θα τα βρίσκουν ζωντανά.

- Θα μετράμε τη χοληστερίνη μας, που, παρόλη τη σφοδρή επιθυμία μας, δεν πέφτει, όπως δεν πέφτουν δυστυχώς και οι παραπάνω αριθμοί.

Βέβαια, ποίο είναι το χρέος μας απέναντι σ' αυτά τα παιδιά, αυτό θα το κρίνει ο καθένας μας μόνος του. Αρκεί μονάχα να σκύψει βαθιά μέσα του, να γνωρίσει τον αληθινό εαυτό του και να συνειδητοποιήσει ότι το πρόβλημα αυτό τον αφορά άμεσα. Τότε μόνο θα κατορθώσουν φαινόμενα σαν κι αυτά αν όχι να εξαλειφθούν, έστω να αμβλυνθούν στην "πολιτισμένη" εποχή μας. Γιατί, όπως ειπώθηκε κάποτε: "Η ζωή και η ιστορία της ανθρωπότητας δε θα δικαιωθούν ποτέ όσο είναι δυνατό σ' αυτό τον κόσμο να υποφέρει κι ένα μονάχα παιδί!"

“ΑΡΧΗ ΠΡΩΤΗ

Το παιδί θα απολαμβάνει όλα τα δικαιώματα που προβλέπονται σε τούτη τη Διακήρυξη. Τα δικαιώματα αυτά αναγνωρίζονται σε όλα ανεξαιρέτως τα παιδιά χωρίς διάκριση φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής καταγωγής, περιουσίας, οικογενειακής προελεύσεως ή άλλης κοινωνικής θέσεως του ίδιου του παιδιού ή της οικογένειάς του.

ΑΡΧΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Το παιδί θα απολαμβάνει ιδιαίτερη προστασία και θα του παρέχονται, με νομοθετικά ή άλλα μέσα, ευκαιρίες και δυνατότητες για να μπορέσει να αναπτυχθεί σωματικά, ψυχικά, ηθικά, πνευματικά και κοινωνικά με τρόπο φυσιολογικό και υγιεινό και σε συνθήκες ελευθερίας και αξιοπρέπειας. Όταν θεσπίζονται νόμοι για το σκοπό αυτόν πρωταρχική φροντίδα θα είναι η εξασφάλιση των πραγματικών συμφερόντων του παιδιού.

ΑΡΧΗ ΤΡΙΤΗ

Στο παιδί θα αναγνωρίζεται από τη στιγμή της γέννησής του το δικαίωμα να έχει όνομα και εθνικότητα.

ΑΡΧΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Το παιδί θα απολαμβάνει τα δικαιώματα της κοινωνικής ασφάλειας. Θα τους αναγνωρίζεται το δικαίωμα να μεγαλώνει και να αναπτύσσεται με υγεία. Για το σκοπό αυτό θα παρέχεται στο παιδί και στη μητέρα του ιδιαίτερη φροντίδα και προστασία, στην οποία περιλαμβάνεται και η ακινητοποιητική προγεννητική και μετα-γεννητική μέριμνα. Το παιδί θα έχει το δικαίωμα ικανοποιητικής διατροφής, στεγάσεως, ψυχαγωγίας και ιατρικής περιθάλψεως.

ΑΡΧΗ ΠΕΜΠΤΗ

Το παιδί που μειονεκτεί σωματικά, διανοητικά ή κοινωνικά θα απολαμβάνει την ιδιαίτερη μεταχείριση, εκπαίδευση και φροντίδα που απαιτεί η ειδική κατάστασή του.

ΑΡΧΗ ΕΚΤΗ

Το παιδί έχει ανάγκη, για την πλήρη και αρμονική ανάπτυξη της προσωπικότητάς του, από αγάπη και κατανόηση. Θα μεγαλώνει, όπου είναι δυνατόν, με την ευθύνη και την φροντίδα των γονέων του και πάντοτε σε μια ατμόσφαιρα στοργής και ηθικής και υλικής ασφάλειας. Το παιδί της τρυφερής ηλικίας δεν θα χωρίζεται από τη μητέρα του παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Η κοινωνία και οι δημόσιες υπηρεσίες θα έχουν το καθήκον να παρέχουν ιδιαίτερη φροντίδα στα παιδιά χωρίς οικογένεια και στα παιδιά που δεν έχουν επαρκή μέσα συντηρήσεως. Η παροχή

κρατικών επιδομάτων και άλλης βοήθειας για τη συντήρηση των παιδιών πολυμελών οικογενειών είναι επιθυμητή.

ΑΡΧΗ ΕΒΔΟΜΗ

Στο παιδί αναγνωρίζεται το δικαίωμα της εκπαίδευσης, η οποία θα παρέχεται δωρεάν και θα είναι υποχρεωτική, στη στοιχειώδη τουλάχιστον βαθμίδα. Στο παιδί θα παρέχεται μια εκπαίδευση που θα προάγει τη γενική παιδεία του και θα του δώσει τη δυνατότητα με βάση την αρχή της ισότητας των ευκαιριών να αναπτύξει τις ικανότητες του την ατομική του κρίση και το αίσθημα της ηθικής και κοινωνικής ευθύνης του και να γίνει ένα χρήσιμο μέλος της κοινωνίας.

Τα πραγματικά συμφέροντα του παιδιού θα αποτελούν την κατευθυντήρια αρχή εκείνων που είναι υπεύθυνοι για την εκπαίδευση και την καθοδήγησή του. Η ευθύνη αυτή ανήκει κατά πρώτο λόγο στους γονείς του.

Το παιδί θα έχει κάθε ευκαιρία για παιχνίδι και ψυχαγωγία, που πρέπει να κατευθύνονται προς τους ίδιους σκοπούς που επιδιώκει και η εκπαίδευση. Η κοινωνία και οι δημόσιες υπηρεσίες θα επιδιώξουν να προωθήσουν την απόλαυση του δικαιώματος αυτού.

ΑΡΧΗ ΟΓΔΩΗ

Το παιδί θα είναι σε κάθε περίπτωση από τους πρώτους που θα απολαμβάνουν προστασία και περίθαλψη.

ΑΡΧΗ ΕΝΑΤΗ

Το παιδί θα προστατεύεται από κάθε μορφή εγκαταλείψεως, σκληρότητας και εκμεταλλεύσεως. Δεν θα είναι αντικείμενο κανενός είδους συναλλαγής.

Το παιδί δεν θα προσλαμβάνεται σε εργασία πριν φτάσει στην κατάλληλη κατώτατη ηλικία. Σε καμιά περίπτωση δεν θα εξαναγκάζεται ή θα του επιτρέπεται να απασχολείται σε εργασία ή επάγγελμα που θα ζημιώνει την υγεία ή την εκπαίδευσή του ή θα παρεμποδίζει τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξή του.

ΑΡΧΗ ΔΕΚΑΤΗ

Το παιδί θα προστατεύεται από κάθε ενέργεια που μπορεί να ενθαρρύνει φυλετικές, θρησκευτικές ή όποιας άλλης μορφής διακρίσεις. Το παιδί θα ανατρέφεται με πνεύμα κατανόησης, ανοχής, φιλίας μεταξύ των λαών, ειρήνης και παγκόσμιας αδελφοσύνης και με πλήρη συναίσθηση ότι η δραστηριότητά και οι ικανότητές του πρέπει να αφιερώνονται στην εξυπηρέτηση των συνανθρώπων του".

(Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών
για τα δικαιώματα του παιδιού.

Ψηφίστηκε ομόφωνα στις 20 Νοεμβρίου 1959)

Οι Τσιγγάνοι και η πολιτισμένη Ευρώπη

Κράτος	Πληθυσμός	Κράτος	Πληθυσμός
Αίθιοπία	100.000	Ουγγαρία	560.000
Βουλγαρία	850.000	Ολλανδία	40.000
Βασκία	30.000	Πολωνία	60.000
Βρετανία	90.000	Πορτογαλία	100.000
Γαλλία	260.000	Ρουμανία	2.400.000
Γερμανία	120.000	Ρωσία	600.000
Ελλάδα	40.000	Σκόπια	240.000
Ελβετία	340.000	Σλοβακία	81.000
Ισπανία	740.000	Σουηδία	15.000
Ιταλία	100.000	Τουρκία	540.000
Ναρόντνια	5.000	Τσεχία	450.000

Οι Τσιγγάνοι ή Ατσιγγάνοι ή Γύφτοι ή Κατσιβελιοι και όπως αλλιώς τους ονομάζουμε, αποτελούν το 1,5% του πληθυσμού στην Ευρώπη. Σύμφωνα με ιστορικές πηγές τρέφονται σε ομάδες κατά πάσα πιθανότητα από τις Ινδίες και είναι σκορπισμένοι σε όλον το κόσμο, κυρίως όμως στην Δ. Ασία, Β. Αφρική και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Οι Τσιγγάνοι χωρίζονται κυρίως σε τρεις φυλές: τους Ρομ, τους Σιντέ και Καλέ. Οι Ρομ έχουν βάση την Κεντρική Ευρώπη και οι Καλέ την Γαλλία και την Ιβηρική Χερσόνησο. Η ύπαρξη πολλών φυλών εξηγεί τις γλωσσικές τους διαφορές. Ασκούν συνήθως το επάγγελμα του σιδηρουργού, του πεταλωτή, του γυρολόγου, του μικρομεταπράτη, του χαρτομάντη ή χειρομάντη, του μουσικού, του χορευτή (ιδίως οι γυναίκες), του ακροβάτη κ.ά. Είναι μελαχρinoί, ευσταθείς, ευφυέστατοι, ανυπότακτοι, αντινομικοί, άστρωτοι σε μόνιμες εργασίες· έχουν δικά τους ήθη-έθιμα και άγραφους νόμους και είναι ολιγαρκείς και λιτοί. Έχουν αναμφισβήτητη κλίση στη μουσική. Γενικά, είναι πολύ ευαίσθητοι άνθρωποι...

Το πρόβλημα όμως είναι πως τους βλέπουμε εμείς. Γιατί, να μην μας αρέσουν τα τσιγγάνικα τραγούδια, δεχόμαστε να μας λένε τη μοίρα μας ή να υπηρετούν στο στρατό μας, αλλά από την άλλη πλευρά τους ξεχωρίζουμε αρνητικά χωρίς λογικά κριτήρια. Όλοι οι "πολιτισμένοι" και "ευαίσθητοι" άνθρωποι θρηνούν καθημερινά για τα παιδιά της Βοσνίας και της Αφρικής που πεινάνε και ζουν σε αντίξοες συνθήκες. Και για να επιδείξουν την "ευαισθησία" τους τα Χριστούγεννα ή σε άλλες γιορτές ανοίγουν λογαριασμούς στις τράπεζες, στέλνουν κάρτες, βγάζουν διακρύβρεχτους λόγους. Αλλά, αλήθεια, πόσο ευαίσθητοι είμαστε κλείνοντας τα μάτια μας και τις πόρτες μας σε αυτούς τους ανθρώπους

που μένουν κοντά μας σε διάφορα τσαντήρια και σκηνές με όλες τις καιρικές συνθήκες. Ρωτήσαμε αυτούς τους ανθρώπους αν πεινάνε ή ποιά είναι η μοίρα τους στον ήλιο;

Οι Τσιγγάνοι δεν ζητούν πολλά πράγματα. Απλώς τα δικαιώματά τους σαν άνθρωποι και σαν πολίτες. Το 1992 ίδρυσαν το 1ο Κοινοβούλιο στην Βουδαπέστη με στόχο την καταπολέμηση της ξενοφοβίας και την αντιπροσώπευση των Τσιγγάνων σε διεθνές επίπεδο. Αλλά αυτό μόνο δεν φτάνει. Δεν είναι καιρός πια να σκεφτούμε καλύτερα τη στάση μας απέναντι σ' αυτούς τους ανθρώπους που δεν διαφέρουν ουσιαστικά από εμάς;

Η εξαθλίωση των Τσιγγάνων είναι ένας αιχμηρός δείκτης του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού. Ο Χίτλερ προσπάθησε να τους εξοντώσει. Μήπως όμως και η αδιαφορία μας δεν ισοδυναμεί με -έστω και αργή- εξόντωση; Η διασπορά των Τσιγγάνων σ' όλη την Ευρώπη είναι μια ευκαιρία για όλα τα κράτη-μέλη για έμπρακτη εφαρμογή των ανθρωπιστικών και αντιρατσιστικών διακηρύξεων. Διαφορετικά να μη μιλάμε για "πολιτισμένη Δύση" αλλά για δύση του πολιτισμού.

Κοτσιφη Τζένη Γ2

σελ. 45

ΛΕΞΙΚΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

γραφο-μηχανή - (η) ουσ. συνθ. γράφω και μηχανή, τυπώνει χαρακτήρες σε χαρτί, απαραίτητο εργαλείο για την εκμάθηση σωστής και γρήγορης πληκτρολόγησης που χρειάζεται σε μηχανήματα όπως ο Ηλεκτρονικός Υπολογιστής, το Τέλεξ κ.αλ.

(βλ. αποκλειστικά: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΑΝΤΕΛΙΔΑΚΗ)

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΑΝΤΕΛΙΔΑΚΗ
ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ**

**Ν.ΑΣΚΟΥΤΣΗ 5 (ΚΟΛΩΝΑΚΙ),
ΡΕΘΥΜΝΟ ΤΗΛ. 28566-50731**

Πόσο έντονο είναι σήμερα το πρόβλημα της ισότητας των δύο φύλων;

Αναμφισβήτητη η θέση της γυναίκας στην κοινωνία δεν ήταν η ίδια στους διάφορους λαούς και ακόμη παρουσίαζε διαφορές κατά την εξέλιξη των κοινωνιών μέσα από τους αιώνες.

Οι ιστορικοί δέχονται πως η δομή των πρώτων κοινωνιών ήταν μητριαρχική, για ελάχιστο όμως χρονικό διάστημα, κι επακολούθησε μια μακράιωνη φάση πατριαρχίας, που τα κατάλοιπά της φτάνουν μέχρι και τις μέρες μας. Αν ανατρέξει κανείς στην ιστορία των λαών, θα διαπιστώσει ότι σε όλα τα μήκη και πλάτη του τότε γνωστού κόσμου η θέση της γυναίκας μέσα στην κοινωνική ζωή ήταν πάντα δεδομένη και οριοθετημένη μέσα σε στεγανά πλαίσια, που δεν άφηναν μεγάλα περιθώρια για προσωπική εξέλιξη και ανάδειξη. Εξοστρακισμένη από την πολιτική ζωή -ούτε να ψηφίσει δεν μπορούσε- και αποκλεισμένη από τους πιο πολλούς εργατικούς χώρους, ζούσε μονοδιάστατα, δεν είχε ταυτότητα, μιας και δεν της επιτρεπόταν να μορφωθεί, οπότε ήταν εύκολα εκμεταλλεύσιμη από τους άντρες.

Χρειάστηκε, λοιπόν, επίπονη, μακράιωνη αλλά δίκαιη προσπάθεια, προκειμένου η γυναίκα να μπορέσει να εξανθρωπιστεί και να φτάσει στη σημερινή πολύ καλύτερη κατάσταση, κατά την οποία μπορεί επιτέλους να επιβάλλει την παρουσία της, να εκφράζεται και να διακρίνεται στα πλαίσια της κοινωνικής ζωής.

Έτσι, στη δική μας εποχή, που ο άνθρωπος έχει φτάσει στις ψηλότερες βαθμίδες της πνευματικής πυραμίδας, η γυναίκα έχει μια έντονη παρουσία και η δραστηριότητά της έχει επεκταθεί σε όλα τα επίπεδα της ζωής. Είναι φορέας πολλών κοινωνικών ρόλων και τις πιο πολλές φορές αλληλοσυγκρουόμενων.

Η γυναίκα σήμερα έχει πια ξεφύγει κατά ένα μεγάλο μέρος από τα στενά όρια του νοικοκυριού και διακρίνεται στον επαγγελματικό στίβο και ακόμη και σε ανέκαθεν θεωρούμενα "αντρικά" επαγγέλματα. Με την οργανωμένη εργασία οι γυναίκες βγαίνουν πλέον από το σπίτι, συνειδητοποιούνται κοινωνικά και πολιτικά, διαβλέπουν τις ελλείψεις τους και διεκδικούν επιτέλους συλλογικά τα χαμένα τους δικαιώματα. Με τα χρήματα που κερδίζουν από την εργασία τους οι γυναίκες ικανοποιούν τις ανάγκες τους και λήγει πια αυτή η άσχημη οικονομική εξάρτηση από τον άντρα, που ευτέλιζε τις ίδιες, ενώ ανάγκαζε τον άντρα, σύμφωνα πάντα με την κρατούσα κοινωνική επιταγή, να είναι ο ισχυρός, ο "κουβαλητής", ο σκληρός γενικά άνθρωπος που έπρεπε να τα καταφέρνει όλα, θυσιάζοντας γι' αυτόν το σκοπό την ανάγκη του για αγάπη, ζώντας παράλληλα με μια γυναίκα που ήταν ανεκδήλωτα εχθρική και τον θεωρούσε από φόβο "κύρη"

και κατακτητή της ζωής της.

Ο θεσμός, εξάλλου, της καθολικής και δωρεάν παιδείας δίνει την ευκαιρία και στα κορίτσια ν' ασχοληθούν σοβαρά με τη μόρφωσή τους και μάλιστα να διαπρέψουν στα θεωρούμενα αντρικά επαγγέλματα. Με τη μόρφωση η γυναίκα αποκτά επαγγελματικό κύρος, ενώ ταυτόχρονα συνειδητοποιεί και τις φυσικές ελευθερίες που έχει στη ζωή ως ανθρώπινο πλάσμα, αναγκάζοντας έτσι τους άντρες να τη σέβονται και να την εκτιμούν σαν αυθύπαρκτη πλέον προσωπικότητα.

Το δικαίωμα, επίσης, της ψήφου που κατέκτησε μετά από πολλούς αγώνες την ωρίμασε πολιτικά και κατοχύρωσε την αξία της μέσα στην κοινωνικοπολιτική ζωή. Οι αποφάσεις που αφορούν όλα τα μέλη της κοινωνικής ομάδας δεν παίρνονται πλέον μόνο από τον άντρα, οπότε αλλάζουν οριακά οι κοινωνικές συνθήκες. Με την πολιτικοποίηση της έχει καταφέρει όχι μόνο να ψηφίζει αλλά και να ψηφίζεται, κατακτώντας έτσι διάφορες σημαντικές θέσεις στα Δημοκρατικά Κοινοβούλια, καθώς επίσης και σε άλλους χώρους της

κοινωνικής ζωής και κατοχυρώνοντας, παράλληλα, κεφαλαικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της.

Εξάλλου, η εξέλιξη των σημερινών κοινωνικών δομών οφείλει σε μεγάλο βαθμό και τη νοοτροπία που χαρακτηρίζει τους ρόλους μέσα στον οικογενειακό θεσμό. Παίχτες γονείς, βιώνοντας τις αλλαγές στην κοινωνία, αρχίζουν να βλέπουν τα παιδιά τους, αγόρια και κορίτσια, με κοινά κριτήρια. Έτσι, οι ίδιοι οι γονείς από τα μέσα ήδη και πάντα μας άρχισαν να αντιδρούν στις αρπακτικές διαθέσεις των υποψήφιων συζύγων για τα κορίτσια τους, με αποτέλεσμα στις μέρες μας να έχουν καταργήσει στο μεγαλύτερο μέρος του τον άκαρπο θεσμό της προίκας. Και αυτό διότι κατάλαβαν επιτέλους πως η προίκα σαν λύση για το γάμο αποτελούσε μια εύκολη πηγή πλούσιου που δεν πρόσβαλε μονάχα το κορίτσι τους αλλά και αυτούς τους ίδιους, αφού τους ανάγκαζε να αγωνίζονται σ' όλη τους τη ζωή εξαντλητικά για το περιουσιακό "καμπίο" που θα εξασφάλιζε το πέρασμα της κάρτας τους σε μια συζυγική ζωή αμφισβητούμενης ευτυχίας. Έτσι, σήμερα οι γονείς στρέφουν τις θυγατέρες τους στη μόρφωση και φροντίζουν με μεγαλύτερη επιμέλεια την επαγγελματική τους αποκατάσταση, ενώ πάντα αποβάλλουν από τη διαπαιδαγώγησή τους εκείνα τα αρνητικά στοιχεία που αλλοιώνουν συναισθηματικά το χαρακτήρα τους και τις καθιστούν εξωραϊσμένα αντικείμενα προς πώληση.

Είναι αναμφισβήτητο, λοιπόν, μετά απ' όλα τα παραπάνω, ότι η γυναίκα έχει επιτέλους ανυψωθεί σε μια αρκετά καλύτερη θέση, έχοντας μ' αυτόν τον τρόπο "καταφέρει" σε ικανοποιητικό βαθμό την ανισότητα.

Όμως, αυτό δε σημαίνει ότι έχουμε φτάσει και στην απόλυτη ισότητα, γεγονός που αποδεικνύεται εξάλλου και απ' αυτήν την ίδια την ύπαρξη του φεμινιστικού κινήματος, το οποίο έχει ακόμη αρκετό δρόμο να διανύσει έως την πλήρη εξίσωση της γυναίκας με τον άντρα.

Έτσι, ακόμα και στη σημερινή εποχή της επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου υπάρχουν λαοί που συμπεριφέρονται συχνά αποτρόπαια στις γυναίκες. Για παράδειγμα στην Κίνα σκοτώνουν τα κορίτσια, επειδή δεν επιτρέπεται δεύτερο παιδί και επιθυμούν αγόρι για κοινωνικούς ρόλους, όπως για τη διαφύλαξη του ονόματος της οικογένειας. Στην Ινδία, επίσης, κίνε τις γυναίκες, όταν αθετήσει η οικογένεια της νύφης το "προικοσύμφωνο".

Όμως, εκτός από τους λαούς, ακόμα και μέσα στην οικογένεια συχνά εκδηλώνονται αντιφεμινιστικές τάσεις. Για παράδειγμα υπάρχουν ακόμη "μπαμπάδες" που δεν πάνε να δούνε τη γυναίκα τους στο μαιευτήριο αν έχει γεννήσει κορίτσι! Ακόμη, σήμερα στην Ήπειρο εξακολουθούν να λένε συχνότατα "δύο παιδιά και ένα κορίτσι". Γιατί, το κορίτσι και πάλι σε μεγάλο βαθμό, εξακολουθεί να σημαίνει χιλιάδες αγωνίες και δεινά για την οικογένεια. Κι αυτό εκφράζεται στο άγχος για την αποκατάσταση.

Πάντως, είναι αναμφισβήτητο ότι η μεγαλύτερη εκμετάλλευση της γυναίκας προωθείται από τα μέσα

μαζικής ενημέρωσης. Πραγματικά, καθημερινά παρακολουθούμε γοητευτικές διαφημίσεις, οι οποίες επιβεβαιώνουν ότι το Μεγάλο Αμερικάνικο Όνειρο επαληθεύεται μόνο για τις ωραίες γυναίκες, που μπορούν να αποκτήσουν αεροδυναμικά αυτοκίνητα, συσκευές τηλεοράσεως και τα τοιαύτα και καθώς φαίνεται μια ονειρώδη οικογενειακή ζωή. Εκείνες που δεν κατορθώνουν να αποκτήσουν όλα αυτά τα πράγματα απορούν τι συμβαίνει μαζί τους, ως γυναίκες που είναι και αυτές, και στερήθηκαν αυτό το Μεγάλο Αμερικάνικο Όνειρο. Μένονται τον εαυτό τους που δεν γεννήθηκαν πλούσιες και όμορφες και γεμίζουν από ένα αίσθημα προσωπικής κατωτερότητας το οποίο επιτείνεται και από τα ρομάντζα και τα άρθρα που γεμίζουν το κενό ανάμεσα στις μεγάλες διαφημίσεις.

Όλα τα παραπάνω επηρεάζουν τη γυναίκα-σύζυγο, η οποία είναι ο διαχειριστής των οικονομικών του σπιτιού, αυτή που αγοράζει τα απαραίτητα για τα μέλη της οικογένειας και για το νοικοκυριό, καθώς επίσης και αυτή που αποτελεί τον "καθρέπτη" της οικονομικής στάθμης του συζύγου-επιχειρηματία. Γι' αυτό ακριβώς αποφασίζει να αγοράσει το "τάδε" είδος μακαρόνια, τα οποία -όπως έδειξε η διαφήμιση- δημιουργούν μια ειδυλλιακή οικογενειακή ατμόσφαιρα. Εξάλλου, πείθεται ότι αν φορέσει το "τάδε" άρωμα θα μπορέσει -όπως και η όμορφη γυναίκα της διαφήμισης- να προσελκύσει καλύτερα τον άντρα των ονείρων της.

Αποτελεί, λοιπόν, καθήκον όλων μας η λύση ειδικά του παραπάνω προβλήματος, η οποία θα επιτευχθεί με την καταπολέμηση τόσο του καπιταλιστικού συστήματος όσο και της "μαζικής προπαγάνδας", που μαθαίνει στις αφελείς γυναίκες ότι ο δρόμος για μια πετυχημένη ζωή και αγάπη περνά μόνο μέσα από την απόκτηση προϊόντων.

Απ' όλα τα παραπάνω, επιβεβαιώνεται απόλυτα η άποψη του Μαρξ πως "η κοινωνική πρόοδος μπορεί να μετρηθεί από τη θέση της γυναίκας σε μια εποχή" και, συνεπακόλουθα, ότι η θέση της γυναίκας είναι επιδεικτικό του πνευματικού υπόβαθρου μιας εποχής. Αν θέλουμε το κοινωνικό σώμα να εργάζεται και να πετυχαίνει στη ζωή πρέπει πάντοτε να το βοηθάμε, έτσι ώστε να είναι δραστήρια και τα δύο μέλη του, άντρας και γυναίκα. Είναι αναμφισβήτητο ότι το πρόβλημα της ισότητας των δύο φύλων έχει καταπολεμηθεί αρκετά στις μέρες μας. Είναι ανάγκη, όμως, αν πράγματι θέλουμε να προοδεύσουμε, να μην επαναπαυόμαστε, αλλά να συνεχίσουμε την προσπάθεια για την εξάλειψη κάθε είδους ανισότητας που ακόμα και στις μέρες μας συνεχίζει να εκδηλώνεται. Και αυτή η προσπάθεια δεν είναι απλά ένας αγώνας για την ισότητα των δύο φύλων, αλλά "ένας γυναικείος ανθρωπισμός" που σκοπό έχει την αποκατάσταση της γυναίκας και την ηθική δικαίωση του ανθρώπου γενικά.

Μαρία Παπαδάκη

Γ3

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ**Κ Α Ι****ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**

Το προσώπειο και το πραγματικό πρόσωπο της Τουρκίας όπως εκδηλώνονται αντίστοιχα από τη "γλυκούλα" πρωθυπουργό της Τανσού Τσιλέρ και τον ψυχρό εκτελεστή των αθών Κούρδων Τούρκο στρατιώτη. Το θέμα είναι τι βλέπει και τι παραβλέπει η Διεθνής Κοινότητα, που κόπτεται για τα δικαιώματα όχι μόνο των ανθρώπων αλλά και των ζώων (Πρόσφατα καταδικάστηκε η Ελλάδα για προσβολή των δικαιωμάτων των ζώων, διότι τα ζώα προς σφαγήν δε μεταφέρονται αξιοπρεπώς στα σφαγεία)

Δεν απέχουμε χρονικά πολύ από τη σύνταξη του κειμένου της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Από παντού δεχόμαστε μηνύματα για την αξία της ανθρώπινης φύσης και για την ανωτερότητα της σε σχέση με τα άλλα όντα του πλανήτη. Θεωρούμε, μάλιστα, ότι σε τέτοιο βαθμό έχουμε λύσει τα προβλήματα των ανθρώπων, που έχουμε καταστήσει τους εαυτούς μας προστάτες του υπολοίπου ζωικού βασιλείου και υποστηρικτές της φύσης.

Αυτό που χρειάζεται, ίσως, είναι μια αντικειμενική ματιά στη σύγχρονη πραγματικότητα, για να συνειδητοποιήσει κανείς πόσο απατηλή είναι αυτή η εντύπωση, ότι δηλαδή ο άνθρωπος προστατεύεται από την καταπάτηση των δικαιωμάτων του. Το ότι η αντίληψη αυτή δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια ψευδαίσθηση, το φανερώνει πολύ πειστικά η έξαρση των ρατσιστικών αντιλήψεων που παρατηρείται στις μέρες μας. Ρατσιστικές αντιλήψεις που αφορούν όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας και που θεμελιώνονται στις διαφορές όσον αφορά στη φυλή, τη θρησκεία, τη γλώσσα, το φύλο, την οικονομική κατάσταση, την κοινωνική θέση, την επαγγελματική τάξη.

Οι υποστηρικτές, μάλιστα, των ρατσιστικών ιδεολογιών συχνά υποστηρίζουν ότι αποδεικνύεται και επιστημονικά η ανωτερότητα της φυλής τους σε σχέση με κάποια άλλη.

Παράλληλα και κατά τον ίδιο τρόπο έχει υποστηρικτεί από πολλούς μέσω της θρησκείας ότι αυτοί είναι οι εκλεκτοί του Θεού, μέσω των κοινωνικών συνθηκών και με βάση τη μυϊκή δύναμη ότι οι άνδρες είναι οι εκλεκτοί της κοινωνίας κλπ.

Βέβαια οι θεωρίες οι σχετικές με τη φυλετική υπεροχή έχουν αποδειχθεί επιστημονικά εσφαλμένες· ακόμη κι αν αυτό δεν είχε αποδειχτεί, κάθε είδους φυλετική διάκριση θα παρέμενε ανήθικη. Διότι, η ηθική υπαγορεύει σεβασμό μεταξύ των ανθρώπων και

φροντίδα για την καλύτερη δυνατή επιβίωσή τους. Οι ανθρωπιστικές ιδέες, που κι αυτές απορρέουν από την ηθική, παροτρύνουν τον άνθρωπο να αγαπήσει το συνάνθρωπο, να του φέρεται ως ίσο και να αποφεύγει κάθε ενέργεια μείωσης της προσωπικότητάς του. Ιδιαίτερα η χριστιανική πίστη μιλάει για την αξία κάθε ανθρώπινου όντος και για την μοναδικότητα κάθε ανθρώπινου όντος που πρέπει να γίνεται σεβαστή.

Από την άλλη πλευρά, κοινωνίες που αποτελούνται από άτομα ώριμα πνευματικά και ηθικά, δεν υπάρχει περίπτωση να παρουσιάσουν φαινόμενα ρατσισμού. Ιδιαίτερα, εάν στις κοινωνίες αυτές επικρατεί γνήσιο δημοκρατικό πολίτευμα, οι περιπτώσεις φυλετικών διακρίσεων εκμηδενίζονται. Εξάλλου τέτοιου είδους αντιανθρωπιστικές αντιλήψεις περισσότερο βλάπτουν παρά ωφελούν μια κοινωνία. Αρχικά, διότι με το να περιθωριοποιείται ένα μέρος του κοινωνικού συνόλου καταστρέφεται εξ αρχής η δυνατότητα χρησιμοποίησης όλου του δυναμικού της κοινωνίας και επιβραδύνεται έτσι η ανάπτυξη αλλά και ατονεί η ζωτικότητα της. Παράλληλα δημιουργούνται στην κοινωνία διχασμοί και εχθρότητες που και αυτοί με τη σειρά τους κάνουν την κοινωνία ανίσχυρη και ευάλωτη. Παρόλα αυτά, παρά το γεγονός ότι κάθε ρατσιστικό δόγμα επιφέρει καταστροφικά αποτελέσματα στις κοινωνίες, στη σύγχρονη πραγματικότητα παρατηρείται μια τάση διατήρησης περισσότερο των ρατσιστικών αντιλήψεων παρά εξάλειψής τους.

Βασικός παράγοντας που εμποδίζει τη μείωση του ρατσισμού στις μέρες μας είναι η "κρίση της δημοκρατίας" που επικρατεί. Σ' ένα πραγματικά δημοκρατικό καθεστώς η ανισότητα, η αδικία και η περιθωριοποίηση είναι έννοιες που υπάρχουν μόνο θεωρητικά.

Από την άλλη πλευρά οι περιθωριοποιημένες ομάδες ανθρώπων βρίσκονται κάτω από άθλιες συνθήκες

διαβίωσης, πράγμα που τους αναγκάζει να δουλεύουν σκληρά αντί εξευτελιστικής αμοιβής. Το γεγονός αυτό εξυπηρετεί τους ισχυρούς εργοδότες που βρίσκουν έτσι φτηνά εργατικά χέρια και αυξάνουν την παραγωγή τους. Δεν μπορούμε, βέβαια, να πούμε ότι οι εργοδότες προκαλούν και καλλιεργούν ρατσιστικές αντιλήψεις, αλλά σίγουρα είναι από τους παράγοντες που περισσότερο συντελούν στη διατήρησή τους.

Σχετικά με τις διακρίσεις σε βάρος κοινωνικών τάξεων και συγκεκριμένων επαγγελματικών θέσεων, κυρίως παράγοντας διατήρησης τους είναι η ίδια η κοινωνία. Είναι γνωστό πλέον, πόσο σημαντικό ρόλο παίζουν στη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου τα χρήματα και η κοινωνική καταξίωση. Κατά συνέπεια, βασικό κριτήριο της προσωπικότητας κάθε ατόμου έχει γίνει ο βαθμός στον οποίο κατέχει υλικά αγαθά. Το υλιστικό αυτό πνεύμα που διακατέχει το σύγχρονο άνθρωπο, τον περιορίζει από το να αντιμετωπίσει αντικειμενικά και με κριτικό πνεύμα τους συνανθρώπους του.

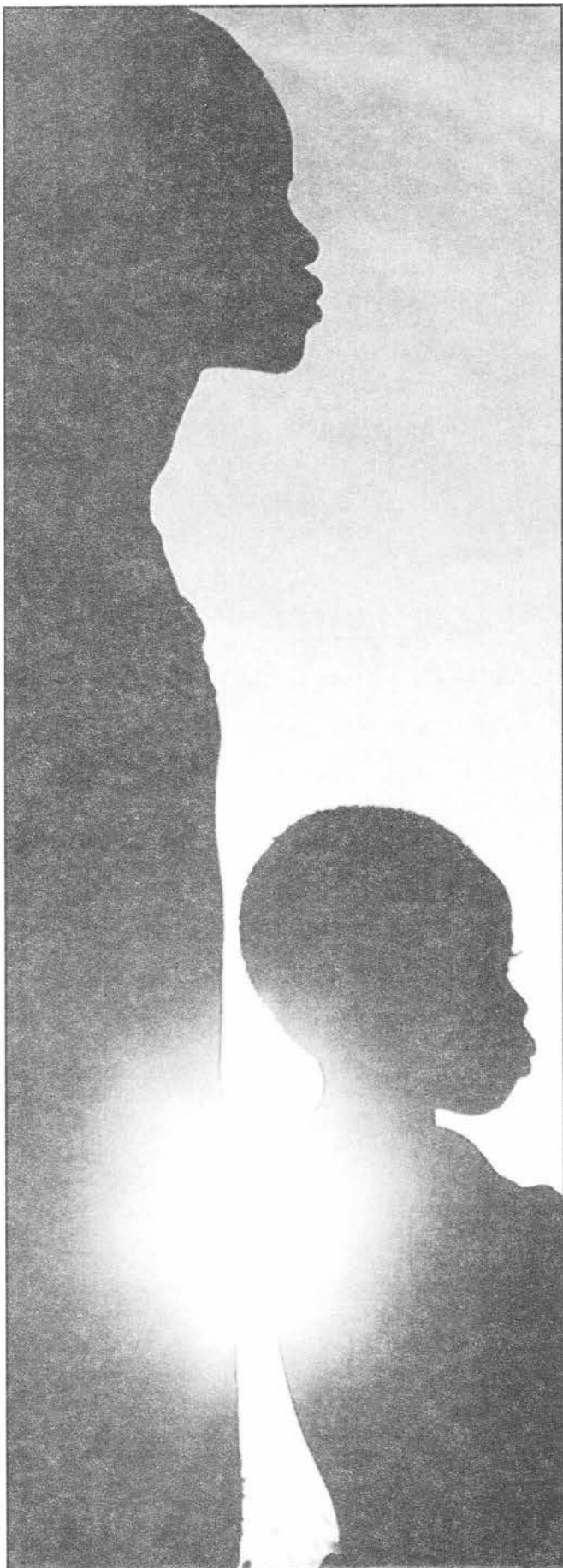
Παράλληλα, σημαντικό ρόλο στη διατήρηση του ρατσισμού παίζει και η έφοδος της διαφήμισης στη ζωή του σύγχρονου ατόμου. Είναι πια γνωστό το πρότυπο γυναίκας που προβάλλεται ως νοικοκυρά με μοναδικό σκοπό της ζωής της να ικανοποιήσει τις επιθυμίες του άνδρα της. Γνωστό επίσης είναι και το πρότυπο του μαύρου εργάτη που δουλεύει πυρετωδώς για το λευκό αφεντικό του. Με αυτό τον τρόπο διαιωνίζονται οι ρατσιστικές αντιλήψεις, αφού η διαφήμιση απευθύνεται τόσο στους ενήλικες όσο και στα μικρά παιδιά, τα οποία εκλαμβάνουν τέτοιου είδους μηνύματα ως δεδομένα.

Είναι, λοιπόν, ανάγκη να κατανοήσει ο σημερινός άνθρωπος ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα της μοναδικότητας και της διαφοροποίησης και ότι όλοι επίσης έχουν ταυτόχρονα την υποχρέωση να το αναγνωρίζουν και να σέβονται το δικαίωμα αυτό, που αποτελεί και την ουσία της πραγματικής δημοκρατίας.

Πρεντάκη Έλενα - Γ3

Sergno

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ 96 - ΡΕΘΥΜΝΟ

Ρατσισμός και παιδεία

Είναι γεγονός ότι ένα δόγμα δεν κατοχυρώνεται με τους αυστηρούς κανόνες της λογικής. Εύλογο είναι ότι και ο ρατσισμός αποτελεί στείρο και αβάσιμο δογματισμό με μελανές συνέπειες για την ανθρωπότητα.

Ακόμα και η σύγχρονη επιστήμη της βιολογίας παραδέχεται επίσημα ότι όλες οι φυλές και γένη των ανθρώπων έχουν βιολογικά, από τη γέννησή τους, τις ίδιες σωματικές, πνευματικές και ψυχικές δυνατότητες για την ανάπτυξη της υπόστασής τους. Δηλαδή μια φυλή ξεχωρίζει από τις υπόλοιπες μόνο με βάση τους χρωμοσωματικούς τύπους των ατόμων που τη συνθέτουν. Συνεπώς αυτοί οι τύποι παραμένουν στην πλειοψηφία τους σταθεροί και γι' αυτό το λόγο επιτυγχάνεται μια πιθανή ιεράρχηση ανάμεσα στις φυλές. Αντίθετα, έχει γίνει σαφές ότι οι ιδιόζουσες διαφορές της μιας ανθρώπινης φυλής από τις υπόλοιπες, στον πνευματικό τομέα κυρίως, δημιουργούνται λόγω του πολιτισμικού περιβάλλοντος αυτής της φυλής. Με άλλα λόγια όλες οι φυλές μπορούν να αναπτύξουν τον ίδιο πολιτισμό αν ξεκινήσουν όλες από τις ίδιες πολιτισμικές βάσεις.

Οι παράγοντες που ευνοούν τις ρατσιστικές αντιλήψεις στην εποχή μας είναι πολλοί. Ο κατεξοχήν όμως παράγοντας ανάπτυξης και ευδοκίμησης του ρατσισμού, φυλετικού ή κοινωνικού, είναι η πνευματική ρηχότητα της πλειοψηφίας, ίσως, των λαών των "ανεπτυγμένων" χωρών. Δηλαδή, όπως στο παρελθόν όπου υπήρχε πνευματική φτώχεια αναπτύχθηκαν μολυσματικές εστίες ρατσισμού, δυστυχώς έτσι και στη σημερινή εποχή έχουν παραμείνει ακόμα κάποιες συμβατικές αρχές, ταμπού, προκαταλήψεις και στερεότυπα, που καρποφορούν σε πληθυσμιακές μάζες οι οποίες είναι άμεσα συνυφασμένες με την κατολίπηση των αξιών και την κρίση του σημερινού πολιτισμού. Η κατάσταση, δηλαδή, του πνεύματος αντανακλάται και στην ηθική του ανθρώπου, στον εσωτερικό του κώδικα, και γι' αυτό το λόγο, όταν είναι ανεργάτιστος, αφήνεται έρμαιο στις παραπάνω προκαταλήψεις. Έτσι, ο κοινωνικός ρατσισμός εξαπλώνεται και εγκαθίσταται όπου υπάρχει αμορφωσιά, αμάθεια και φτώχεια.

Το αντίδοτο στις ρατσιστικές ασθένειες του πολιτισμού του 20ου αιώνα είναι μια παιδεία με γνήσια ανθρωπιστικό περιεχόμενο, ώστε να καλλιεργείται η συνείδηση των ατόμων και να ανθίστανται στον κοινωνικό ρατσισμό, και μια σοβαρή και οικονομική βοήθεια των θυμάτων αυτού του στείρου και ακατανόητου δογματισμού.

Ξεκαλάκης Αργύρης
Γ3

Μήπως είμαστε ρατσιστές;

Παρόλες τις θεωρίες περί ανθρωπισμού και δημοκρατίας, στο βάθος όλοι μας είμαστε λίγο-πολύ ρατσιστές. Γι' αυτό και πλέον η συμβίωση των ανθρώπων στις σημερινές κοινωνίες έχει γίνει πολύ δύσκολη.

Ακόμα και σήμερα άνθρωποι διαφορετικού χρώματος συναντούν μεγάλες δυσκολίες να επιβιώσουν σε ξένες χώρες. Αντιμετωπίζονται σαν άνθρωποι ενός "κατώτερου Θεού", υπανάπτυκτοι που ήρθαν στις "αναπτυγμένες" χώρες να αναζητήσουν ένα καλύτερο μέλλον. Χαρακτηριστική

είναι η "συνθήκη" που έχουν αποκτήσει κάποιοι με κάποια οικονομική άνεση, συνήθως νεόπλουτοι, να έχουν στην υπηρεσία τους ανθρώπους κυρίως από τις Φιλιππίνες, την Αϊθιοπία, την πρώην Γιουγκοσλαβία και από άλλες χώρες που περνούν σοβαρή οικονομική κρίση. Οι πιο πολλοί όμως από τους εργοδότες αυτούς τους φέρονται με τον πιο απάνθρωπο τρόπο και τους εκμεταλλεύονται, χρησιμοποιώντας τους από τις πιο απλές δουλειές του σπιτιού έως και τις πιο βαριές αγγαρείες στον επαγγελματικό τομέα. Φυσικά, δε γίνεται να είναι όλοι αφεντικά: όμως αυτό που μπορεί να γίνει είναι μια καλύτερη και ανθρωπινότερη μεταχείριση των εργαζομένων.

Η χώρα μας τον τελευταίο καιρό αντιμετωπίζει προβλήματα έντονα αυτού του είδους. Ιδιαίτερα έπειτα από τις αλλαγές στον ανατολικό κόσμο και το άνοιγμα των συνόρων, πολλοί άνθρωποι βρήκαν την ευκαιρία να μπουν στη χώρα μας αναζητώντας κάτι καλύτερο για να μπορέσουν να ζήσουν. Όμως έχουν αντιμετωπιστεί πολύ ρατσιστικά και δε γίνονται αποδεκτοί από την ελληνική κοινωνία. Πολλοί μάλιστα έχουν φτάσει στο σημείο να κατηγορούν αυτούς τους ανθρώπους για οποιαδήποτε εγκληματική ενέργεια γίνεται.

Αλλά γεγονότα που επιβεβαιώνουν το ρατσιστικό χαρακτήρα της εποχής μας είναι ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι φορείς και πάσχοντες από AIDS, οι τοξικομανείς, οι αποφυλακισμένοι, οι ομοφυλόφιλοι, οι παργάνοι, οι γυναίκες, οι γέροι, οι ανάπηροι... Όλοι αυτοί οι άνθρωποι την κάθε μέρα που περνάει ανεβαίνουν το δικό τους Γολγοθά, φορτωμένοι ένα σταυρό ακόμα πιο βαρύ κι από του Χριστού: την κοινωνική αποδοκιμασία και κατακραυγή. Κάθε μια από τις παραπάνω κατηγορίες αντιμετωπίζεται από την κοινωνία με μια αδικαιολόγητη μισαλλοδοξία και μάλιστα από "προοδευτικούς" ανθρώπους που... προοδευτικά πετούν από πάνω τους το μανδύα του ανθρωπισμού και την αλληλεγγύη των λαών, αποκαλύπτοντας την τερατομορφία τους.

Επίσης, ο εθνικισμός και ο θρησκευτικός φανατισμός, που έχουν πάρει μεγάλες διαστάσεις στις μέρες μας, είναι δείγματα συμπεριφοράς που επιβεβαιώνουν και δικαιολογούν το ρατσιστικό χαρακτήρα της εποχής μας.

Σε πολλές χώρες η αγάπη για την πατρίδα συνοδεύεται από ένα άκριτο φανατισμό κι έτσι από φιλοπατρία γίνεται εθνικισμός. Άλλοι πάλι υποστηρίζουν με τόσο πάθος τη θρησκεία τους που από φιλόθρησκοι καταντούν θρησκόληπτοι, έρμαια στα χέρια δημαγωγών. Δυστυχώς ούτε η χώρα μας αποτελεί εξαίρεση.

Επίσης, δεν πρέπει να αφήσουμε απέξω τις διακρίσεις που γίνονται σε βάρος της γυναίκας, η οποία δυστυχώς ακόμα και σήμερα, που υποτίθεται ότι τα πράγματα είναι καλύτερα, αγωνίζεται να αποδείξει την αξία της, να αντεπεξέλθει στους πολλαπλούς ρόλους της και να γίνει αποδεκτή στην ανδροκρατούμενη κοινωνία.

Παρόλα αυτά υπάρχουν ακόμα άνθρωποι που κηρύττουν την ισότητα μεταξύ των ανθρώπων και που επιδιώκουν την ίση μεταχείριση όλων των ανθρώπων ανεξαρτήτως τάξης, φυλής, θρησκείας, φύλου, εθνικότητας. Μάταια, όμως, αφού κανείς δεν τους ακούει και δεν τους ακολουθεί.

Ο ρατσισμός θα υπάρχει όσο θα υπάρχουν άνθρωποι με ανολοκλήρωτες προσωπικότητες, όσο θα υπάρχει οικονομική κρίση, όσο τα παιδιά θα παίρνουν ελλιπή παιδεία, όσο θα διακυβεύονται μεγάλα οικονομικά, πολιτικά, κοινωνικά ή εθνικά συμφέροντα.

Φλουρή Ελένη
Γ3

Οι ντόπιοιΜπερίσες!!!

Υπάρχουν δύο Αλβανάκια, αδέρφια στο 12ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών · η δασκάλα της τάξης απαγορεύει στα υπόλοιπα παιδιά να τους κάνουν παρέα και επέπληξε μαθητή, εννέα χρονών, που έπαιζε στο διάλειμμα μαζί τους και είχε τολμήσει να μοιραστεί μαζί τους το κουλούρι του.

Στο 12ο Δημοτικό σχολείο Πατρών φαίνεται πως η δασκάλα έχει την υποστήριξη όχι των παιδιών, αλλά και των γονιών τους: το σχολείο βρίσκεται κοντά στα Ψηλαλώνια και οι αστοί της περιοχής έχουν πρόβλημα να συναναστρέφονται τα παιδιά του δύο "Αλβανούς" που η μητέρα τους εργάζεται ως καθαρίστρια για να τα ζήσει - αφού ο πατέρας τους, ομογενής Βορειοηπειρώτης, πέθανε στη φυλακή.

Αναδημοσίευση από "Το Βήμα" (25-12-94).
Εμείς απλώς θάλαμε στο απόσπασμα τον τίτλο και τα "θαυμαστικά".

Οι νέοι μιλοούν
για τους νέους

Ολοένα και περισσότεροι ψυχολόγοι και παιδαγωγοί έρχονται αντιμέτωποι με θέματα του τύπου: "Νέοι και επανάσταση", "Νέοι και γλώσσα", "Χάρμα των γενεών" κλπ. Οι περισσότεροι από αυτούς θεωρούν ότι κάτι πάει στραβά με τη νέα γενιά των Ελλήνων. Συντριπτική μειοψηφία είναι εκείνοι οι οποίοι δεν πιστεύουν ότι οι σημερινοί νέοι δεν αντιπροσωπεύονται από τα δείγματα που

Νέοι και επανάσταση

παρουσιάζουν οι στατιστικές στις τέσσερις ταξιδιωτικές εξω από τα μπαρ και τα κλαμπ. Οι περισσότεροι, χωρίς πάντα να το δηλώνουν, πιστεύουν πως οι σημερινοί νέοι είναι τεμπέληδες και έχουν χάσει κάθε είδους επαναστατικότητα. Σ' ελάχιστες συζητήσεις παίρνουν μέρος νέοι και τις περισσότερες φορές βρίσκονται απλώς για να υπάρχουν, αφού οι θέσεις τους δεν εκλαμβάνονται με απόλυτη σοβαρότητα.

Έχει στ' αλήθεια μετρήσει κανένας τις ώρες που εργάζεται ένας σημερινός μαθητής; Είναι αρκετές οι έξι-επτά ώρες στο σχολείο, τα φροντιστήρια και τις ξένες γλώσσες; Αν όχι, θα πρέπει να προστεθούν και οι ώρες μελέτης στο σπίτι. Θα πρέπει, λοιπόν, το δείγμα των νέων να είναι σοβαρό έξω από το μπαρ ταξιδιωτικά και αν ναι, γιατί να είναι περισσότερο σοβαρό απ' ό,τι έξω από την ταβέρνα μετά μουσική όπου διασκεδάζει η γενιά των μεγαλύτερων;

Χωρίς να θέλω να δικαιολογήσω το λήθαργο στον οποίο έχουν πέσει οι περισσότεροι νέοι χάνοντας έτσι την επαναστατικότητά τους, που χαρισματικά υπάρχει στη φύση τους, θα έλεγα ότι οι σύγχρονοι νέοι δεν έχουν να αντιμετωπίσουν έναν "ορατό κίνδυνο", για παράδειγμα μια δικτατορία, ένα ξένο εχθρό, μια κατοχή. Έχουν, βέβαια, να αντιμετωπίσουν μια σωρεία προβλημάτων που επιβάλλονται από την εποχή μας, όπως ο υπερκαταναλωτισμός, ο κάθε είδους φανατισμός, η βία και άλλα φαινόμενα που δεν είναι όμως χειροπιαστά.

Υπάρχει μια γενική κατηγορία ότι οι σημερινοί νέοι είναι συναισθηματικά φτωχοί, ατομιστές και καθόλου φιλόανθρωποι. Οι εντυπώσεις αυτές

αποκτώνται κυρίως μέσα στο σπίτι από τους γονείς οι οποίοι κάποια μέρα αισθάνονται να απειλούνται από το μέχρι χθες "πιτσιρίκι" τους που ήταν υπάκουο, τους θαύμαζε και τους διηγόταν κάθε λεπτό της ημέρας που πέρασε με μεγάλο ενθουσιασμό. Ξαφνικά βρίσκονται αντιμέτωποι μ' ένα ατίθασο, συχνά ακατάστατο νέο που δεν ξεχνά να τους υπενθυμίζει πόσο ανίδεοι, κουτοί και μικροαστοί είναι. Η συμπεριφορά του δεν είναι εκείνη που ήξεραν. Τώρα, μπεινοβγαίνει στο σπίτι, χωρίς να νοιάζεται γι' αυτούς, και βάζει όποια μουσική θέλει το διαπασών και το τηλέφωνο είναι πάντα κατειλημμένο. Υπάρχουν φορές που νιώθουν τόσο έντονη την επιβολή των "σπλάχνων" τους πάνω τους, που αισθάνονται δυσάρεστα, αισθάνονται ανήμποροι. Ανήμποροι να επιβληθούν κι εκείνοι. Πέρασε ο καιρός που έφτανε η απαγόρευση και η φοβέρα ή το κλειδωμα στο δωμάτιο, διότι τώρα μπορούν να ξεγλιστρούν ποικιλοτρόπως και χρειάζονται επιχειρήματα και καλά "παζάρια".

Πραγματική ανησυχία θα πρέπει να υπάρξει από τους γονείς όταν τα παιδιά τους είναι οι λεγόμενοι "πολύ καλοί και υπάκουοι" νέοι, οι οποίοι είτε υποκρίνονται είτε θα κάνουν την επανάστασή τους κάποια στιγμή πολύ αργότερα με σοβαρότερες ίσως συνέπειες. Αν υπάρξουν γονείς που σκεφτούν: "Καλύτερα να υποκρίνεται παρά να υποστώ εγώ τις συνέπειες", τότε σημαίνει πως δεν αγαπούν τα παιδιά τους· κι η αγάπη· χρειάζεται. Εκείνα που επίσης χρειάζονται είναι η κατανόηση, η εμπιστοσύνη, ο συχνός διάλογος καθώς και η επίγνωση ότι δεν ικανοποιείται ο νέος με την κάλυψη μόνο των υλικών του αναγκών.

Υπάρχει πάντα η τάση στους μεγαλύτερους να κρίνουν τον "παλιό καλό καιρό" με τα σημερινά δεδομένα. Συνεπώς ό,τι στερήθηκαν εκείνοι - που στο συγκεκριμένο παράδειγμα είναι υλικά αγαθά, - προσφέρουν μέχρι κορεσμού στα παιδιά τους, έχοντας την ψευδαίσθηση ότι προσφέρουν τα πάντα. Αγνοούν όμως κάτι πολύ πιο σημαντικό: την ψυχή τους. Εκείνο που λείπει από το σημερινό νέο είναι η αφιέρωση ελάχιστης ώρας για συζήτηση με τους δικούς του και η αντιμετώπιση του ως ενήλικα και όχι ως μικρού παιδιού. Δε θα πρέπει πάντα ο ισχυρογνώμων μεγάλος να έχει τις σωστές απόψεις και να είναι ο καθοδηγητής. Δε σημαίνει ότι θα χαθεί το "κύρος" του αν αναγνωρίσει μια φορά το λάθος του και παραδεχθεί την αρτιότητα των επιχειρημάτων του πιο άπειρου. Ο σεβασμός ποτέ δε θα χαθεί και θα μεγαλώνει περισσότερο όταν υπάρχει αντίστοιχα αλληλοσεβασμός.

Νέοι χωρίς πρόσωπο

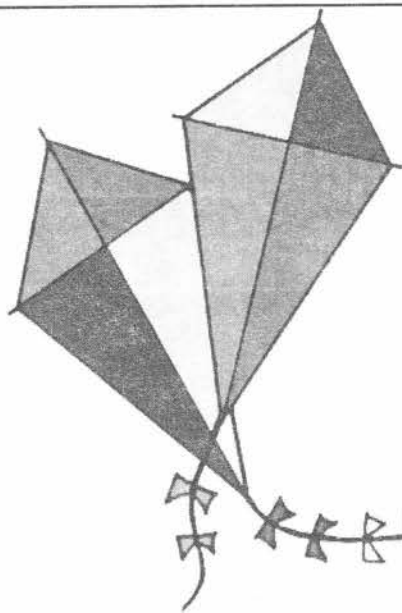
Από παλιά η νεολαία θεωρήθηκε ελπίδα του έθνους. "Πείτε μου ποιοί είναι οι νέοι σας και θα σας πω που πηγαίνετε", είπε κάποιος, όταν ρωτήθηκε για το μέλλον μιας χώρας. Ο Κοραής ονόμασε τους νέους "άνθη της φυλής" και "ανανεωτές του κόσμου". Κάποιος άλλωστε στοχαστής του καιρού μας εύστοχα αναφέρει: "Νέος θα πει να είσαι αυθόρμητος, να μένεις κοντά στις πηγές της ζωής, να μπορείς να ορθώνεσαι και να τραντάξεις τις αλυσίδες ενός φθαρμένου πολιτισμού, να τολμάς αυτό που οι άλλοι δεν έχουν το κουράγιο και τη δύναμη να επιχειρήσουν". Και πραγματικά έτσι πρέπει να είναι οι νέοι: ασυμβίβαστοι, ρομαντικοί, καινοτόμοι, επαναστάτες, ριψοκίνδυνοι, φιλόανθρωποι, ιδεολόγοι, οραματιστές. Υποχρέωσή τους είναι να γκρεμίσουν ότι άσχημο υπάρχει σήμερα στον κόσμο αλλά συγχρόνως και να δημιουργήσουν μια κοινωνία καλύτερη, χωρίς αδικίες και ατέλειες.

Η εποχή μας έχει χαρακτηριστεί από πολλούς ως "εποχή των μεγάλων μέσων και των συγκεχυμένων σκοπών". Και αν κάποιες εποχές ή κάποιες κοινωνίες δικαιολογούν εν μέρει την αδιαφορία των νέων, η σημερινή εποχή δε συγχωρεί την αδιαφορία και την αποχή τους από την κοινωνία και τα προβλήματά της. Ο κόσμος μας χρειάζεται τους νέους, όπως και την αλλαγή που η παρουσία τους θα εμφανίσει. Οι νέοι μπορούν λοιπόν και έχουν τη δυνατότητα για κάτι καλύτερο, αρκεί να ξαναφορτιστούν με ιδανικά και οράματα και οι μεγαλύτεροι να δεχτούν το ρήμα "μεγαλώνω" και να μη το συνδέουν άμεσα με το ρήμα "γεννάω".

Εκείνοι οι νέοι που αδιαφορούν μπροστά στην αλλαγή του κόσμου και στην ύπαρξη της τέλει κοινωνίας μπορούν να αιτιολογηθούν αλλά όχι να δικαιολογηθούν. Η σκέψη ότι "ένας κούκος δε φέρνει ποτέ την άνοιξη" μπορεί να βρίσκεται στο μυαλό κάθε νέου που δε θεωρεί ως υποχρέωσή του την αλλαγή προς το τέλει, καθώς το μόνο που τον βασανίζει είναι το ερώτημα: "Εγώ θα αλλάξω τον κόσμο, όταν όλοι οι υπόλοιποι αδιαφορούν;". Στην περίπτωση αυτή δεν μπορούμε να αναφερόμαστε σε νέους αλλά σε πρόωρα γερασμένους εφήβους.

Χαρακτηριστικά είναι τα λόγια του Παπανούτσου: "Ο υποχωρητικός και ικανοποιημένος, ο διαλλακτικός και ο ευκολοσυμβίβαστος, αυτός σκύβει το κεφάλι και συνθηκολογεί με τη μοίρα του, δεν έχει φτερά στο πνεύμα, έχει γεράσει". Αναμφισβήτητα αυτή είναι και η πραγματικότητα, καθώς οι νέοι που αγνοούν την αλήθεια αυτή δεν μπορούν να βελτιώσουν τον κόσμο, αλλά ούτε και να αλλάξουν προς το καλύτερο τον ίδιο τους τον εαυτό. Είναι ... γερασμένοι νέοι ή, καλύτερα, νέοι χωρίς πρόσωπο.

Μποτωνάκη Ελευθερία - Γ3 (Σκίτσο: Μιχάλης Σταράκης)

Χαρταετός

- ΒΙΒΛΙΑ
- ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΙΔΗ
- ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΑ
- ΧΑΡΤΙΚΑ

Ελένη Καπετανάκη - Δασκαλάκη

Θεοτοκοπούλου 6 - Ρέθυμνο Τηλ. 27.074

Φταίμε κι εμείς

Πεσβάντης Κυριάκος

Πάντα οι μεγαλύτεροι λένε ότι εναποθέτουν τις ελπίδες τους στους νέους. Και δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις στην ιστορία που πρώτοι οι νέοι αντιστάθηκαν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα οι νέοι του Πολυτεχνείου, οι οποίοι χάραξαν το δρόμο της πτώσης της Χούντας.

Σήμερα οι νέοι έχουν τον ίδιο μεν δυναμισμό, αλλά όμως τον διοχετεύουν σε άλλες ασχολίες. Προτιμούν τις εύκολες λύσεις και δεν τους αρέσει να προβληματίζονται με θέματα που κάποτε ήταν "ζητήματα ζωής και θανάτου". Όλες εκείνες τις ιδέες σήμερα τις θεωρούν "χαϊρομαντικές" και "ονειροπόλες".

Φυσικά δεν μπορούμε να τους κατηγορήσουμε και να τους ορίσουμε ως μόνους υπεύθυνους για την κατάσταση αυτή.

Ο ρυθμός της ίδιας της ζωής δεν αφήνει τους νέους να εκδηλωθούν σωστά, όπως τους αρμόζει. Αυτό είναι φυσικό και αναμενόμενο, αφού από πολύ μικρά παιδιά όντας ακόμη, τρέχουν σαν αλλοπαρμένα από το ένα φροντιστήριο στο άλλο, για να μπορέσουν κάποτε να απεπεξέλθουν στις απαιτήσεις της ζωής.

Φταίει και το πνεύμα της εποχής μέσα στο οποίο ζουν και μεγαλώνουν εκατομμύρια νέοι σήμερα. Το πνεύμα του συμφέροντος, το πνεύμα της ευκολίας, το πνεύμα του υπερκαταναλωτισμού, το πνεύμα της "ευγενικής" υποδούλωσης. Οι νέοι σήμερα μεγαλώνουν μαθαίνοντας να θέτουν περισσότερο γελοίους στόχους απ' ότι σοβαρούς: του τύπου να προλάβουν πριν από τους άλλους να αγοράσουν τα επώνυμα ρούχα. Πάντως μέσα από όλα αυτά πρέπει να παραδεχτούμε ότι και οι σημερινοί νέοι "πολεμού" και υποστηρίζουν με μεγάλη θερμότητα τα δικαιώματά τους απέναντι στην ... κατάκτηση των επώνυμων ρούχων.

Φταίνε όμως και εκείνοι, γιατί δεν άφησαν τους εαυτούς τους ελεύθερους να εκδηλωθούν και να συμπεριφερθούν σαν νέοι. Φταίνε, γιατί, ενώ έβλεπαν τα στραβά δε βγήκαν να τα φωνάξουν, φοβούμενοι ότι θ' αφήσουν πίσω τους την καλοπέραση. Φταίνε, γιατί δεν αφήνουν και τους οραματιστές νέους να υλοποιήσουν τους στόχους τους.

Μέσα σ' αυτή την ελώδη στασιμότητα κάποιος πρέπει να ταράξει τα νερά και να φέρει την αναγέννηση: κάποιος που να δρα σαν αλογόμυγα, να ξυπνά συνειδήσεις και να αφυπνίζει τις ψυχές. Γιατί οι νέοι έχουν δυνατότητες. Μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο, επειδή ακριβώς είναι νέοι.

Φλουρή Λένα - Γ3

"Θέλω" δε σημαίνει "δύναμαι"

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι θεωρητικά σε κάθε εποχή η νεολαία αποτελεί το πιο σημαντικό στοιχείο του κοινωνικού συνόλου, καθώς γίνεται εκφραστής του νέου και παίζει αφυπνιστικό ρόλο σε όλα τα ζητήματα. Πρακτικά, βέβαια, οι συνθήκες οι οποίες επικρατούν στη σημερινή εποχή δεν αφήνουν περιθώρια ενεργοποίησης των νέων. Το εξοντωτικό πρόγραμμα, το προβαλλόμενο πρότυπο του υπερ-ανθρώπου δεσμεύουν τον ελεύθερο χρόνο του νέου, ο οποίος απορροφάται από μη ουσιαστικές και μη ποιοτικές ασχολίες. Παράλληλα ο υλιστικός χαρακτήρας της εποχής τον έχει επηρεάσει κατά πολύ, καθώς έχει επιβάλει την απομόνωση και την αλλοτρίωση του ανθρώπου. Γενικά μέσα σ' αυτό το κλίμα που επικρατεί οι νέοι μετατρέπονται σε συμφεροντολογικά άτομα, καθώς έχουν διδαχτεί τη δοσοληψία, ενώ η συμμετοχή τους στη λειτουργία του κοινωνικού συνόλου είναι ανύπαρκτη, αφού υποχρεώνονται να ασχοληθούν με πολλά πράγματα συγχρόνως και χάνουν την ουσία. Με τον τρόπο αυτό είναι αδύνατο να υπάρξει η διάθεση και να ενισχυθούν οι προσπάθειες που στοχεύουν στην καλύτερευση του κόσμου.

Παράλληλα με την έλλειψη προσπαθειών από την πλευρά των νέων για ουσιαστικές και ριζικές αλλαγές δεν δίδεται η δυνατότητα σ' αυτούς για τέτοιου είδους πρωτοβουλίες. Θεωρητικά βέβαια η διαμόρφωση της κοινωνίας και η ύπαρξη των νόμων δίδουν τη δυνατότητα στο νέο για δραστηριοποίηση και κινητοποίηση του για διάφορες αλλαγές. Πρακτικά, όμως, δεν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες για τη διαμόρφωση τέτοιου

κλίματος που θα ευνοεί και θα στηρίζει ανάλογες προσπάθειες. Αντίθετα υπάρχει ελλιπής οργάνωση, πρόβλημα ικανών και αξιόπιστων ηγετικών στελεχών καθώς και έλλειψη χρημάτων που δρα καταλυτικά στην πορεία και αποτελεσματικότητα των διαφόρων ενεργειών.

Ο νέος μέσα στα πλαίσια της κοινωνίας, παρά το ότι θεωρείται ως ισότιμο μέλος του κοινωνικού συνόλου, δεν έχει τις απαιτούμενες εξουσίες στα χέρια του καθώς και τα απαραίτητα προνόμια. Τις περισσότερες φορές η καλή του διάθεση και προσπάθεια επισκιάζεται και μπαίνει στο περιθώριο από άτομα που διαθέτουν κύρος και οικονομική ευχέρεια και που υποστηρίζουν πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα όλες οι κινήσεις του να υποβαθμίζονται σκόπιμα, ενώ, όταν κάποτε αντιδράσει αυτόματα, τον κατηγορούν ότι ακολουθεί συγκεκριμένη πορεία και υποκινεί κρυφά συμφέροντα. Καθώς λοιπόν επικρατεί ο πιο δυνατός οικονομικά, ο νέος δεν μπορεί να κινηθεί και να δημιουργήσει, ενώ πιέζεται από παντού.

Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να ξεκινήσει δημιουργικές προσπάθειες, καθώς δεν μπορεί να παρακολουθήσει και να ακολουθήσει τις ραγδαίες εξελίξεις, να ενημερωθεί κατάλληλα και να υιοθετήσει μια συγκεκριμένη και δικαιολογημένη θέση. Σταδιακά διαμορφώνει μονόπλευρο χαρακτήρα, θέλοντας μόνο να επιτύχει την επαγγελματική του αποκατάσταση, ενώ έχει παραιτηθεί από τον πραγματικό αγώνα της ζωής.

Βέβαια για την κατάσταση αυτή που επικρατεί εκτός από τις μερικές ευθύνες των νέων ευθύνεται και η ίδια η πολιτεία. Η τελευταία δεν είναι σε θέση να δώσει την κατάλληλη παιδεία, εφοδιασμένη με ουμανιστικές και ανθρωπιστικές αρχές, αλλά αρκείται μόνο να προετοιμάζει τους νέους για την εισαγωγή τους στις πανεπιστημιακές σχολές και αδιαφορεί πλήρως για την εσωτερική τους καλλιέργεια, την ποιότητα και χρηστικότητα των γνώσεων τους.

Παπαδάκη Σοφία - Γ3

<p>1 ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ</p> <p>α) Εκμάθηση κοθύμβησης για παιδιά άνω των 3 ετών β) Προαγωνιστικό τμήμα.</p>	<p>ΑΕΡΟΒΙC ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ</p>	<p>ΠΑΛΜΟΣ Κέντρο άθλησης ΠΑΛΜΟΣ</p>
<p>2 ΡΥΘΜΙΚΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ</p> <p>Ρυθμική Αγωνιστική Γυμναστική για κορίτσια άνω των 6 ετών</p>	<p>ΔΥΝΑΜΗ ΠΙΣΙΝΑ</p>	
<p>3 ΠΑΙΔΙΚΟ ΑΕΡΟΒΙC</p> <p>Παιδικό Αγωνιστικό Αερόβιc για αγόρια - κορίτσια 8-12 ετών.</p>	<p>ΥΔΡΟΜΑΣΑΖ ΣΑΟΥΝΑ</p>	
<p>ΚΡΙΑΡΗ 52 • 74100 ΡΕΘΥΜΝΟ • ΤΗΛ: 51662</p>		

Η δεκαετία του 60 - Μια δυναμική γενιά

Η αναφορά μου στα χαρακτηριστικά μιας γενιάς που θέλησε να αλλάξει τον κόσμο, μια γενιά που πήγε κόντρα στο κατεστημένο, που είπε "όχι" στους πολέμους και στη βία και αντιτάχθηκε στα παραπάνω όχι μόνο με λόγια αλλά και με πράξεις. Ο λόγος για τη δεκαετία του '60, τα "παιδιά των λουλουδιών". Είναι η γενιά που φαντάζει στα μάτια των περισσότερων από εμάς ηρωική, ξέφρενη, αλλοπρόσαλλη. Και είμαι βέβαιη ότι πολλοί από τους σημερινούς νέους θα έδιναν τα πάντα για να πάρουν μια γεύση για την εποχή που οι τότε "τινέιτζερ" διαδήλωναν κατά της βίας και των πολέμων με σύνθημα τους: "Make love not war" και για να τραγουδήσουν: "I want it all and I want it now". Η γενιά που ήξερε τι ήθελε και ήξερε και τον τρόπο για να το αποκτήσει, που προκάλυψε και γοργά να προκαλεί με τη μουσική της, τη μόδα της, τη "φύγη" από τον κόσμο των γονιών με το να αμφισβητεί τα πάντα, ακόμα και τον ίδιο της τον εαυτό.

Ποιά είναι, όμως, τα γνωρίσματα της εποχής τους; Σε ότι αφορά στη διασκέδαση οι πρώτοι τινέιτζερ "ξεσαλώνουν" στα κατ' οίκον πάρτυ με ηλεκτρόφωνο, βερμούτ, φιστίκι και rock'n'roll, ενώ η παρουσία των γονιών ήταν διακριτικότερη... μέχρι τη στιγμή που τα φώτα θα χαμήλωναν και το ηλεκτρόφωνο θα έπαιζε τραγουδία του Άνταμ, τότε η αδιακρίσια ήταν το γνώρισμα των γονιών που έτρεχαν να χαλάσουν αυτή την αισθησιακή ατμόσφαιρα. Οι φοιτητές σύγγαλαν στις μπουάτ, όπου η μουσική τους ήταν η πλήρης χειραφέτηση από τη λαϊκή παράδοση. Οι στίχοι των τραγουδιών παύουν να ασχολούνται με άνθη και αρωματισμένα κοριτσόπουλα και καταπιάνονται με θέματα όπως η βία και ο πόλεμος. Χαρακτηριστικό τραγούδι το "Helpless" των Κρόσμπι, Στιλ, Νας και Γιανγκ, που είναι αποτέλεσμα της κινηματογραφικής ταινίας "Φράουλες και αμύγδαλα".

Επειτα εμφανίζεται το φαινόμενο Beatles, ορόσημο της εποχής αυτής. Τέσσερις νεαροί, οι Λένον, Μακάρτνεϊ, Μάρσον και Σταρ, συνθέτουν το συγκρότημα αυτό και σαρπνούν τα φαρμακεία προκαλώντας υστερία με τις δημόσιες εμφανίσεις τους, ενώ οι ίδιοι γίνονται αντικείμενα χλευασμού από τα λαϊκά περιοδικά εξαιτίας της κόμης τους.

Το '64, τέσσερις μήνες μετά τη δολοφονία του Τζον Κένεντι, η μιτλομανία μεταφέρεται και στις ΗΠΑ, ενώ τα σφάλμα ποικίλλουν. Η κορυφαία στιγμή της καριέρας τους έρχεται με το LP "Sgt Peper's Heares Club Band" (κυκλοφόρησε το '68 -δύο χρόνια πριν διαλυθούν) και για πρώτη φορά οι Μπητλς ικανοποιούν και τους καλλιτεχνικούς, τους μουσικοκριτικούς, τους γιεγιέδες. Ο κριτικός των "Times" συγκρίνει το συνθετικό ταλέντο

των Λένον-Μακάρτνεϊ με εκείνο του Σούμπερτ και του Σοπέν. Είναι γεγονός ότι η ατμόσφαιρα, η κουλτούρα, η ιδεολογία, οι αντιφάσεις, τα οράματα και οι ψευδαισθήσεις της δεκαετίας του 60 χωρίς τις νότες των Λένον-Μακάρτνεϊ δε θα μπορούσαν να αναπαραχθούν.

Σε ότι αφορά δε το ντύσιμο, η μίνι φούστα υπήρξε η μεγαλύτερη επανάσταση. Οι γυναίκες που αποκάλυπταν το γόνατο τους ήταν χειραφετημένες, σε αντίθεση με εκείνες που το κάλυπταν και που θεωρούνταν πουριτανές. Αν όμως το μήκος της φούστας ήταν στοιχείο θηλυκής ταυτότητας, το μήκος των μαλλιών ήταν στοιχείο ανδρικής προσωπικότητας. Πολλοί από τους τότε τινέιτζερ ίσως να πίστευαν ότι μακραίνοντας τα μαλλιά τους θα άλλαζαν τον κόσμο. Πάντως, είναι γεγονός ότι ο πουριτανισμός θίχτηκε και το κατεστημένο συνταράχτηκε.

Ταυτόχρονα αναπτύσσεται η ιδεολογία ότι ο έρωτας δεν πρέπει να περιορίζεται σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο, και ο απελευθερωμένος έρωτας γίνεται σύνθημα της εποχής.

Κι αν οι μίνι φούστες, τα μακριά μαλλιά και το σύνθημα "έρωτας χωρίς όρια" δεν αναστάτωσαν τα λιμνάζοντα νερά αρκετά, το 1968 ο κόσμος συνταράχτηκε συθέμελα. Στο Παρίσι, το Μάη, λίγο έλειψε "η φαντασία να πάρει την εξουσία" (όπως καλούσαν τα γκράφιτι

στους δρόμους). Μια φοιτητική διαμαρτυρία που πήρε διαστάσεις λαϊκής εξέγερσης και που απείλησε να ρίξει όχι μόνο την κυβέρνηση αλλά και το ίδιο το καθεστώς. Συγχρόνως στις ΗΠΑ ξεσπούν οι αντιπολεμικές διαδηλώσεις με αιματηρά επεισόδια στα κολέγια και στο συνέδριο των δημοκρατικών στο Ντιτρόιτ.

Ντυνόντουσαν, λοιπόν, εκκεντρικά, χόρευαν και διασκέδαζαν διαφορετικά, εναντιώνονταν σε ότι ήταν αντίθετο με τα όνειρα και τις φιλοδοξίες τους. Τι κληροδότησε όμως η γενιά αυτή σε μας; Οι χίπις μεγάλωσαν, έκαναν παιδιά, απέκτησαν εγγόνια και συμβίβαστηκαν. Δεν είναι, όμως, ο συμβιβασμός, που αργά ή γρήγορα εγκαθιδρύεται στη ζωή όλων μας, αλλά η πίστη τους ότι μπορούσαν να αλλάξουν τον κόσμο και οφείλουμε να τους αναγνωρίσουμε το γεγονός ότι κάτι κατάφεραν, γιατί ήθελαν να αλλάξουν τον κόσμο και κοπίασαν γι' αυτό.

Σήμερα όμως τί γίνεται; Η σημερινή γενιά έχει χάσει την αγωνιστικότητα και την αποφασιστικότητά της και συμβιβάστηκε πριν καλά καλά επαναστατήσει. Είναι η γενιά των ακραίων καταστάσεων, της άγονης αμφισβήτησης και του ατομικισμού. Έχει δηλ. τα κύρια γνωρίσματα της εποχής που διανύουμε. Το πιο ζωτικό στοιχείο του καιρού μας αδρανεύει. Ίσως ήρθε η στιγμή να πάρουμε δραστικότερες αποφάσεις, η στιγμή να πιστέψουμε σε μας και να αλλάξουμε τον κόσμο.

Η μελαγχολία μου...

Κλεισμένη μέσα στα σκοτάδια της μοναξιάς μου,
κλεισμένη μέσα στον παραμυθένιο κόσμο των ονείρων μου,
σκέφτομαι -γράφω- ονειροπολώ.

Μην προσπαθήσεις να πάρεις τα όνειρά μου.
Μην προσπαθήσεις να τα βάψεις σκούρα.
Μην προσπαθήσεις να μου τα καταστρέψεις,
γιατί απλά δεν μπορείς.
Είναι δικά μου, μου αγήκουν,
με κάνουν να ξεφύγω απ' την πραγματικότητα,
να βλέπω τα πράγματα όπως θά θελα να ήταν.

Ωρες ώρες νιώθω μόνη,
αποκομμένη από τους άλλους.
Νιώθω διαφορετική, παράξενη,
σαν ν' αμφισβητώ τον ίδιο μου τον εαυτό.
Μελαγχολώ προσπαθώντας να καταλάβω τον αλλοπρόσαλλο κόσμο μας
και διψώ, ναι διψώ γι' αγάπη,
γιατί αυτή είναι το φάρμακο για το δικό σας φαρμάκι.

Εσύ όμως δίνεις αγάπη και εξωτερικεύεις τα αισθήματά σου.
Γιατί όμως νιώθεις τόσο άσχημα;
Γιατί αισθάνεσαι έντονα τη τάση της φτηγής;
Γιατί δεν κοιτάς τον άλλο στα μάτια;
Γιατί τρέμεις στην ιδέα της απόρριψης;

Συχνά αναρωτιέμαι το γιατί...
Γιατί να είναι ο κόσμος έτσι;
Γιατί να ντρέπεσαι να δώσεις αγάπη;
Γιατί να μην μπορώ να ξήσω το παρόν μου,
ποιν προλάβει αυτό να γίνει ανάμνηση.
Γιατί να μην μπορώ να μάθω το γιατί...

Και έτσι η ζωή συνεχίζεται,
χωρίς να ξέρεις συχνά αν αξίζει να τη ζεις...

Διαμαντούλα Λιουδάκη
Γ2

Αισθήσεις

Η σπίθα αναπνέει με βουλιμία το οξυγόνο
ο πάνθηρας καιροφυλακτεί στη γωνία του ματιού,
μια νηπιακή φλόγα ψηλαφίζει τα χρώματα.

Το μικρό δέντρο χαρίζει τα πρώτα φύλλα στην ομορφιά.
Η φλόγα επιλέγει το ξανθό αλάφιασμα του κόκκινου,
οι ώμοι μαστιγωμένοι με χάρδια
παραδομένα στις φλόγες
Δροσερό νερό, απόσταγμα ονείρων.

Στην πλάτη της θαλάσσιας χελώνας
οι πύρινες φωταφίες, πορφυρές ιδεατές φιγούρες,
πρωτόγονες αλήθειες αναβλύζουν αβίαστα
από τις πηγές των ακατέργαστων αισθήσεων.

Όλα τελειώνουν σε μια καινούρια τους αρχή.
Τα μαλλιά του ήλιου αναδεύονται στις φλόγες.
Το σκοτάδι σε μια ανάλαφρη μέθη
μετουσιώνεται σε μουσικές
πρωϊνής δροσιάς.

Τα μάτια μου γοητευμένα από τούτο
και η ψυχή μου από τη φροντίδα της
σωτηρίας της
δεν έχουν άλλο τρόπο να υψωθούν στον ουρανό
απ' την παρατήρηση όλης της ομορφιάς.
Από τα πιο ψηλά αστέρια κατεβαίνει
μια τέλεια λαμπρότητα που ελκύει
την επιθυμία μου πιο πολύ.

Αυτό είναι που εγώ εδώ κάτω το
ονομάζω έρωτα για Σένα.

Γεωργία Λιουδάκη
Γ2

Στους νεκρούς του Ποιοτεχνείου

Έλα μαζί - μαζί μου σ' αυτή την ερημιά
να φωνάξουμε μαζί,
να ουρλιάξουμε με όλη τη δύναμη
της ψυχής μας,
να βγει από μέσα μας ο πόνος.
Έλα μαζί μου σ' αυτήν την ερημιά,
να κλάψουμε μαζί για τα βράδια
τα χαμένα.
Για τα βράδια τ' ανοιξιάτικα, τα μεθυσμένα,
που ο έρωτας χόρευε τρελός
και μεις με τα όνειρα μας ξεχασμένα,
ντυμένα στο χακί,
πίσω από φυλακές και μπάρες σιδερένιες
για σένα.
Για σένα που τώρα γελάς
μυρίζεις τα κρόνα
και χορεύεις στον ήλιο.
Για σένα που γεύεσαι την ψύχα των καρπών,
της νιότης το ρυθμό, της λευτεριάς το κάστρο
που χτίσαμε εμείς για σένα.

Γεωργία Λιουδάκη
Γ2

“Θανάτου υπόγειο”

(Αντισταθείτε ρε παιδιά!)

Ένα υπόγειο παλιό και ξεχασμένο
-είναι σαν τάφος- στριμωγμένοι εμείς, νεκροί!
Ένα υπόγειο που πια δε μας χωράει
πιάνει μαζί του κάθε βράδυ μια ψυχή...

Φωνάζα “ΟΧΙ” στ’ όνειρο που λίγο μένει.
ΝΑΙ, το υπόγειο στο θάνατο οδηγεί.
Θέλω να φτιάξω μια ζωή ονειρεμένη
δενος το όνειρο να φεύγει την αυγή.

Πηγα βαλίτσα που χωρούν μόνο συντροφίμα.
Είπα ένα “ΓΕΙΑ” μα συ μαζί μου θέλησες να ‘ρθεις
Τους φωνιάξες “στο διάολο οι άσπρες σας οι νύχτες”
και μουπες τώρα να ξεκόψεις πως μπορείς.

Μεγάλα λόγια... μα δε μπόρεσες ν’ ακούσεις
ο άσπρος θάνατος σαν ήθε να σε βρει.
Μες στο υπόγειο σε βρήκα παγωμένο
και για παρέα μία σύριγγα αδειανή.

Σκέες τρεγνώνω σου για το στεγνό αντίο.
Τα μάτια αδειά και τα χείλια σφαιλιστά.
Κι εγω φωνιάζω μ’ όση δύναμη μου μένει:
στον άσπρο θάνατο ΑΝΤΙΣΤΑΘΕΙΤΕ ΡΕ ΠΑΙΔΙΑ!!

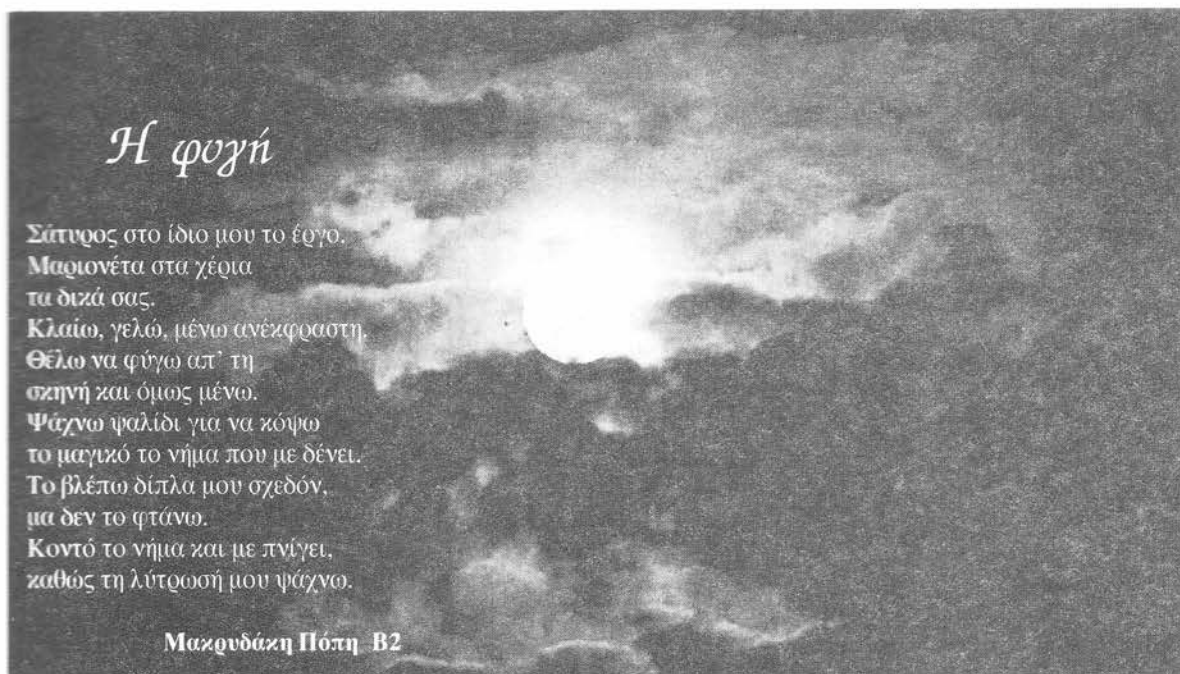
Λεμονάκη Ιουλία Γ2

Η φυγή

Σάπυρος στο ίδιο μου το έργο.
Μαριονέτα στα χέρια
τα δικά σας.
Κλαίω, γελώ, μένω ανέκφραστη.
Θέλω να φύγω απ’ τη
σπηνή και όμως μένω.
Ψάχνω φαλίδι για να κόψω
το μαγικό το νήμα που με δένει.
Το βλέπω δίπλα μου σχεδόν,
μα δεν το φτάνω.
Κοντό το νήμα και με πνίγει,
καθώς τη λύτρωσή μου ψάχνω.

Μακροδάκη Πόπη Β2

Άξιζε φίλε μου...

Στο παράθυρο δακρυσμένος παλεύεις με τα κύματα της ζωής.

Το μυαλό αρχίζει το μακρινό ταξίδι των αναμνήσεων κι εσύ χάνεσαι.

Πονάει. Πονάει πολύ το χάσιμο του αγαπημένου σου φίλου.

Θυμάσαι πόσα τραγούδια τραγουδήσατε, πόσες ελπίδες κτίσατε,

πόσες αλήθειες δημιουργήσατε,

πόσες φορές εξεγερθήκατε

στους "γδάρτες των ονείρων" σας...

Όμως ο χάρος πλάκωσε το χόμα προσπαθώντας να πλακώσει την ψυχή.

Ζήσατε "ελεύθεροι πολιορκημένοι" πίσω απ' τα κάγκελα της νοσηρής αλήθειας.

Αλλά δεν μπορεί. Το δράμα με την πίστη

και το θάρρος, έγινε πουλί που πέταξε,

αγώνας που έφερε ελευθερία.

... Και ο φίλος σου δε χάθηκε.

Σκουπίζεις το πρόσωπό σου. Αφήνεις ένα

χαμόγελο να το ζωγραφίσει. Το μυαλό σου

παίζει σε ερωτηματικά, σκέφτεσαι:

άξιζαν όλα; άξιζαν;

Βαγγελιώ Κοκοτσάκη - B2

Συνθήματα σε τοίχους...

Δε θ' αφήσουμε

τα σκοινιά να μας δέσουν περισσότερο. Όταν η μέρα μας μαυρίζει από το νέφος μιας πόλης από τη δολοφονία του γείτονα, από το κόκκινο του δρόμου, από τη νεκροφιλία της ρουτίνας των γιάπης.

Εκεί που θέλουμε να γλεντήσουμε, να βγάλουμε τη ζωή από μέσα μας, να εκφράσουμε τη φυλακισμένη περιπέτεια του μυαλού μας.

Κι όμως μας κλείνουν τις πόρτες. Κι εμείς αντιδρούμε. Βάφουμε τους τοίχους, γράφουμε συνθήματα "Εξεγερθήκαμε στους γδάρτες", "Η ζωή είναι όμορφη... όταν μπορείς να την έχεις".

"Όταν οι γονείς μας αντί για γάλα μας δίνουν ξύλο, τότε κι εμείς αντί για αγάπη τρέφουμε μίσος", "Η κοινωνία μας καθαίρεσε Εμείς τη γράψαμε στα παλιά μας τα παπούτσια".

Θέλουμε να ζήσουμε όνειρα κι ελπίδες μέσα από μια ψεύτικη ηδονιστική φαντασία...

Εκεί στην άκρη του δωματίου βρίσκεται το τραπεζάκι που πάνω του ακουμπισμένη ξεκουράζεται η λευκή μας ελευθερία.

Μια ελευθερία που θα τρυπήσει το δέρμα μας και θα περάσει ένα νοσηρό όνειρο μιας πεθαμένης ελπίδας.

Βαγγελιώ Κοκοτσάκη - B2

Κονήχι

Μεσα απο κάποιο σκοτεινό
 δωμάτιο, σε υπόγειο διαμέρισμα
 μιας χαμένης πόλης, ξαπλωμένη
 στο πατωμα κάνω κύκλους
 με τους τοίχους. Τέσσερις τοιμεντένιες
 ψαχρές πλάκες που φυλακίζουν
 περασμένα όνειρα.
 Αντισταθήκαμε όλοι στη
 συντηρητική καθιερωμένη
 νοσηρή κοινωνία που πετά
 κάθε προσδοκία για καλύτερευση
 στο καλάθι αγρήστων. Βλέποντας
 γύρω μας πολυκατοικίες
 αποπνικτικά κολλημένες η μια
 πάνω στην άλλη, τα αδέσποτα
 σκαλιά στους δρόμους να είναι
 οι πρώην άνθρωποι που ψάχνουν
 να ικανοποιήσουν την κοιλιά τους,
 που κι αυτή διαμαρτύρεται, τα
 αυτοκίνητα να οδηγούνται από
 αυτοματοποιημένα αθροπάκια
 που τρέχουν στους δρόμους απεγνωσμένα
 να ξεπεράσουν τον εαυτό τους και
 τη φύση, τρακαρίσματα, φωνές
 και καυγάδες, σκεφτόμαστε τι
 ώραια που ξεκίνησε η μέρα...
 Το βράδυ σημαίνει την καμπάνα
 της μοναξιάς. Οι δολοφόνοι της καρδιάς
 μας δεν μας έδωσαν τίποτα.
 Δεν απάντησαν στην προσφορά μας.
 Γκρεμισαν τον πύργο της αγάπης.
 Κι ειχαμε πολλή αγάπη.
 Πολλή αγάπη για να ζήσουμε.
 Πραγματικά να ζήσουμε.
 Πραγματικά να πεθάνουμε.
 Ομως, αφού όλα αυτά δεν γίνονται,
 στη φαντασία θα ζήσουμε, με
 το ψέμα θα πεθάνουμε.
 Η απόφασή μας πάροθηκε
 και η λευκή μας αγωνία
 μετατράπηκε σε εκστασιακή
 ηρόνη σε έναν άσχημο
 ψευτικο επίγειο παράδεισο.
 Το σακουλάκι που ήταν
 ασπρο, τώρα άδειασε.
 Τ' αφήσαμε να βρωμίσει
 την πόλη που βρώμισε την ψυχή μας.

Βαγγελιώ Κοκοτσάκη - Β2

Κάποιοι του μίλησαν

Πήγε σχολείο στα εφτά
 κι οι δάσκαλοι του έλεγαν "αγάπα".
 Κι αυτός χαμογελούσε ανοιχτά,
 θαρρούσε η ζωή πως ήταν πλάκα.

Λόγια για τα ναρκωτικά στο σπίτι του δε θένε,
 γιατί ο πατέρας χάθηκε απ' αυτά.
 Και στο σχολείο για όλ' αυτά όταν ρωτά,
 "είσαι πολύ μικρός γι' αυτά" όλο του λένε.

Έφτασε στα δεκαεφτά
 Τον βρήκαν μαύρες μέρες μόνο
 "Κάποιοι" του μίλησαν γι' αυτά,
 πως διώχναν τάχατες τον πόνο.

Έτσι τον βρήκαν παγωμένο μια βραδιά
 και δίπλα τον ορό το δολοφόνο
 Κι είπαν απλά: δεν άντεξε η καρδιά
 Κι απλά του δώσαν αριθμό στο νέο χρόνο.

Μανιατάκης Χρήστος

Απολογισμός

Ξέπεσα πολύ! Άργησα να το δω!
 Τρελό πάθος την ψυχή μου ρύπαινε
 Να κλαις και να γελάς συνάμα
 το "δράμα" βλέποντας το εφηβικό.

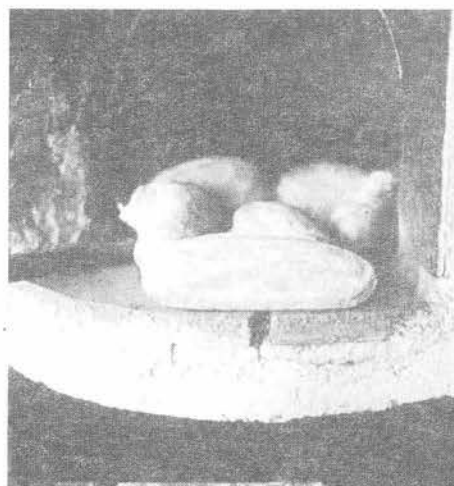
Ως κάποιο χέρι μ' ώθησε να σκύψω
 να δω την έρημη ψυχή μου σκοτισμένη.
 Υπόσχομαι δε θα ξαναλείψω.
 Και πες μου τώρα ήταν τυχαίο
 να σπάσει ο γύψος, να πέσει αχτίδα
 στο κολοσσαίο μέσα της ψυχής μου;
 Ήτανε μεσαιωνικό που μια θεϊκή ευχή με γιάτρεψε;

Ποιόν άλλον τρόπο θα μου βρεις
 να νιώσω -έστω για ένα βλεφάρισμα, μα αληθινά-
 άγγελος, άξιος στολής λευκής;
 Με δάκρυα, με εκστεναγμούς, με υψωμένα χέρια
 με ψυχική εκτίναξη από τα λογικά και πεπρωμένα;

.....
 Αν "έτυχε" κι ένιωσες τα δώρα αυτά τα θεϊκά
 δε θα σ' ένοιαζε που ο άνεμος ο θεϊκός
 σ' ανέβασε τόσο επικίνδυνα ψηλά!

Λίτινας Γιάννης

Οικολογικά

Α
Ν
Τ
Ι
Π
Α
Ρ
Ο
Χ
Η

*"Χωρίς περίσκεψη, χωρίς λύπην,
χωρίς αιδώ
μεγάλα και υψηλά τριγύρω μου
έκτισαν τείχη
και κάθομαι και απελπίζομαι
τώρα εδώ..."*

Ο θαυμάσιοι αυτοί στίχοι του Αλεξανδρινού ποιητή στην κυριολεκτική τους βέβαια σημασία, έρχονται αυθόρμητα στο νου σου, καθώς στην προσπάθεια σου να δεις έξω από το διαμέρισμα -έξω από αυτούς τους τοίχους που είναι σε μια απόσταση αναπνοής μακριά σου- το βλέμμα σου καρφώνεται σε ένα ατελείωτο τοιμεντένιο δάσος από ψυχρά, απρόσωπα και άκομψα κτίρια, τόσο στριμωγμένα μεταξύ τους, ώστε δεν μπορείς να καταλάβεις αν είναι μέρα ή νύχτα, αφού ακάλυπτη είναι μονάχα μια στενή λωρίδα ουρανού, που και αυτή για να μπορέσεις να τη δεις θα πρέπει να τεντώσεις πολύ το λαιμό σου έξω από το μικροσκοπικό παράθυρο, προσέχοντας πάντα τα ατυχήματα από μια πιθανή σύγκρουση του μετώπου σου με το απέναντι κτίριο.

Και εσύ τι αισθάνεσαι για όλα αυτά; Ένα δυσάρεστο αίσθημα μοναξιάς και ανασφάλειας να σου κατακερματίζει τη ψυχή, που δεν γνωρίζεις ποιός κατοικεί λιγοστά εκατοστά δίπλα σου. Και αν κατά τύχη βγειέτε στο στενάχωρο μπαλκόνι ταυτόχρονα, θα διασταυρωθούν μονάχα τα βλέμματά σας μηχανικά και αρκετές φορές συνοδευόμενα από μια παγερή σιωπή που αποτελεί την επιβεβαίωση της διπλής μοναξιάς σας. Τότε εσύ γυρίζεις μέσα στο διαμέρισμα προσπαθώντας μάταια να υποκαταστήσεις αυτή τη μοναξιά με ατελείωτες ώρες μπροστά στην τηλεόρασή σου. Νιώθεις ένα διαρκές άγχος μήπως ενοχλήσεις τους "από πάνω", τους "από κάτω" και τους "διπλανούς", αφού εσύ έχεις ήδη κάνει παρατήρηση ή έστω σχολιασμό για την ενοχλητική τους συμπεριφορά. Αν πάλι ανήκεις στην κατηγορία των ανθρώπων που δεν έχουν το απαιτούμενο θάρρος ή θράσος, νιώθεις ταπείνωση που ανέχεσαι αδιαμαρτύρητα τα εκνευριστικά βίτσια των "γειτόνων" σου.

Μέσα στην ανισόπεδη μάντρα της πολυκατοικίας, νιώθεις ένα αίσθημα ασφυξίας και προσβολής, με τα άχαρα κουτιά, στα οποία και εσύ ο ίδιος κατοικείς, που συνθέτουν το εσωτερικό της, προσαρμοσμένα βέβαια όχι στις δικές σου ανάγκες και επιθυμίες αλλά στην κακογουστιά του κατασκευαστή, τις οικονομικές σκοπιμότη-

τητες του εργολάβου και την ανάγκη "οικονομίας χώρου" του ιδιοκτήτη.

Και τότε είναι που το μυαλό σου, μέσα σε ένα ταξίδι λίγων δευτερολέπτων, επιστρέφει στο παλιό σπίτι, το τόσο ωραίο σπίτι των παιδικών σου χρόνων, με την καλαισθησία του, τα ψηλά του ταβάνια, την ηρεμία και τη γαλήνη, τον κατάφυτο κήπο της αυλής, που οι ευωδιές των ποικιλόχρωμων λουλουδιών ερέθιζαν τη μύτη σου την Άνοιξη και σου τροφοδοτούσαν την ψυχή με το αίσθημα της πληρότητας. Αυτό το παραδοσιακό σπίτι, το "ευάερο και ευήλιο" που το εσωτερικό του συμπλήρωνε αρκετές φορές η παρουσία του παππού και της γιαγιάς, είχε αποτυπωμένο σε κάθε γωνιά του το πρόσωπο και την καρδιά των κατοίκων του. Είχε έναν απέραντο εξωτερικό χώρο κατάδικό σου, όπου πέρασες τις καλύτερες στιγμές της ζωής σου απολαμβάνοντας ατελείωτες ώρες παιχνιδιού με τα παιδιά της γειτονιάς σου, αλλά και το εσωτερικό του αποτελούσε ένα σύνολο "ανθρωπινών" δωματίων.

Η καταδικαστική όμως απόφαση της ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΗΣ επιβλήθηκε στο σπίτι με το δικαιολογητικό χαρακτηρισμό "εκτός εποχής". Έτσι στο παιχνίδι αυτό της αλλαγής οι άνθρωποι έχασαν αυτές τις πολύτιμες εμπειρίες, που απλώς τώρα αποτελούν αναμνήσεις. Αυτό λοιπόν το σπίτι βουβά αντιμετώπισε το εκτελεστικό απόσπασμα των μπολντοζιέρηδων ή μάλλον εμείς είμαστε κωφοί και δεν ακούγαμε τη φωνή του, γιατί είχαμε δώσει αντιπαροχή και τις αισθήσεις μας.

Βαγγελιώ Στυλιανουδάκη
Γ3

Η παλιά μας πόλη

“Το Ρέθεμνος είναι μια μικρή πολιτεία, μ’ εφτά ίσαμε οκτώ χιλιάδες ψυχές, χτισμένη γιαλό-γιαλό στη βορινή σπειρά της Κρήτης, απάνω στο μεσοστράτι από Χανιά σε Μεγαλόκαστρο”, όπως χαρακτηριστικά γράφει ο Ρεθυμνιώτης συγγραφέας Παντελής Πρεβελάκης στο “Χρονικό μιας Πολιτείας”.

Στο μισό αιώνα που πέρασε από τότε, μπορεί ν’ αυξηθήκε ο πληθυσμός -ο ντόπιος και ο ξένος- και το μπετόν σε πολλές περιπτώσεις να νίκησε την παράδοση, όμως η παλιά πόλη αντιστάθηκε και διατήρησε, όσο λίγες άλλες, την αναγεννησιακή μορφή της. Κτισμένη πάνω σ’ ένα ακρωτήριο που χώνεται βαθιά στη θάλασσα, καμαρώνει σαν αρχόντισσα. Κορώνα της έχει το μεσαιωνικό κάστρο της, τη Φορτέτζα, που χειμώνα-καλοκαίρι φωτίζεται μ’ ένα τρόπο που υποβάλλει. Οι μιναρέδες, ο φάρος, το κωδωνοστάσι σαν ακίνητοι βασιλικοί φρουροί μαγνητίζουν το βλέμμα του επισκέπτη από μακριά. Το παλιό βενετσιάνικο λιμανάκι, ο περιφερειακός δρόμος πάνω από τα εσοπρισμένα βραχώδη ακρογιάλια και η “προκουμαία” (έτσι ακόμη λένε οι παλιότεροι την παραλία) με τους φοινίκες αιχμαλωτίζουν τον περαστικό. Τώρα μάλιστα με την αναμόρφωση της παραλίας (ή καλύτερα την απομάκρυνση των... τσαντηριών που αποτελούσαν τον... πλαστικό φερετζέ της πόλης) η παλιά πόλη αποκτά μια πιο γνήσια και πιο ελκυστική όψη.

Μέσα στο λαβύρινθο της παλιάς πόλης αφήνεσαι να χάνεσαι, καθώς αναμετράς τους αιώνες και την ιστορία πάνω στους ρυθμούς των κτιρίων: το βυζαντινό, το βενετικό, τον ανατολίτικο... Βοηθάει, βέβαια, και η αναπαλαίωση που κάνει την πόλη να μοιάζει με μια παλιά αρχόντισσα που φορά τα φρεσκοπλυμένα αρχοντικά της. Παρά το ότι δε λείπουν οι κραυγαλέες παραφωνίες ενός κακόγουστου και κακότεχνου... “λίφτιγκ” και κάποιων αποκρουστικών “κιτς”, η παλιά πόλη είναι το σμαράγδι του ρεθυμνιώτικου δακτυλιδιού που σκλαβώνει τα μάτια του ξένου και λαβώνει την καρδιά του ξενιτεμένου.

Η παλιά πόλη δεν είναι απλώς ένα ακάλυπτο μουσείο. Ζει και αναπνέει. Σφύζει από ζωή. Και εκείνο που έχει ιδιαίτερη σημασία είναι ότι το παρόν συνδυάζεται και συνεργάζεται -για την ώρα- αρμονικά με το παρελθόν. Σε γενικές γραμμές τουλάχιστον. Ας ελπίζουμε ότι η παλιά μας πόλη θ’ αντέξει στους “πειρατές” του καιρού μας, όπως άντεξε σε τόσους άλλους πειρατές στο παρελθόν. Δε φτάνει που έσωσε -έστω με τραύματα- το σώμα της· πρέπει να σώσει και την ψυχή της.

Δημήτρης Φρυγανάκης
B3

Τέχνη

και

Παράδοση

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΜΑΣ

Αναρωτιέστε πόσοι από εμάς τους νέους σήμερα γνωρίζουμε ποιοί είναι οι παραδοσιακοί χοροί του νησιού μας; Παράγει όμως και κάτι πιο σημαντικό: το ερώτημα πόσοι από εμάς ξέρουμε να τους χορεύουμε. Η απάντηση που θα δίνουμε σίγουρα δε θα ήταν ικανοποιητική. Γι' αυτό λοιπόν σας κάνω μια συντομή ξενάγηση μέσα απ' το βιβλίο "Οι κρητικοί χοροί" του Δημήτρη Αετουδάκη.

Ακολουθήστε με χωρίς αναστολές. Αξίζει τον κόπο.

Γενικά χαρακτηριστικά:

Στοιχεία τοπικά, εθνικά, ιστορικά, ηρωικά ήθη κ.ά. έθιμα επηρέασαν στη διαφοροποίηση και διαμόρφωση των διαφόρων τοπικών χορών. Ο Σιγανός, ο Πεντοζάλης, ο Συρτός, ο Καστρονός, η Σούστα, το Μικρό-Μικράκι, ο Απανωμερίτης, ο Καστοπαδιανός και άλλοι πολλοί που έπαψαν να χορεύονται εδώ και χρόνια αποτελούν το σύνολο των κρητικών χορών που διασώθηκαν μέχρι τώρα.

Βέβαια σήμερα ξεκαθάρισαν και επιβίωσαν οι πέντε βασικοί χοροί, δηλαδή ο Σιγανός, ο Πεντοζάλης, ο Συρτός, ο Καστρονός και η Σούστα με τα ειδικά τοπικά χαρακτηριστικά στοιχεία τους. Οι λεβέντικοι αυτοί κρητικοί χοροί που αναζωογονούν την ιστορική και εθνική συνέχεια σημάδεψαν την προσωπικότητα του Κρητικού λαού και συνόδεψαν τη ζωή του, σε όλες τις φάσεις και εκδηλώσεις της. Αυτοί οι χοροί, που παλικά διασώθηκαν και που χορεύονται με το ίδιο κέφι και μεράκι από τον κρητικό λαό, είναι, όπως λέγεται και γράφεται, "γεράνιοι". Δηλαδή κυκλικοί. Με τον τρόπο αυτό οι χορευτές σχηματίζουν κύκλο και κρατιούνται από τα χέρια σαν να πλέκουν αδιάσπαστη σαρκική αλυσίδα, σαν να μιμούνται το περπάτημα των γερανών. Ονομάστηκαν έτσι από τα πολύ παλιά χρόνια, γιατί μοιάζουν με το ομαδικό πέταγμα των γερανών και μάλιστα από το κυκλικό σχήμα που παίρνουν καθώς πλησιάζει η θάλασσα.

Έτσι και οι χορευτές που μιμούνται τους γερανούς πλησιάζουν ο ένας τον άλλο για περισσότερη προστασία μπροστά στον κίνδυνο, αποκτούν αμυντική δύναμη και αντιμετωπίζουν τον εχθρό περισσότερο ισχυροί. Με τον τρόπο αυτό διαμορφώθηκαν οι περιφημοί πια κρητικοί χοροί που από θρησκευτικούς έγιναν πολεμικοί και εξελίχθηκαν σε ψυχαγωγικούς. Μα η βασική αιτία, η ουσία τους δηλαδή, παραμένει ενστικτωδώς μέσα στα βήματα, στις φιγούρες και στα τσαλίμια.

Ειδικά χαρακτηριστικά

Ο Σιγανός

Ο χορός της σιωπηλής πνευματικής ανάτασης. Ο "χορός του Θησέα", όπως ακόμα ονομάζεται σε πολλά μας χωριά. Ειδικά στα παλιά χρόνια ο Σιγανός λεγότανε ο "χορός του Θησέα" και τον χόρευαν, όπως μαρτυρούσαν οι γεροντότεροι, στους γάμους με το γαμπρό μπροστά για να μάθει να βγαίνει από το λαβύρινθο της ζωής. Με τα χέρια σταυρωτά οι χορευτές, άντρες και γυναίκες, προχωρούσαν σιγά. Όμως αυτή είναι η προϊστορία του Σιγανού, γιατί στα χρόνια της τουρκικής σκλαβιάς πήρε μια άλλη σημασία. Έγινε ο χορός της ομαδικής φιλίας και αγάπης. Η αλυσίδα της ενότητας, της άφωνης, άγραφης συνθήκης αυτοάμυνας. Ο χορός της ηρωικής και πνευματικής έκφρασης του Κρητικού λαού.

Ο Πεντοζάλης

Η ήρεμη και πειθαρχημένη αργή κίνηση με σκυφτό το κεφάλι μετατρέπεται ξαφνικά σε αλογοπήδητο αφρισμένο κύμα που σαρώνει τα πάντα στο θεαλλώδες πέραςμα του (πέραςμα από το σιγανό στο γρήγορο πεντοζάλη). Τα γρήγορα πηδηκτά τσαλίμια, τα ρωμαλέα ηγεμονικά πηδήματα

μεταφέρουν νοερά στο μεγάλο ξεσηκωμό του Κρητικού λαού, με το κεφάλι ψηλά τώρα. Τον χορεύουν άντρες και γυναίκες μαζί πιασμένοι από τους ώμους σε ανοιχτό κύκλο με τεντωμένα τα χέρια. Ονομάστηκε πεντοζάλης από τα πέντε βασικά βήματα (ζάλα) που με την επανάληψη τους γίνονται δέκα. Καθαρά ενθουσιαστικός, πολεμικός και ηρωϊκός χορός, εκφράζει τη ζωηρή ψυχική διάθεση για τη ζωή...

Ο Συρτός

Είναι από τους πιο ντελικάτους ήρεμους χορούς, που θυμίζει μάλιστα θρησκευτική τελετουργία. Ο συρτός ονομάζεται και Χανιώτικος ίσως από την επίδραση των δυτικών επαρχιών του νησιού. Οι χορευτές και οι χορεύτριες πιασμένοι χέρι-χέρι στο ύψος του ώμου σε ανοιχτό κύκλο μοιάζουν με χορό αρχαίας ελληνικής τραγωδίας. Ο χορός αυτός χορεύεται σε πολλά μέρη της πατρίδας και έχει υποστεί την τοπική επίδραση. Και στο χορό αυτό δε λείπουν οι φιγούρες και τα ατομικά επιδεικτικά πηδήματα. Είναι όμως όλα μετρημένα σεμνά συγκροτημένα και δεν έχουν τη θυελλώδη και τρωϊκή δυναμική εκρηκτικότητα του πεντοζάλη και του καστρινού.

Ο Καστρινός

Ύστερα από την ήρεμη και τελετουργική καταλαγή του συρτού, μπαίνει θριαμβευτικά ο καστρινός ή ο πηδηκτός, όπως λέγεται. Ο χορός αυτός, ο πιο αρρενωπός, καθαρά ανδρικός, παλικαρίσιος και τρωϊκός χορός της Κρήτης πήρε το όνομα του από το μεγάλο κάστρο το σημερινό "Ηράκλειο". Λέγεται ακόμα και "πηδηκτός" από τα γρήγορα νευρικά, αεράτα πηδήματα του και από τις όμορφες πηδηκτές, κοφτές, πλαγιαστές φιγούρες του.

Ακόμα ονομάζεται και Μαλεβυζιώτικος, γιατί φαίνεται πως στην επαρχία αυτή του Μαλεβυζίου του Νομού Ηρακλείου διαμόρφωσε και την τελική του μορφή. Ο χορός αυτός είναι ο πιο γρήγορος, ο πιο νευρικός, ο πιο εντυπωσιακός χορός και αποτελείται από οκτώ βήματα που γίνονται προς το κέντρο και άλλα οκτώ που εκτελούνται προς τα πίσω. Με το γρήγορο ρυθμό του και με τις ευκαιρίες που δημιουργεί για ωραίες και εντυπωσιακές φιγούρες κατάκτησε τους Κρητικούς και έγινε ο αγαπημένος χορός της Κρήτης.

Η Σούστα

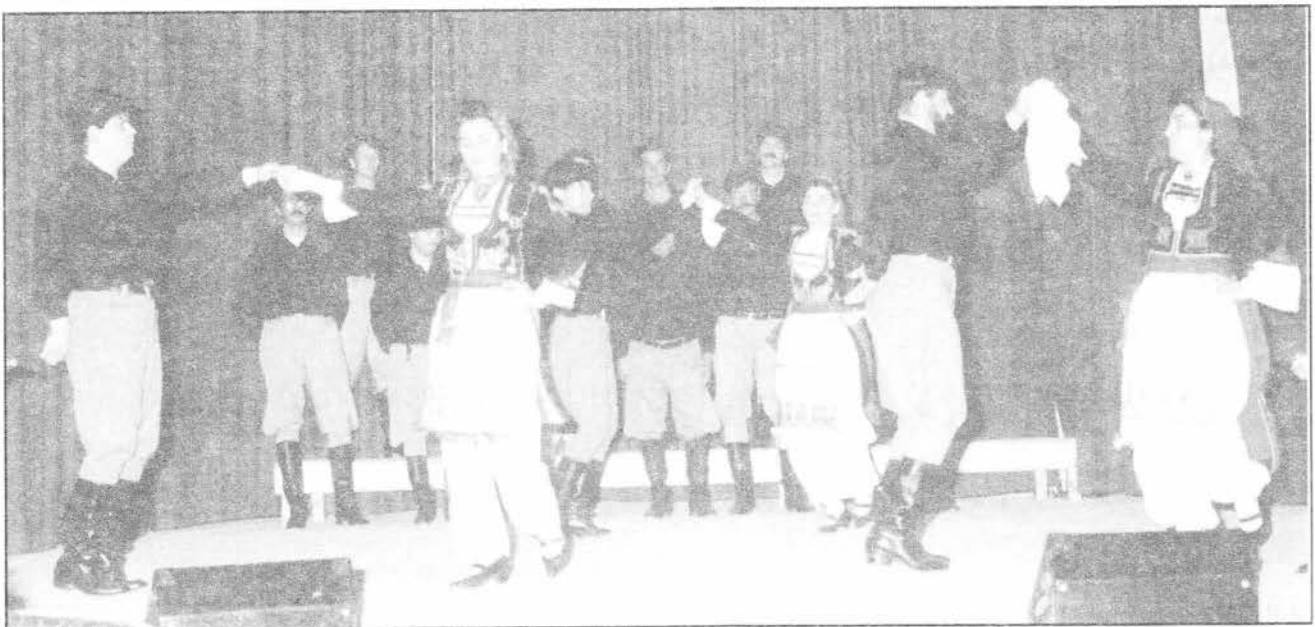
Η σούστα είναι ο ερωτικός χορός της Κρήτης. Με τα παιχνιδίσματα, τα τσαλίμια, τις επαφές και τα χωρίσματα εκφράζονται με το πιο όμορφο, ερωτικό και ρομαντικό τρόπο τα άπειρα βίαια μα και τρυφερά συναισθήματα της κρητικής νεολαίας.

Ο αρσενικός με τα καμώματα, τις υποσχέσεις, με το πηδηκτό γεμάτο πόθο και αντρισμό βήματα, με τις γρήγορες ματιές και τα πειράγματα προσπαθεί να πείσει το θηλυκό ν' αποκριθεί στο κάλεσμα. Εκείνο με τα ναζιάρικα χαριτωμένα πηδηματάκια, τους χαριεντισμούς, με τις όμορφες απαλές κινήσεις των χεριών, με τις παθιάρικες κλίσεις του κεφαλιού, τότε τον αποθαρρύνουν και τότε τον απογοητεύουν. Η σούστα ο χορός της αγάπης και του έρωτα ερμηνεύει τα πλούσια συναισθήματα της κρητικής ψυχής, σε μια τρωϊκή εντυπωσιακή μορφή.

Αγαπητοί φίλοι

Είναι αλήθεια ότι ένας από τους βασικότερους τομείς που διασώζεται η εθνική μας παράδοση είναι οι ελληνικοί χοροί, αφού σ' αυτούς φαίνεται ανάγλυφη σ' όλη της την ευγένεια η ψυχοσύνθεση του λαού μας και μέσα από αυτούς εκφράζονται οι διάφορες ιστορικές και ανθρώπινες στιγμές του γένους μας. Είναι επομένως αλήθεια ότι μέσα από τους ελληνικούς χορούς και πέρα από κάθε τοπικισμό ή εθνικισμό, ξενομανία ή νεομανία, πρέπει να αντισταθούμε στην πολιτιστική μας αλλοτρίωση που καθημερινά πραγματοποιείται με ειρηνικό και γι' αυτό επικίνδυνο τρόπο. Για μας ιδιαίτερα τους Κρητικούς η αντίσταση αυτή αποτελεί επιτακτική ανάγκη. Και δε νομίζω ότι χρειάζονται επεξηγήσεις. Αρκετά όμως είπαμε. Ώρα για κρητικό χορό...

Μανδακάκης Λουκάς
Γ2

Το ρεμπέτικο τραγούδι

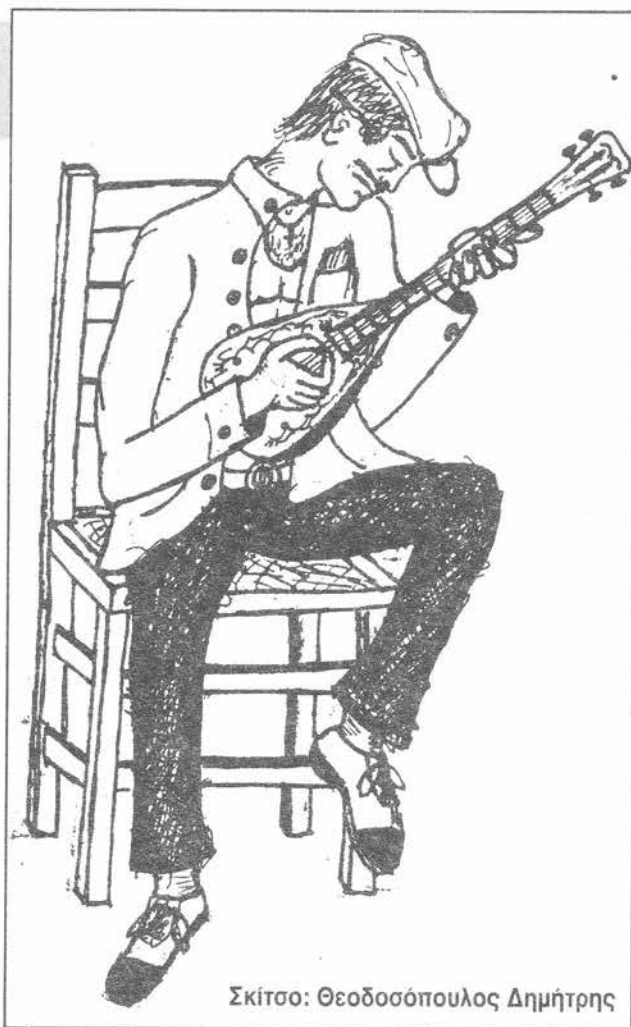
Το δημοτικό τραγούδι υπήρξε η βάση για το ελληνικό τραγούδι του λαού, το "λαϊκό", που δημιουργήθηκε αργότερα. Τα λαϊκά τραγούδια γεννήθηκαν σε μια εποχή που τα μουσικά της σχήματα, επηρεασμένα από την ισλαμική και φράγκικη μουσική, δεν ικανοποιούσαν καθόλου την ανάγκη έκφρασης του λαού, της εργατιάς. Κύριος παράγοντας διαμόρφωσης του λαϊκού τραγουδιού υπήρξε το ρεμπέτικο τραγούδι που ήρθε από τη Μικρά Ασία στις αρχές του αιώνα μας και που κατάφερε να κερδίσει την εκτίμηση και να γίνει αργότερα αγαπητό απ' όλα τα κοινωνικά στρώματα.

Τα ρεμπέτικα είναι κυρίως ερωτικά τραγούδια με κοινωνικές προεκτάσεις και ενίοτε πολιτικό χαρακτήρα. Πρόκειται για τραγούδια που ζυμώθηκαν και πλάστηκαν με το λαό μέσα από τη βιοπάλη, τον αγώνα, τις κακουχίες και κακοτοπιές της ζωής. Οι περισσότεροι του αποδίδουν νεαρή ηλικία και βάζουν σαν ορόσημο προς τα πίσω τη μικρασιατική καταστροφή και το κύμα της προσφυγιάς. Όμως κάνουν λάθος. Το ρεμπέτικο εμφανίζεται ως μουσική μνήμη στον Ελλαδικό κορμό πολλά χρόνια προηγουμένως. Στα 1890 ο Καρκαβίτσας και ο Δροσίνης το 1891, μετά από περιοδεία τους στο Μοριά, δημοσιεύουν τις ταξιδιωτικές τους εντυπώσεις, όπου καταγράφονται αρκετά ρεμπέτικα τραγούδια, που άκουσαν να τραγουδιούνται στο Παλαμήδι από τους καπιδίκους. Βέβαια τα ρεμπέτικα αυτά λειτούργησαν στα πρώτα τους βήματα όπως τα δημοτικά. Οι δημιουργοί τους ήταν άγνωστοι κι αργότερα, όταν άρχισε να εμφανίζεται επάνω, οι φορείς του, δηλαδή οι συνθέτες του και οι ερμηνευτές του, ήταν μουσικά αμόρφωτοι και μόνο εμπειρικά και μνημοτεχνικά έφτιαχναν τα τραγούδια τους.

Το ρεμπέτικο σαν είδος ήρθε, αναμφισβήτητα, από τα λιμάνια της Μέσης Ανατολής. Πάτησε πρώτα στα δικά μας λιμάνια κι από κει "τρύπωσε" στις φυλακές. Εκεί στην άθλια ζωή των φυλακών, με τον καταπιεσμένο ανθρωπικό ψυχισμό, όπου ο πόνος περίσσευε, έβρισκε κατάλληλο έδαφος καλλιέργειας και διάδοσης.

Αρχικά, λοιπόν, η μελωδία του ήταν καθαρά ανατολική. Αργότερα, όταν ζυμώθηκε με την ιδιοσυστασία του Έλληνα, πήρε μέσα του πολλά στοιχεία από τους βυζαντινούς ψαλμούς, τα δημοτικά τραγούδια. Εξάλλου, τα όργανα που χρησιμοποιήθηκαν αποδεικνύουν το βυζαντινό και δημοτικό στοιχείο. Το μπουζούκι και ιδίως ο μπαγλαμάς έχουν τις ρίζες τους στα βυζαντινά χρόνια· επίσης ο ταμπουράς, ο τζουράς, το κανονάκι. Σώζεται, μάλιστα, στη Τενάδειο Βιβλιοθήκη ο ταμπουράς του Μικρογιάννη.

Μετά την καταστροφή στη Μικρά Ασία (1922) εισέρευσαν στην Ελλάδα πολλοί πρόσφυγες. Αυτοί έφεραν μαζί τους τα δικά τους ρεμπέτικα· ήταν οι μόνες τους "αποσκευές" μαζί με τα μπογαλάκια τους και τη

Σκίτσο: Θεοδοσόπουλος Δημήτρης

φορτωμένη από τον πόνο και το παράπονο ψυχή τους. Οι μικρασιάτες ζουν διαφορετικά από τους ντόπιους, έχουν συνθήκες αστικού πληθυσμού. Έτσι, οι συνοικισμοί γεμίζουν από κέντρα διασκέδασης, όπου θα αναπτυχθεί το ρεμπέτικο τραγούδι.

Το ρεμπέτικο αυτά τα χρόνια είχε ως χώρο έμπνευσης τη φτωχολογιά, την άθλια ζωή, ιδίως στις φυλακές, και τις εξουθενωτικές συνθήκες εργασίας. Κυρίως γίνεται αναφορά στις ελεεινές συνθήκες εργασίας που εκφράζονται με λαϊκό λεξιλόγιο και αυτό θεωρήθηκε και, δυστυχώς, θεωρείται και τώρα από πολλούς· ως η άσχημη πλευρά του ρεμπέτικου. Ωστόσο η κατάσταση ήταν πραγματικά άθλια και πολλά τα "σεκλέτια" που προσπαθούσαν να πνίξουν, ιδίως οι ξεκληρισμένοι Μικρασιάτες.

Τα ρεμπέτικα στη πρώτη τους φάση, που διήρκεσε ως το 1932, άκμασαν και διακρίθηκαν οι συνθέτες: Ειτζιρίδης, Δραγάσης, Καρίπης και οι θαυμάσιες τραγουδίστριες Αμπατζή, Εσκενάζι, Χασκίλ, Πολίτισσα κ.ά.

Στη δεύτερη περίοδο, που λήγει το 1940, ο κύριος χώρος του ρεμπέτικου είναι οι τεκέδες. Ωστόσο σ' αυτή τη μαύρη εποχή το ρεμπέτικο τραγούδι εξυπηρέτησε την Αντίσταση. Στα κέντρα της Κοκκινιάς π.χ. τραγουδιούνταν

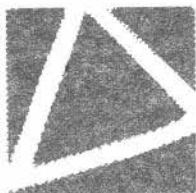
με υπαινικτικούς, βέβαια, στίχους και στα λεωφορεία μικρά παιδιά έλεγαν τραγούδια ρεμπέτικα με αντιστασιακά λόγια, προκειμένου να ζητήσουν την οικονομική αρωγή των επιβατών. Κυριότεροι εκφραστές ήταν οι: Βαμβακάρης, Μπάτης, Μπαγιαντέρας κ.ά.

Στην τρίτη περίοδο που διαρκεί ως το 1952 το ρεμπέτικο γνωρίζει τις μεγάλες του δόξες. Το μπουζούκι αφήνει τους τεκέδες και μπαίνει στα σαλόνια. Τα ρεμπέτικα τραγούδια γίνονται αποδεκτά από ευρύτατα λαϊκά στρώματα, καθώς μιλούν για τον έρωτα, τον καημό της φτώχειας και της ξενιτιάς. Βασικοί εκπρόσωποι τώρα είναι ο Τσιτσάνης, ο Βαμβακάρης, ο Παπαϊωάννου, ο Μουφλουζέλης, ο Μπίνης και άλλοι πολλοί.

Μετά το ρεμπέτικο έπεσε σε λανθάνουσα κατάσταση. Ωστόσο δεν έπαψε ποτέ να εμπνέει, να στηρίζει και να δημιουργεί το έντεχνο λαϊκό μουσικό ύφος. Τα τελευταία μάλιστα χρόνια παρατηρείται μια στροφή και μια διάθεση αναβίωσης του γνήσιου ρεμπέτικου τραγουδιού.

Το πτωτικό και "χυδαίο" του στοιχείο αποβάλλεται βαθμιαία, από τη στιγμή που υπεύθυνοι εκπολιτιστές άρχισαν να επιδρούν στο είδος. Σήμερα στα τραγούδια τους ακούμε ολοζώντανη την παράδοσή μας (βυζαντινά μέλη, δημοτικά μοτίβα, κρητικά, ριζίτικα τραγούδια) να εκφράζεται με τους ήχους του μπουζουκιού. Το ρεμπέτικο, ξεκινώντας από εκεί που ξεκίνησε διαμορφώνεται σήμερα σε λυρική έκφραση ενός λαού περήφανου, αγωνιστή, δημοκράτη και ειρηνικού. Το σημερινό "λαϊκό" και - επιβάλλεται να χρησιμοποιήσω τον ειρωνικό αυτό όρο ως ειδοποιό διαφορά- το "σκυλάδικο", που δεν είναι τίποτε άλλο παρά υποπροϊόν της αμερικανοκρατίας, με το οποίο θέλησαν κάποιοι να φθείρουν και να εκφυλίσουν την ελληνική παράδοση και τον τρόπο ζωής, έχει κουράσει τον Έλληνα. Έχει επέλθει πια κορεσμός από αυτά τα τραγούδια. Γιατί τίποτε δεν υπάρχει σήμερα στη λαϊκή μας μουσική, εκτός από το ρεμπέτικο, που να βγαίνει από τη ρωμείκη ομοψυχία.

Λίτινας Γιάννης
Γ2

ΓΚΑΛΕΡΙ ΔΙΜΙΤΟ

έργα τέχνης - εκθέσεις

Διαρκής έκθεση με έργα ζωγραφικής
των μεγαλύτερων ελλήνων ζωγράφων

●
Σπάνια χαρακτηριστικά

●
Μεταξοτυπίες - λιθογραφίες - αφίσες τέχνης

●
Μικρά γλυπτά αντικείμενα κοσμήματα γνωστών ελλήνων καλλιτεχνών

Σοφ. Βενιζέλου 16 Τηλ. 55416

Ώρες λειτουργίας: Καθημερινά 10-2 & 5-9.30 Κυριακή κλειστά

Λένε ότι ένα έργο τέχνης από τη στιγμή που δημιουργείται παύει να ανήκει πια στον καλλιτέχνη δημιουργό του· ούτε μας δεσμεύει η πρόθεση του καλλιτέχνη. Το έργο λειτουργεί ανώνυμα και αυτόνομα και εκπέμπει τη δική του φωνή. Με τη σκέψη αυτή ζητώ την κατανόησή σας αν παρασυρθώ σε ακρότητες και ακροβατισμούς, πλάκες και περιπλανήσεις γύρω από μια φωτογραφία.

Η φωτογραφία είναι του 1981. Τα εικονιζόμενα πρόσωπα είναι δύο: ο μεγάλος ζωγράφος Picasso και η βαφτιστικιά του Ολίβια Clergue. Ο πρώτος κάθεται αναπαυτικά στη βολική πολυθρόνα του και η δεύτερη, όχι μεγαλύτερη ενός έτους, κάθεται ακόμα πιο αναπαυτικά στα πόδια του, ντυμένη στα κατάλευκα. Ο νονός, ο οποίος θα μπορούσε να είναι και ο παππούς, τη συγκρατεί επιδέξια με το αριστερό του χέρι, ενώ απλώνει τρυφερά, προστατευτικά, το δεξί του χέρι, καλύπτοντας με την παλάμη του το προσωπό της και το μεγαλύτερο μέρος του κεφαλιού της, πάνω στο οποίο γέρνει τρυφερά το δικό του κεφάλι. Μια πραγματικά ανθρώπινη και τρυφερή σκηνή. Πίσω τους σε δεύ-

τερο πλάνο: το γραφείο με φακέλους, ρολά, μισοτελειωμένους πίνακες· σε τρίτο πλάνο δεν ξεκαθαρίζεις λεπτομέρειες μέσα στο πρασινόμαυρο φόντο. Ίσως κάποιο παράθυρο και κάποια καλλωπιστικά φυτά.

Κέντρο της φωτογραφίας είναι το γέρικο, φαλακρό, ρυτίδιασμένο κεφάλι του μεγάλου καλλιτέχνη. Οι ρυτίδες και οι αυλακές σε παραπέμπουν άθελά σου στο παρελθόν του· τότε που η Ισπανία ολόκληρη είχε μετατραπεί σε μια "Γκουέρνικα"· τότε που όλοι μιλούσαν γι' αυτόν, μόνο γι' αυτόν. Στο πρόσωπό του διαγράφεται ένα χαμόγελο. Το βλέμμα γεμάτο στοργή αλλά και ονειροπόληση. Θα έλεγε κανείς ότι βυθίζεται στο παρελθόν μα συγχρόνως και στο μέλλον. Μάλλον εικονίζει τη χαρά της στιγμής που ενώνεται το παρελθόν και το μέλλον σε ένα ευτυχισμένο

παρόν· μιας στιγμής που διακόπηκε ίσως το έργο του καλλιτέχνη -όπως δείχνει ο πρόχειρα παραιτημένος πίνακας πάνω στο τραπέζι- από μια άλλη βαθιά ανθρώπινη ασχολία: την επικοινωνία με το πνευματικό του παιδί.

Η υποσημείωση πια της φωτογραφίας έχει ξεχαστεί. Η φωτογραφία με τα πρόσωπά της παίρνει μια δια-

χρονικότητα και υπερτοπικότητα, προβάλλει την ανθρώπινη πλευρά των "μεγάλων", που μας φαίνονται τόσο απόκοσμοι και εξωπραγματικοί· προβάλλει τη συνύπαρξη και την αλληλεξάρτηση των διαφορετικών γενεών· προβάλλει το αιώνιο φαινόμενο της συνέχειας της ζωής: του τέλους και της αρχής, της αρχής και του τέλους. Προβάλλει τέλος και το τραγικό μεγαλείο του ανθρώπου που μόνος μέσα στο ζωικό βασίλειο έχει το προνόμιο να γνωρίζει αυτό που έρχεται ή αυτό που τελειώνει... κι όμως έχει τη δύναμη να δημιουργεί.

Μέσα σε μια εποχή άγχους, υπερκαταναλωτισμού, χάσματος γενεών, κρίσης σε μεγάλο βαθμό της οικογένειας, μοναξιάς, αγοραπωλησίας ακόμη και κατοποίησης των παιδιών και γενικά απανθρωπισμού, αυτή η ανθρώπινη σκηνή είναι μια όαση που σου ξυπνά στο μυαλό και την καρδιά τα πιο ανθρώπινα συναισθήματα.

Αν συνεχίσεις να κοιτάς τη φωτογραφία, στο τέλος βλέπεις μέσα τον εαυτό σου, πριν από χρόνια, και τον παππού σου ή το νονό σου, ή τον πατέρα σου, ή αυτούς που έφυγαν ή εγκατέλειψες, ή ξέχασες, ή ακολουθώντας τη μοντέρνα "λύση" πέταξες στους "οίκους ευγηρίας".

Όμως η παλάμη του μεγάλου Picasso γιατί καλύπτει το πρόσωπο του μωρού; Για να μη βλέπει τι; Τον κόσμο μας; Η είναι απλώς μια τρυφερή χειρονομία; Τι σου κάνουν αυτοί οι φωτογράφοι!

Φρυγανάκης Δημήτρης
B3

(Εκφραση Έκθεση Α' Λυκείου)

Γύρω από μια φωτογραφία

**Β
Ο
Λ
Ε
Σ**

Σκίτσο: Σταρράκης Μιχάλης

Ανάμεσα στα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η σημερινή κοινωνία σημαντική θέση κατέχει η μάστιγα των ναρκωτικών. Η εξάπλωση τους τα τελευταία χρόνια σε όλη την Ευρώπη αλλά και στη χώρα μας είναι τέτοια, που έχει δημιουργήσει κατάσταση συναγερμού για τις κοινωνίες όλων των χωρών. Σύμφωνα με έρευνες που έχουν γίνει στην ΕΟΚ, ένα εκατομμύριο Ευρωπαίοι είναι εξαρτημένοι από "σκληρά" ναρκωτικά όπως η κοκαΐνη, ενώ 10 εκατομμύρια είναι χρήστες "μαλακών", όπως είναι το χασίς. Από αυτούς, το 10% βρίσκεται στη φυλακή και είναι στη συντριπτική του πλειοψηφία νέοι κάτω των 30 χρόνων. Τα τελευταία 14 χρόνια στην Ευρώπη έχουν δεκαπλασιαστεί οι θάνατοι από ναρκωτικά. Στη χώρα μας παρατηρείται ανησυχητική αύξηση των θανάτων τα τελευταία 10 χρόνια. Είναι χαρακτηριστικό ότι, ενώ το 1985, επίσημα, ήταν 10 οι νεκροί από ναρκωτικά, το 1993 φτάσαμε στους 70, ενώ το 1994 -συγκεκριμένα μέχρι τις 10/12- ο αριθμός των θυμάτων εκτοξεύθηκε στους 136.

Εδώ τίθεται εύλογα το ερώτημα για την αντίδραση των υπευθύνων, οι οποίοι ουσιαστικά αδιαφορούν ή εθελοτυφλούν για το πρόβλημα. Είναι χαρακτηριστικές οι πρόσφατες αποκαλύψεις για την ύπαρξη κυκλωμάτων διακίνησης ναρκωτικών ακόμα και μέσα στις φυλακές. Ένας χρήστης, δηλαδή, ο οποίος θέλησε να ξεφύγει, προσπάθησε και τελικά κατάφερε να απεξαρτηθεί, στη φυλακή όπου οδηγείται μετά την απεξάρτηση κινδυνεύει να ξαναγίνει εξαρτημένο

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ SOS!

(Από... σεμινάρια πάμε καλά!)

άτομο και μάλιστα χρήστης πιο "σκληρών" ναρκωτικών.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος γίνονται φιλότιμες προσπάθειες από διάφορα ιδρύματα απεξάρτησης που έχουν δημιουργηθεί αλλά η οργάνωση είναι ελλιπής, η υλικοτεχνική υποδομή υποτυπώδης. Εξάλλου τα θύματα αντιμετωπίζουν την έλλειψη οικονομικής και ηθικής στήριξης και μάλιστα τη ρατσιστική, θα έλεγα, συμπεριφορά των συμπολιτών τους.

Γίνεται κατανοητό ότι η μόνη λύση είναι η πρόληψη. Αυτό θα γίνει μόνο αν ενημερώνεται σωστά ο πολίτης από το σχολείο και από τα ΜΜΕ. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί και στη με κάθε τρόπο ενίσχυση των αμυντικών μηχανισμών των πολιτών -και ιδιαίτερα των νέων μέσα από τη δημιουργία αντιθρασμοτικών ενδιαφερόντων- την αύξηση του αισθήματος ατομικής ευθύνης και την ενεργό συμμετοχή των οργανώσεων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της εκκλησίας και της πολιτείας στην πρόληψη. Μιλάμε για ουσιαστική δουλειά, γιατί από... ακαδημαϊκά σεμινάρια πάμε καλά!

ΝΕΚΡΟΙ ΑΠΟ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

1985	10
1986	28
1987	56
1988	62
1989	72
1990	66
1991	79
1992	79
1993	70
1994	136*
* μέχρι 10/12/94	

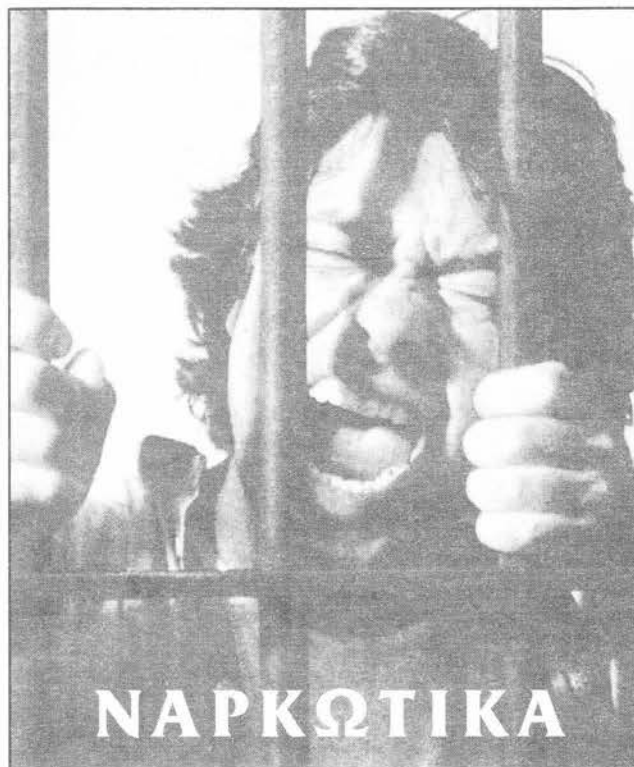
ΤΑ ΒΑΠΟΡΑΚΙΑ, ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΚΙ ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Όλα αρχίζουν πολύ απλά και τελειώνουν τραγικά. Κι ενώ νομμε... σπαρακτικά στο τέλος του δράματος που επαναλαμβάνεται καθημερινά, μοιάζουμε να παρακολουθούμε την κάθε αρχή του σαν υπνωτισμένοι.

Στην Αθήνα και σ' όλες τις μεγάλες πόλεις τα "βαποράκια" κυκλοφορούν χωρίς να φοβούνται τίποτα. Μπαίνουν στις πιάτσες, ξεφορτώνουν τους εαυτούς τους και φορτώνουν τους άλλους θάνατο. Τα βαποράκια, βέβαια, είναι παλώς χρήστες που κάνουν αυτή τη βρώμικη δουλειά για να εξασφαλίσουν τη δόση τους. Ποιοί όμως τους προμηθεύουν το "εμπόρευμα"; κανείς δεν ξέρει... και όλοι ξέρουν. Όλοι μιλούν για "ψηλά κεφάλια" που έχουν προστασία και δε φοβούνται τίποτα. Δεν ευθύνονται λοιπόν τα "πρεζόνια" για την κατάσταση; ευθύνονται οι έμποροι του "λευκού θανάτου". Τα "πρεζόνια" είναι ανθρωπάκια, ενώ οι έμποροι υπάνθρωποι που αφήνονται να δρουν ως υπεράνθρωποι. Έχουν εξελιχθεί σε μια υπερεξουσία, μια ακλόνητη διεθνή εξουσία.

Το θέμα είναι εμείς τί κάνουμε; Και πρώτα - πρώτα η αστυνομία. Οι κοινωνικός της ρόλος, βέβαια είναι αναμφισβήτητος σε θεωρητικό επίπεδο. Στην πράξη όμως η αξιοπιστία τους είναι μειωμένη, γεγονός που προκαλεί αισθήματα ανασφάλειας. Πολλοί αναρωτιούνται τί γίνονται οι τόνοι, τα κιλά ακόμα και τα γραμμάρια ναρκωτικών που "πιάνονται" και εκφράζονται υπόνοιες για επαναδιοχέτευσή τους στην πρεζαγορά ("είναι δυνατό να καούν τόσα δισεκατομμύρια; Εδώ ένα χιλιάριο δεν καίμε!").

Οι πλασιέ των ναρκωτικών περιτριγυρίζουν τα σχολεία "παίζοντας τους γαμπρούς" στις μαθήτρες και τους ιδανικούς φίλους στους μαθητές. Γνωρίζουν καλά τη δουλειά τους. Ο σημερινός έφηβος δεν ξέρει τί να ακολουθήσει, τί να διαλέξει, τί να πάρει μέσα στο βομβαρδισμό από ερεθίσματα και απαιτήσεις που αντιμετωπίζουν καθημερινά. Είναι και οι έρωτες... είναι και η περιφρόνηση που δέχονται ορισμένοι είτε γιατί δεν είναι "έξυμνοι" είτε γιατί είναι ευθαισθητοι. Έτσι αρκετοί είναι έτοιμοι να απλώσουν απλά το χέρι να πάρουν το κλειδί για την πόρτα της "φυγής" που τους προτείνει ο πλασιέ. Και οι εκπαιδευτικοί τί κάνουν; Η συζήτηση των εκπαιδευτικών με τα παιδιά είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Προτιμούν να ασχολούνται μόνο με το μάθημά τους, τις σχολικές γιορτές, τους περιπάτους, τους εκκλησιασμούς... Όχι ότι αυτά είναι

λίγα, αλλά το πρόβλημα παραμένει πρόβλημα.

Αν η συζήτηση με τους καθηγητές είναι σχεδόν ανύπαρκτη η συζήτηση με τους γονείς είναι εντελώς ανύπαρκτη. Από συμβουλές δε έχουμε παράπονο: "διάβαζε για να γίνεις καλός μαθητής", "διάβαζε να βγεις πρώτος", "δούλεψε να κάνεις λεφτά, να είσαι ανεξάρτητος"...

Η συζήτηση όμως εκπαιδευτικών και γονέων είναι υπαρκτή και... πολύ σοβαρή: "Πώς τα πάτε με το γιο μου; είναι καλό παιδί;" - "καλό παιδί είναι... προσπαθεί. Αν διαβάσει λίγο ακόμη θα γίνει καλύτερος..." (Ψεκάστε, σκουπίστε, τελειώσατε δηλαδή).

Η λύση του προβλήματος δε βρίσκεται ούτε στην αστυνόμευση ούτε στην καταστολή. Η λύση βρίσκεται στα χέρια των εξειδικευμένων με το πρόβλημα δασκάλων ("αποκλειστικής απασχόλησης" με τα προβλήματα μας, αν είναι δυνατό). Όχι βέβαια κατά τα πρότυπα διδασκαλίας του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Τί χάλι και αυτό!) Δε θα έπρεπε για παράδειγμα σε κάθε σχολείο να υπάρχει τουλάχιστον ένας ψυχολόγος (τόσοι άνεργοι εκπαιδευτικοί υπάρχουν!). Σε όσους δε συμφωνούν, με το αιτιολογικό ότι "τα παιδιά δεν είναι τρελά", απαντώ ότι αυτοί δεν χρειάζονται ψυχολόγο αλλά ψυχίατρο.

Και μεις οι μαθητές, με τη σειρά μας, πρέπει να κάνουμε την αυτοκριτική μας και να αντισταθούμε σθεναρά στις Σειρήνες της εποχής μας και τους προστάτες τους ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ. Μην κοιτάζει ο καθένας την πορτούλα του!

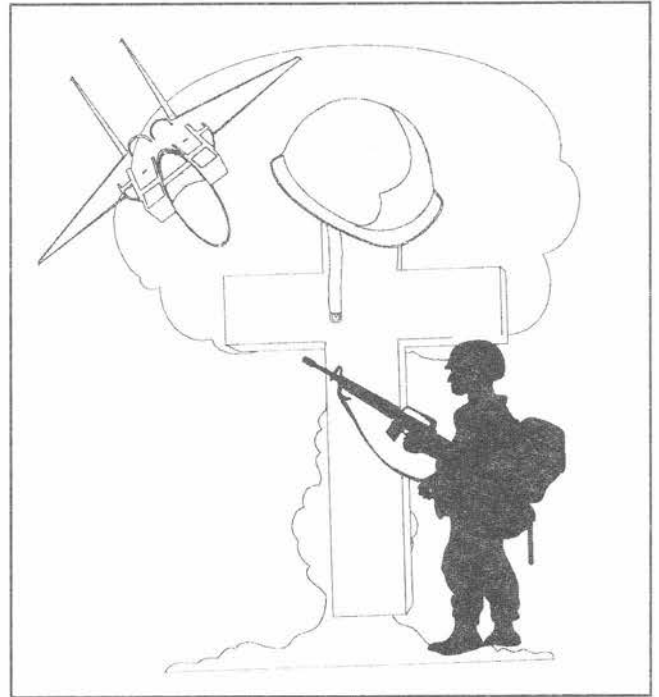
Μανιατάκης Χρήστος - Γ2

“Ανίερα” ερωτηματικά

Όσον αφορά τη θρησκεία, το σύνολο των αντιλήψεων που αφορούν και ρυθμίζουν την πίστη του ανθρώπου και τη σχέση του με το Θεό, υπήρχε πάντοτε διχογνωμία, λόγω του ότι ήταν ένας όρος όχι εύκολα προσεγγίσιμος. Έχει λεχθεί ότι όσο υπάρχει ο φόβος, η αρρώστια και ο θάνατος, άλλο τόσο θα υπάρχει και η ανάγκη του ανθρώπου να θρησκευέται. Ο άνθρωπος, όμως, έκανε συχνά ένα σοβαρότατο σφάλμα: αποδεχόταν τη θρησκεία του, είτε αυτή ήταν ο χριστιανισμός, είτε ο ιουδαϊσμός, είτε ο μωαμεθανισμός και ούτω καθεξής άκριτα και συνήθως ασυνείδητα.

Συνηθισμένος να ενστερνίζεται τις όποιες ιδέες έτοιμες, τις αποδεχόταν χωρίς να αμφισβητεί και να αμφιταλαντεύεται. Μήπως όμως δεν έπλασε ο Θεός τον άνθρωπο “κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωσιν” του αλλά ο άνθρωπος το Θεό “κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωσιν” του, ανάλογα με το πώς μπορούσε να Τον προσεγγίσει ο καθένας; Αυτή δεν ήταν, εξάλλου και η αιτία δημιουργίας πολυπληθών θρησκειών; Για την αποφυγή παρερμηνειών, η θρησκεία, το θρησκευτικό συναίσθημα, είναι κάτι το πολύ αγνό και επ’ ουδενί κατακριτέο (προσφέρει καταφύγιο, διέξοδο και ασφάλεια σε όσους έχουν ανάγκη, εξασφαλίζει ψυχική αρμονία, δημιουργεί αισθήματα χαράς και ανακούφισης κλπ.). Στα χέρια όμως του φανατισμού η θρησκεία δεν γίνεται συχνά όργανο εκμετάλλευσης του απλού (και ορισμένες φορές απαίδευτου) λαού από “επιφανείς” εκπροσώπους, που χειραγωγούν και κατευθύνουν τις μάζες; Τρανταχτό παράδειγμα επιβεβαίωσης των παραπάνω δεν είναι και τα πρόσφατα επεισόδια και οι συγκρούσεις στη μητρόπολη Λαρίσης; Ξεχνάμε ότι οι μεγαλύτερες σφαγές, διωγμοί και καταστροφές έγιναν με το πρόσχημα προστασίας της θρησκευτικής πίστης (π.χ. σταυροφορίες) και με την καλλιέργεια της ψευδαίσθησης, της απατηλής φαντασίας ότι υπήρχε η συγκατάθεση και η καθοδήγηση του Θεού στα βάρβαρα αυτά έργα; Ο Λούθηρος, που αρχικά θεωρήθηκε επαναστάτης και καταλύτης της παπικής μεσαιωνικής απολυταρχίας, δεν χρησιμοποίησε ιδιαίτερα σκληρή γλώσσα για κάθε νεωτερισμό στους κόλπους της Εκκλησίας και δεν εκσφενδόνιζε συνεχώς απειλές για τους προοδευτικούς θεολόγους; Η ιερή εξέταση δεν έκαίγε στην πυρά ό,τι δεν συμμορφωνόταν με τις αρχές της, από βιβλία έως ανθρώπους; Ξεχνάμε το φανατισμό των “Ενωτικών” και “Αθηνωτικών” ή των “Εικονομάχων” και “Εικονολατρών” του Βυζαντίου ή τα “Έργα και τις Ημέρες” του Ισλαμισμού;

Ας αφήσουμε όμως τα παραδείγματα αυτά και, αφήνοντας το παρελθόν, ας επανέλθουμε στον ενεστώτα χρόνο και στην ορθοδοξία. Η μεγάλη ντροπή είναι ότι συχνά (όχι πάντα) επικρατεί ακόμα και σήμερα ο φανατισμός μέσα

στο χώρο της Εκκλησίας μας και είναι γνωστό το πώς με τη δύναμη των όπλων και των χεριών (και φυσικά όχι των δικών τους) ο ένας μητροπολίτης προσπαθεί να επιβληθεί του άλλου. Και οι άνθρωποι με παιδεία λίγο ενδιαφέρονται για το ποιος θα είναι ο θρησκευτικός τους ηγέτης (γιατί κατανοούν ότι η θρησκεία και η πίστη είναι καθαρά εσωτερική υπόθεση): όμως, υπάρχει δυστυχώς και το αμαθές ποίμνιο που εύκολα βαυκαλίζεται και διαβουκολείται. Μήπως, όλοι εμείς οι πιστοί, παιδευμένοι, ημιμαθείς και αμαθείς, δεν προσδοκούμε κατά βάθος ανταμοιβές για την “περίσσεια” ευλάβεια και ευσέβεια που εκδηλώνουμε, τελώντας τα θρησκευτικά μας καθήκοντα; (Αλήθεια ποιά είναι αυτά; ποιά είναι το πραγματικό θρησκευτικό καθήκον να μετέχεις στην θεία κοινωνία και την εξομολόγηση λόγου χάρη ή να κάνεις το λόγο του Χριστού πράξη και να τον βιώνεις έμπρακτα στην καθημερινή σου ζωή;) Συχνά, πολλοί από μας δεν φερόμαστε συμφεροντολογικά και δεν περιμένουμε ότι ανάβοντας το κεράκι στην εκκλησία, κάνοντας τη δωρεά - με το όνομα μας τεραστίων διαστάσεων κάτωθεν- και νηστεύοντας (τρώγοντας όμως τον αστακό και τις παραβίδες) θα εξασφαλίσουμε ως ανταμοιβή τη θεία ανταπόδοση, την ουράνια βασιλεία, τα θεία χαρίσματα και την επίγεια δόξα; Ταυτόχρονα, όμως, δεν αγνοούμε τον ανθρώπινο πόνο και τη δυστυχία που υπάρχει γύρω μας και κύριος σκοπός μας (κρυφός βέβαια) δεν είναι το πώς θα επιδειχτούμε και θα ανέβουμε στα ανώτερα σκαλοπάτια της κοινωνικής πυραμίδας; Εκτός τούτου είναι λίγες οι φορές που κάνουμε ακόμα και το χρέμα Θεό μας;

Εγώ, πάντως, έχω πάντοτε ερωτηματικά. Μα πιο πολύ αναρωτιέμαι, γιατί πρέπει να διδάσκομαι τα θρησκευτικά από την α' δημοτικού από αμήχανους συνήθως στα δύσκολα ερωτήματα των παιδιών δασκάλους;

Η αφοριστική βεβαιότητα της κ. Σουλβατζή ότι έφερε στο φως τον τάφο του Μεγάλου Αλεξάνδρου ξεσήκωσε κύμα ενθουσιασμού που έφτασε τα όρια της εθνικής υστερίας. Όλα όμως μετατράπηκαν σε φρούδη ελπίδα, ύστερα από την επίσκεψη των Ελλήνων αρχαιολόγων στην άσση της Σίβας, που αποφάνθηκαν με βεβαιότητα ότι οι περίφημες επιγραφές είναι της ρωμαϊκής περιόδου και ότι η ερμηνεία που τους δόθηκε είναι μάλλον παρερμηνεία του κειμένου. Μπορεί η κ. Σουλβατζή να μην έφερε στο φως κανένα βασιλικό μακεδονικό τάφο, ήρθε, όμως, στο φως ένας νέος εθνικός διχασμός ανάμεσα σε εκείνους που γαντζώνονται ακόμη στο πείσμα της ανακάλυψης και σε κείνους που

διαψεύδουν το μύθο επικαλούμενοι τις αρχές της αρχαιολογικής δεοντολογίας. Οι πρώτοι μέμφονται όσους καταφέρνουν εναντίον της "μόνης και αβοήθητης από το κράτος" γυναίκας, ενώ οι δεύτεροι υποστηρίζουν ότι η "εθνική υπόθεση" υπηρετείται μόνο όταν η επιστήμη βρίσκεται στο σωστό δρόμο, το δρόμο της αλήθειας. Πού άραγε όμως κρύβεται αυτή;

Κάθε αρχαιολόγος, κάθε άνθρωπος, δικαιούται να φιλοδοξεί και να οραματίζεται σπουδαίες ανακαλύψεις. Δικαιούται και να πιστέψει ότι τα οράματά του πραγματοποιήθηκαν. Από κει και πέρα, αρχίζουν οι υποχρεώσεις. Υποχρεούται (όπως για παράδειγμα, έπραξε ο αείμνηστος Μανόλης Ανδρόνικος) να συγκεντρώσει το αποδεικτικό υλικό των ανασκαφών και να κάνει επιστημονική ανακοίνωση στην αίθουσα της Αρχαιολογικής

Εταιρίας ή να τη δημοσιεύσει στην έκδοση των ετήσιων πεπραγμένων της. Υποχρεούται ακόμα να δεχτεί την όποια κριτική και να απαντήσει τεκμηριωμένα. Κάτι τέτοιο δεν έγινε και εύλογα γεννήθηκαν ερωτηματικά για τη στάση της αρχαιολόγου. Ο δρόμος που ακολούθησε είναι πρωτόγνωρος για τα αρχαιολογικά δεδομένα.

Ανακοίνωσε την υλοποίηση του οράματός της, αλλά κράτησε ζηλότυπα για τον εαυτό της το αποδεικτικό υλικό που πιστεύει ότι κατέχει. Μ' αυτά που επέτρεψε να δουν οι επιστήμονες δεν έπεισε, ούτε καν τους πρόθυμους, για χιλιάδες και μη αρχαιολογικούς λόγους, να πεισθούν Αιγύπτιους αρχαιολόγους, αν υποθεθεί ότι οι δικοί μας είναι... ανθέλληνες. Κανείς δεν μπορεί να τους αποδώσει τόσο βαρύ χαρακτηρισμό γιατί είπαν την αλήθεια. Ο μέσος Έλληνας αρνείται πεισματικά την επιστημονική αυθεντία, όχι για να υπερασπισθεί την κ. Σουλβατζή, αλλά επειδή η αναγνώριση της επιστημονικής αυθεντίας θα αμφισβητούσε το δικό του δικαίωμα να έχει έγκυρη γνώμη για κάθε θέμα. Η ευθύνη των Ελλήνων αρχαιολόγων βρίσκεται αλλού και όχι στη μακρινή Σίβα.

Το ψυχρό επιστημονικό μάτι τους είδε την αλήθεια, που και στην προκειμένη περίπτωση δεν μπορεί να είναι απόλυτη πριν ολοκληρωθούν οι ανασκαφές. Κανείς, όμως, δεν εκτίμησε την ανθρώπινη προσπάθεια μιας γυναίκας, που μόνη και αβοήθητη από την πολιτεία έδωσε πέντε χρόνια της ζωής της για ένα μύθο. Πώς άραγε νιώθει ένας αρχαιολόγος του δρόμου -πως θα ένιωθε καθένας μας- όταν κάποιοι αρχαιολόγοι των γραφείων, που δεν ξέρουν τι είναι να σκάβεις σε μια έρημο, ήρθαν μέσα σε λίγες ώρες να γκρεμίσουν κάθε όνειρο και ελπίδα; Πού βρίσκονταν όλα αυτά τα πέντε χρόνια και με ποιο δικαίωμα καλούνται αυτοί πρώτοι να αποφανθούν για κάτι που τόσα χρόνια δεν τους κινούσε το ενδιαφέρον; Αναζήτησαν τα πρωτεία σε λάθος τόπο και χρόνο. Η θέση τους δεν ήταν στη Σίβα. Είναι στους δεκάδες μακεδονικούς τάφους που έρχονται στο φως στην Ελλάδα και που το πρώτο μάτι που τους βλέπει είναι μάτι αρχαιοκάπηλου και όχι αρχαιολόγου. Σ' αυτούς τους τάφους η αρχαιολογική αλήθεια δεν μπορεί να αποκατασταθεί. Έπρεπε, λοιπόν, να είχε αποφευχθεί ή όντως ασυνήθιστη σύμφωνα με όλες τις προδιαγραφές της αρχαιολογικής δεοντολογίας επίσκεψη των Ελλήνων αρχαιολόγων, που βιάστηκαν να απορρίψουν κάτω από την πίεση των "Σκοπιανών αρχαιολόγων" (κάτι σαν τους "Αλβανούς τουρίστες") έστω κι αν η αλήθεια φαίνεται να τους δικαιώνει.

Ιδιαίτερα σε μια περίοδο κρίσιμων εθνικών θεμάτων η χώρα μας μπορεί να αναζητήσει την προβολή και να ενισχύσει τα επιχειρήματά της μόνο μέσα από τον πολιτισμό της. Τη στιγμή που συνέρεαν τα διεθνή μέσα ενημέρωσης στην άσση-η στάση της πολιτείας -όχι των αρχαιολόγων- έπρεπε να είναι διαφορετική. Ακόμη κι αν δεν βρίσκεται ο τάφος στη Σίβα το κακό είναι μικρό. Το κέρδος, όμως, από την προβολή της χώρας θα ήταν μεγάλο αν δε αναδυόταν ο εθνικός αυτός διχασμός, που αμαύρωσε την εικόνα της Ελλάδας. "Φοβού τους Έλληνες,

αρχαιότητες φέροντες", κοροϊδεύει ο "Independent". Όπως έλεγε και ο μεγάλος Αλεξανδρινός, καμιά φορά το ταξίδι αξίζει περισσότερο από την Ιθάκη. Εμείς βιαστήκαμε να δούμε την Ιθάκη, χωρίς να αποκομίσουμε κανένα κέρδος από το ταξίδι (των τριών ωρών). Ξεχάσαμε ότι ο Αλέξανδρος δεν βρίσκεται σε κανένα τάφο, αλλά κατοικεί στις ψυχές όλων των ανθρώπων του κόσμου σαν ένας μύθος. Αυτό το μύθο και τον ενθουσιασμό πρώτοι εμείς οι

Έλληνες πρέπει να τον κρατήσουμε ζωντανό. Έτσι μόνο υπηρετείται η εθνική υπόθεση. Αλήθεια, αν σε κάποιο ταξίδι σας συναντούσατε τη Γοργόνα, την αδερφή του Μεγαλέξανδρου, και σας ρωτούσε "Ζει ο βασιλιάς Αλέξανδρος;" τί θα της απαντούσατε;

Αντωνάκης Ζαχαρίας
Γ1

Ξέσπασμα

Μας βαρέθηκα!
Μας βαρέθηκα και μας σιχάθηκα!
Ποιούς; Όλους.

Βαρέθηκα αυτούς που νομίζουν ότι μπορούν να ξεγελάσουν τον κόσμο, γεμίζοντας τον με μεγάλα λόγια και φρούδες υποσχέσεις, θέλοντας να αποσπάσουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερα οφέλη για τον εαυτό τους.

Αυτούς που αρχίζουν πολέμους μεταξύ αθώων για να ικανοποιήσουν τις υπέρμετρες φιλοδοξίες τους.

Αυτούς που καλύπτουν τις φρικτές τους πράξεις κάτω απ' το απατηλό προπέτασμα του "κοινού συμφέροντος".

Αυτούς που αδιαφορούν για ότι συμβαίνει γύρω τους, λέγοντας ότι "φυλάγουν τα ρούχα τους για να έχουν τα μισά".

Αυτούς που μένουν κλεισμένοι στο "καβούκι" τους κι από εκεί εξαπολύουν τις ανήθικες επιθέσεις τους σε όποιον αντιληφθούν να βλάπτει τα συμφέροντά τους.

Βαρέθηκα πια όλους αυτούς τους "εκφραστές του γνήσιου Ελληνισμού", που κατηγορούν τους νέους ότι θα οδηγήσουν τη χώρα στην παρακμή και δε βλέπουν ότι αυτό το κάνουν οι ίδιοι με τις παμπάλαιες απόψεις τους και την εμμονή τους σε ιδέες ξεπερασμένες ή αποτυχημένες.

Με ποιό δικαίωμα κατηγορούν οι δήθεν "αρχαιομαθείς" και "γλωσσομαθείς" τους νέους ότι δε χρησιμοποιούν σωστά τη γλώσσα, όταν οι ίδιοι

ξέρουν βέβαια τους κανόνες της γραμματικής και του συντακτικού, αλλά δε μιλούν τη γλώσσα της αλήθειας;

Με ποιό δικαίωμα μας καταλογίζουν ηθικό ξεπεσμό, ενώ οι ίδιοι ζουν μέσα στο ψέμα και την αδικία, καλύπτοντας την με ένα μεγάλο χαμόγελο προσποίησης; Αν είναι αυτή η ηθική, τότε καλύτερα να ζούμε ανήθικα κι αν είναι αυτές οι αξίες που μας κληροδότησαν οι πρόγονοί μας, τότε είμαστε τυχεροί που ζούμε χωρίς αυτές.

Ως πότε θα μας κατηγορούν για ανευθυνότητα;

Ως πότε θα μας θυμίζουν τα σφάλματά μας -τα οποία, αναμφισβήτητα, είναι πολλά!- και δε θα αναλογίζονται τα δικά τους λάθη, που είναι πολύ πιο σοβαρά και επονεϊδιστα;

Κι οι νέοι ως πότε θα βρίσκουν δικαιολογίες για το ότι δεν κάνουν τίποτα για να αλλάξει η σημερινή κατάσταση;

Ως πότε θα αποποιούνται τις ευθύνες τους, προβάλλοντας το νεαρό της ηλικίας τους;

Ως πότε θα κρύβουν την ανανεωτική δύναμη που σιγοβράζει μέσα τους, γιατί δεν τολμούν να την εκδηλώσουν;

Ως πότε δε θα δείχνουν με τις πράξεις τους στην κοινωνία ότι αυτοί είναι το μέλλον και ότι θάνατο ένα μέλλον καλύτερο, γιατί θα το στηρίξουν στην ειλικρίνεια και το σεβασμό;

Ως πότε;

Στέλλα Καθαράκη
Γ2

ΑΝΔΡΙΚΕΣ - ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΚΟΜΜΩΣΕΙΣ

ΘΩΜΑΔΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

● Μοάτσου 58 Τηλ. 50520 - 094333281 ● Βάρδα Καλλέργη 48 Τηλ. 24825

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ ΧΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗΛΕΜΟΝΟΚΟΥΠΕΣ

Πριν 20 χρόνια στην Ελλάδα όταν κάποιος ανέφερε τη λέξη "τηλεόραση", οι περισσότεροι έζυναν το κεφάλι τους. Για να πιστέψουν αυτό που άκουγαν, έπρεπε να το δουν από κοντά. Από τότε μέχρι σήμερα η άνοδος ήταν κατακόρυφη. Φτάσαμε στο αποκορύφωμα της ψυχαγωγίας, της ενημέρωσης, της διαφήμισης, της δημοσιογραφίας.

Η τεχνολογία όμως βοήθησε την τηλεόραση να αναπτύξει και άλλες δυνατότητες, που, αν τις αναφέραμε πριν 20 χρόνια, όλοι θα κτυπούσαν το κεφάλι τους στον τοίχο.

Και σας ρωτώ: Γνωρίζατε εσείς ότι η τηλεόραση έχει αντικλεπτικό χαρακτήρα; Θα το αποδείξω με ένα παράδειγμα.

Καθώς ένα βράδυ έβλεπα τηλεόραση κάποιος κτύπησε την πόρτα. Δε περίμενα κανένα και μου έκανε εντύπωση. Σκέφτηκα ότι μπορεί να ήτανε καμιά από τις κρύες φάρσες των καναλιών, που παίρνουν τηλέφωνα το πρωί και λένε όποια μπουρδα τους κατέβει, μέχρι ο άλλος να καταλάβει ποιός είναι ο τρελός στο τηλέφωνο που τους μιλάει και να κερδίσουν καμιά καφετιέρα. Μήπως τώρα κτυπούν και τις πόρτες; Άλλαξα γρήγορα τα κανάλια, δεν είδα τίποτα και έτρεξα στην πόρτα. Καθώς

λοιπόν την άνοιξα κοκκάλωσα. Ξέρετε τι είδα; Μια πολύ γνωστή φυσιογνωμία. Τον λέγαν "γνωστό άγνωστο" και κρατούσε και πιστόλι -δυσ σε ένα δηλαδή. "Ληστεία". Όρμησε μέσα και μου ζήτησε όλα τα χρήματα που είχα. Τι να έκανα; Άνοιξα το ντουλάπι με την απειλή του όπλου και έβγαλα ένα κουτί. Του λέω: "Αυτά είναι όλα". Περίμενα με τα μάτια κλειστά μήπως και με σκοτώσει. Απάντηση καμιά. "Τί έγινε ρε παιδιά;". Γύρισα σιγά σιγά και τι να δω. Ο ληστής με το ένα χέρι ψηλά να κάθεται στο ένα πόδι, το ένα μάτι κλειστό και τη γλώσσα έξω. Λες να τον στεναχώρησα και έμεινε.

Την ίδια ώρα άκουγα από την τηλεόραση "ο σούπερ μάγος με turbo απόψε...". Όπα! Η τηλεόραση σήμερα προσφέρει δωρεάν αντικλεπτικό σύστημα; Ο κακομοίρης ο ληστής είχε υπνωτιστεί. Τι να έκανα τον έβαλα στην πλάτη μου και τον πήγα έξω στο δρόμο. Του έκατσα μια σφαλιάρα και αυτό ήταν όλο. Το πρόβλημα όμως ήταν ότι μετά που ξύπνησε νόμιζε ότι ήταν καμήλα.

Μέχρι και μάγους μας φέρανε· τι άλλο θέλετε. Εγώ θέλω και άλλα. Τι να την κάνω την τηλεόραση αν δεν έχει "μπονάτσες" και "τσαούσες". Πήρε ένας από το Αγρίνιο και όλες μαζί "Ούου!! το πανέμορφο Αγρίνιο, φιλάκια ματς μουτς!". Τι ωραίο πράγμα εε; Δηλώνει μια σοβαρότητα και εξυπνάδα που σπάει κόκκαλα.

Να παραμείνουμε όμως λίγο στα φαντασμαγορικά σόου και συγκεκριμένα στους παρουσιαστές τους. Θα παρακαλέσω όσες έχουν ωραία πόδια και γενικά καμπύλες να περάσουν από το γραφείο. Απαραίτητο προσόν: η ηλιθιότητα.

Τι να το κάνω εγώ το 1.81 αν το κεφάλι είναι γεμάτο με αέρα. Τι να πω για τον άλλο που μπερδεύτηκε στο μαιευτήριο.

- "Καλέ αγάπη μου Νίκο, τι μου κάνεις μωρό μου!!". "Θα τρελαθώ!!"

Να μη λέμε όμως τα κακά. Να πούμε και τα καλά. Π.χ. το παιχνίδι με τα φασόλια.

- Πόσα φασόλια έχει το κουτί.

- 47.683!

- Κυρία Αθανασοπούλου είναι τόσα;

- Όχι. (Πολύ έγκυρη πηγή ρε παιδί μου).

- Δυστυχώς χάσατε ένα συναγερμό Μπουλντόγκ για

το αυτοκίνητο που δε πήρατε ακόμη.

Θα πω και άλλα.

- Ευθεία, ευθεία, δεξιά, ευθεία (δεν τη πας καλύτερα στον τοίχο να βάλει μυαλό;) αριστερά, ευθεία, στόπ.

- Ου, ου! Ζήτω! Ζήτω! Τι άθλος. Παρόλα αυτά κερδίσατε ένα ρολόι για να βλέπετε την ώρα.

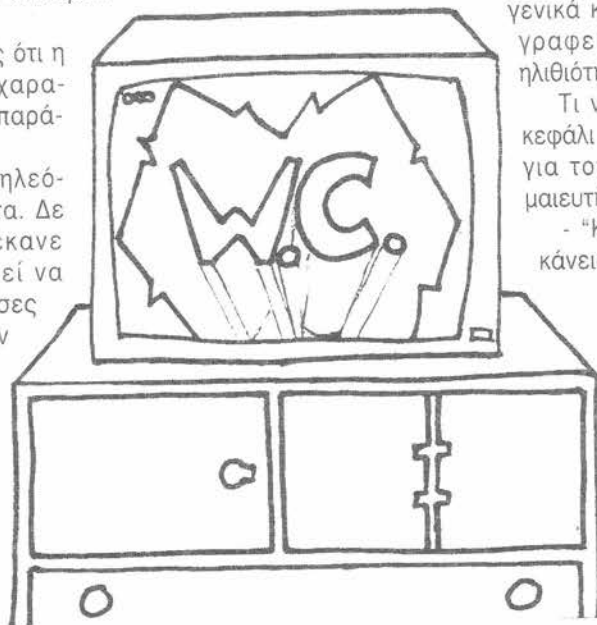
Να μεταφερθούμε όμως σε πιο σοβαρούς τομείς της τηλεόρασης. Π.χ. Ειδήσεις. Αναβοσβήνει πάνω δεξιά η λέξη αποκλειστικό και ταυτόχρονα αυτός που δίνει συνέντευξη έχει μπροστά του τετρακόσια μικρόφωνα και εκατό κάμερες.

Ερώτηση καλού δημοσιογράφου: "Πως αισθάνεστε που ο γιος σας σκοτώθηκε έτσι άδικα από μια βόμβα που προοριζόταν για άλλο;".

Αντί ο γονιός να ξεφτιλίζει το δημοσιογράφο, του δίνει και απάντηση, αφού πάρει την ανάλογη στάση στη κάμερα: "Τι έφταιγε το παιδί μου, το μοναχοπαίδι! Δεν τύχαινε ο άλλος καλύτερα! μπου! μπου!".

Ποιός δεν έχει τώρα μυαλό;

Όσο για τα έργα και τις σειρές που προβάλλονται.....

Μια φορά τα παιδιά ρωτούσαν πώς γεννήθηκαν και οι μεγάλοι τους έλεγαν ότι τα έφεραν οι πελαργοί. Αυτοί που δεν ξέρουν πώς γίνονται τα παιδιά τουλάχιστον σήμερα, είναι οι πελαργοί και οι μεγάλοι.

Μαζική τεκνοποίηση σε όλα τα κανάλια. Και καλά πώς γίνεται και η Ελλάδα έχει δημογραφικό πρόβλημα;

Όπως και εσείς διαπιστώσατε, έχουμε χάσει κάθε ίχνος σοβαρότητας και νοημοσύνης. Η αύξηση της ακροαματικότητας, σκοπός όλων των καναλιών, καταργεί κάθε ηθικό κανόνα και αξία, υποτιμά το κοινό και την κριτική του ικανότητα, ενώ παράλληλα δεν επιτρέπει την καλλιέργεια του πνευματικού του επιπέδου, στο οποίο η τηλεόραση θα μπορούσε να φανεί πολύ χρήσιμη.

Είναι αδιανόητο χιλιάδες τηλεθεατές να καθλώνονται στην τηλεόραση επειδή η εκπομπή διαθέτει καλλίγραμμες παρουσίες, οι οποίες όμως υποβιβάζουν τη γυναίκα, καθώς και κυρίως που αμφισβητείται η ψυχική τους ισορροπία.

Είναι σίγουρο ότι η προσωπικότητα του καθένα αξίζει πολύ περισσότερο από μια καφετιέρα, ή ένα κάλυμμα αυτοκινήτου ή ένα συναγερμό.

Πρέπει να ξεφύγουμε από τη νάρκωση και την απάθεια που έχουμε οδηγηθεί και να λάβουμε θέση, να εκφράσουμε την άποψη μας και να μην επιτρέπουμε σε άλλους να υποτιμούν το άτομό μας και την προσωπικότητά μας. Η Ελλάδα δεν μπορεί να αντιπροσωπεύεται από τις γελοίες εκπομπές που υποστηρίζουν ότι ψυχαγωγούν. Αν μάλιστα αξιοποιήσουμε τον πρόσφατο νόμο της ΕΟΚ για ελεύθερη τηλεοπτική μετάδοση από χώρα σε χώρα και "ξεμυτίσουμε", είναι βέβαιο ότι με τα ΤΗΛΕχάλια μας θα εισπράτουμε τόνους ΤΗΛΕμονόκοπες.

Μποτονάκης Μποτόνης - Γ3
Σκίτσο: Σταράκης Μιχάλης

Φιλόζωοι

και "φιλόζωοι"

Αναμφισβήτητο ο σκύλος είναι ένα ζώο που αφοσιώνεται και αγαπάει όσο κανένα άλλο τον άνθρωπο που το φροντίζει και του παρέχει εκτός από την τροφή του, απαραίτητα και την αγάπη του. Δε λέγεται τυχαία ότι: "στην αρχή ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο και βλέποντας τον τόσο αδύναμο του έδωσε το σκύλο". Οι ράτσες όμως των σκύλων, αποτέλεσμα παρέμβασης του ανθρώπου στη φύση, είναι γύρω στις 110 και μπορούν να χωριστούν σε πολλές κατηγορίες: εργάτες, δείχτες, ιχνηλάτες, τεριέ, θηραματοφόροι, σπιτς, λαγωνικά, διασκέδασης και

συντροφιάς. Σίγουρα λοιπόν θα αναρωτηθείτε: "τελικά ποιός είναι ο καλύτερος σκύλος;". Μα φυσικά ο δικός σας γιατί, όπως λέγεται, "είσαι πάντα υπεύθυνος για όποιον έχεις ημερώσει".

Όμως ποιός είναι ο καλύτερος ιδιοκτήτης;

Πολλοί άνθρωποι παρουσιάζονται σαν φιλόζωοι και θεωρητικά ίσως τα καταφέρνουν θαυμάσια να ανταποκρίνονται σ' αυτήν την ιδιότητα όμως στην πράξη, πάντοτε, όλα δυσκολεύουν. Έτσι γύρω μας υπάρχουν αμέτρητα παραδείγματα "φιλόζωων" που είτε εγκλωβίζουν το σκυλί τους σε στενά διαμερίσματα και έτσι το εξαναγκάζουν να κάνει φασαρία, ενοχλώντας όλους τους ένοικους της

πολυκατοικίας, είτε το απομονώνουν σε στενά, αποπνικτικά μπαλκόνια, χωρίς βέβαια τα προβλήματα να λύνονται. Οι ευθύνες των "φιλόζωων" γίνονται ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις: τα εμβόλια δε γίνονται ("πού να βρούμε χρόνο;")· στο κτηνίατρο είναι αδύνατον να πάνε ("έχουμε ραντεβού εκείνη την ώρα το απόγευμα")·, ο περίπατος αναβάλλεται επ' αόριστον και τα γεύματα μειώνονται διαρκώς ("εδώ εμείς δεν έχουμε να φάμε και φαγητό για το σκύλο θα αγοράζουμε;")· η καθαριότητα θεωρείται καθήκον ξεπερασμένο ("τί; μπάνιο στο σκύλο θα κάνουμε;").

Στο τέλος μόνο τα σκυλιά που εξυπηρετούν κάποιες τάσεις του "φιλόζωου" για επίδειξη έχουν την τύχη να δέχονται κάποια περιποίηση. Τα κύπελλα και τα βραβεία από "πασαρέλες" σκυλιών, αλλά και τα επιδοκιμαστικά βλέμματα των περαστικών και των άσπονδων φίλων είναι η αποζημίωση. Μα είναι δυνατόν να είσαι "μεγαλοκυρία" χωρίς ένα μικρό, καλοπλυμένο, καλοχτενισμένο σκυλάκι, που να το κρατάς επιδεικτικά στην αγκαλιά σου, πάνω στην επίσης καλοχτενισμένη και πανάκριβη γούνα σου; (εδώ η ζωοφιλία... "πάει περίπατο"!)

Η γνήσια αγάπη για τα ζώα αναμφίβολα δείχνει ευγένεια, τρυφερότητα, αγάπη για τη ζωή. Όμως δεν θα πρέπει να φτάνουμε στο άλλο άκρο: να θεωρούμε τα ζώα ανώτερα και σημαντικότερα από τους ανθρώπους. Αν η αδιαφορία μας για τα ζώα είναι μεγάλο λάθος, τότε η αδιαφορία για τους συνανθρώπους μας μπορεί να χαρακτηριστεί έγκλημα.

Η στάση των υποκριτικά ή φανατικά φιλόζωων είναι εντελώς απαράδεκτη: δείχνουν στοργή, αγάπη και εκπληρώνουν κάθε ανάγκη του σκυλιού τους, όμως αδιαφορούν για τις ανάγκες των συνανθρώπων τους, ακόμη και των παιδιών τους, για τα ίδια ακριβώς πράγματα, την αγάπη, τη στοργή και την κατανόηση. Δεν είναι απαραίτητο, επειδή απογοητεύτηκαν από κάποιους ανθρώπους, να δείχνουν όλη την αγάπη τους στα ζώα και θεωρώ λανθασμένο αυτό που λέγεται: "γνώρισα τους ανθρώπους, αγάπησα τα ζώα".

Μελισσινάκη Μαρία
B2

Υ

Τ

Ε

Ι

Α

του ιατρού
ΚΟΥΜΑΝΤΟΥ ΜΑΝΟΛΗ

**στους Παπυράκη Ελισαίο
και Λίτινα Γιάννη**

- Θα μπορούσατε να μας δίνετε σύντομα τα στοιχεία της ταυτότητας του AIDS;

Ο ιός της ανθρώπινης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας (HIV) είναι ο βασικός παράγοντας του Συνδρόμου Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας (AIDS). Ο HIV προσβάλλει τα λεμφοκύτταρα και τα μονοκύτταρα. Καταστρέφοντας αυτά τα κύτταρα η μόλυνση από το HIV οδηγεί σε προσδευτική εξασθένηση του ανοσοποιητικού συστήματος, κάνοντας το άτομο επιρρεπές σε ασθένειες όπως η TBC, σάρκωμα καποζι κλπ. Σε άτομο που έχει προσβληθεί από το HIV η εμφάνιση ενός συνδυασμού πολλών ειδικών μολύνσεων, καρκίνων, άνοιας ή συνδρόμου μαρασμού συνηγορεί σε διάγνωση AIDS.

- Ποιά θεραπευτική αγωγή προτείνει σήμερα η Ιατρική Επιστήμη;

Η θεραπεία του AIDS βρίσκεται ακόμα μακριά, κάποια φάρμακα, όπως το AZT, παρατείνουν κάπως τη ζωή στους νοσούντες. Εκείνο που έχει σημασία είναι η πρόληψη.

Ο ιός μεταδίδεται με τους εξής τρόπους:

1. Με τη σεξουαλική επαφή (από ένα μολυσμένο άτομο στο σύντροφο του/της) ή με τη δωρεά σπέρματος.

2. Με την έκθεση σε αίμα, σε προϊόντα αίματος ή με τη μεταμόσχευση οργάνων ή ιστών. Η έκθεση σε μολυσμένο αίμα μπορεί να είναι το αποτέλεσμα μετάγγισης αίματος ή επαναχρησιμοποίηση μολυσμένης βελόνας ή σύριγγας π.χ. χρήστης ναρκωτικών.

3. Από μια μολυσμένη μητέρα στο έμβryo ή το βρέφος, λίγο πριν τον τοκετό ή κατά τη διάρκειά του.

- Πώς μπορούμε να αποφύγουμε την μετάδοση του HIV ή άλλου αφροδισιακού νοσήματος.

1. Να αποφεύγουμε σεξουαλική

επαφή με άνδρα ή γυναίκα που βρίσκεται σε μεγάλο κίνδυνο μόλυνσης με HIV, διότι:

- είχε σεξουαλική επαφή με συντρόφους (γυναίκες-άνδρες) που έχουν προσβληθεί ή ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου

- πάσχει από ασθένεια που μεταδίδεται με σεξουαλική επαφή

- έχει πολλούς ερωτικούς συντρόφους

- χρησιμοποιεί ή μοιράζεται μολυσμένες βελόνες ή σύριγγες

Το προφυλακτικό παραμένει ο μόνος τρόπος αποφυγής μόλυνσης από το HIV κατά την διάρκεια της σεξουαλικής επαφής.

- Σχετικά με τις εκτρώσεις και τους κινδύνους τους τι θα θέλατε να μας πείτε;

Ο μόνος ίσως τρόπος αντιμετώπισης ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης είναι η τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης (έκτρωση) που γίνεται με ιατρική επέμβαση για ιατρικούς ή κοινωνικούς λόγους. Αυτή γίνεται:

1. **Φαρμακευτικά** με τη χορήγηση ωκυτοκύσεως ή ενδαμνιακή χορήγηση υπερτόνων διαλυμάτων ή προσταγλαδικών.

2. **Χειρουργικά** δια αποξύσεως ή υστροτομίας. Οι κίνδυνοι για μεν τη χειρουργική έκτρωση είναι η διάτρηση της μήτρας, η ανεπάρκεια του τραχηλικού στομίου, η ευαισθητοποίηση, η ανιούσα λοίμωξη κλπ. Οι κίνδυνοι για δε τη φαρμακευτική έκτρωση είναι οι ενδαγγειακές θρομβώσεις, η καρδιακή ανεπάρκεια, η νέκρωση του μυομητρίου, η μητροφαγία, οι φλεγμονές, η ρίζα του τραχήλου της μήτρας κλπ.

Έκτρωση μπορεί να γίνει μέχρι την 20η εβδομάδα. Γίνεται σ' ένα στάδιο προκειμένου για κύηση έως (2 εβδομάδες) ή σε δύο στάδια προκειμένου για 12-20 εβδομάδες.

- Σχετικά με τα "Αφροδίσια" γενικά νοσήματα τι θα κρίνατε σκόπιμο να μας επισημάνετε;

Με τον όρο "Αφροδίσιο νόσημα" λέμε το νόσημα που μεταδίδεται με τη σεξουαλική επαφή. Δυστυχώς όμως αυτά είναι πολλά.

1. Το AIDS: αίτιο: HIV και HIV2 (στην Αφρική).

2. Έρπης των γεννητικών οργάνων: αίτιο: ιός έρπητα τύπου 2.

3. Οξυτενή κονδυλώματα αίτιο ιός του ολοτικού κονδυλώματος.

4. Μαλακό έλκος: αίτιο: heoprilos Ducrey.

5. Αφροδίσιο ή βουβωνικό λεμφοκοκκίωμα: αίτιο: χλαμυδοβακτηρίδιο.

6. Βλενόρροια: αίτιο: γονοκοκκος.

7. Σύφιλη από ώχρα σπαροχαίτη.

Η ανεξέλεγκτη σεξουαλική ζωή είναι το αίτιο της μετάδοσης των ανωτέρω αφροδισίων νοσημάτων. Η μονογαμία και το προφυλακτικό ίσως τα μόνα για την πρόληψη των νοσημάτων αυτής της κατηγορίας.

ΨΥΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΜΕΤΟΝ ΠΙΟ ΕΥΚΟΛΟ ΤΡΟΠΟ

Συνέντευξη της κ. Τελίδου Μαρίας, καθηγήτριας φυσικής αγωγής,
στη Συντακτική Επιτροπή της "Σχεδίας".

Σίγουρα δεν πρόκειται για καμιά θαυματουργή μέθοδο "αστραπή", αλλά γνωρίζοντας τα προβλήματα των σημερινών νέων θελήσαμε να βρούμε και να προτείνουμε ένα μικρό "βοήθημα" σ' αυτούς που τους ενδιαφέρει το θέμα "ψυχική και σωματική υγεία". Για το σκοπό αυτό απευθυνθήκαμε στη γυμνάστρια μας κυρία Τελίδου Μαρία, γνωρίζοντας την ευαισθησία της για το θέμα αυτό.

Το να έχει ένα σωστό παρουσιαστικό ο μέσος άνθρωπος, δηλαδή καλή κορμοστασιά, χάρη και ζωντάνια στις κινήσεις του και λάμψη στο πρόσωπό του, σε παλαιότερες εποχές αρκούσαν ο καθαρός αέρας, η αγνή τροφή και οι φυσικές εργασίες. Σήμερα ακόμα και τα παιδιά ζουν μια αφύσικη καθιστική και αγχώδη ζωή. Για την διατροφή μας; Καλύτερα να μην θίξουμε αυτό το θέμα τώρα.

Όλα αυτά μας ταλαιπωρούν και αυτές οι ταλαιπωρίες αντανακλώνται στο σώμα μας. Πονάει το κεφάλι μας, πονάει η μέση μας, πονάει το στομάχι μας, η διάθεσή μας δεν είναι καλή και άλλα πολλά λίγο ως πολύ γνωστά.

- Τί μπορούμε να κάνουμε;

Να χαλαρώσουμε.

- Με ποιόν τρόπο;

Χαλαρώνοντας το μυαλό και το σώμα μας. Αυτό είναι εύκολο να το καταλάβουμε.

Όταν το σώμα μας βρίσκεται σε καλή κατάσταση, νιώθουμε ελαφροί και χαρούμενοι. Όταν πονάμε κάπου ή είμαστε άρρωστοι πώς νιώθουμε εκείνη την ώρα; Σίγουρα όχι καλά. Αντίστροφα, όταν αγχωνόμαστε ή είμαστε εκνευρισμένοι, μπορεί να παρουσιάσουμε νευρώσεις στο στομάχι μας. Όταν νιώθουμε δυστυχισμένοι περπατάμε αργά και σκυφτά και δε θέλουμε να σηκωθούμε ούτε απ' την καρέκλα μας. Αντίθετα, ξεπερνάμε γρηγορότερα ακόμα και προβλήματα υγείας, όταν έχουμε κοντά μας ανθρώπους που μας αγαπούν και μας συμπαραστέκονται.

Καταλαβαίνουμε λοιπόν πόσο στενά συνδέονται το μυαλό και το σώμα και ότι χαλαρώνοντας το ένα χαλαρώνει και τ' άλλο. Ένας εύκολος τρόπος για να χαλαρώσουμε είναι να έρθουμε σε επαφή με το σώμα μας μέσω των ασκήσεων. Με τις ασκήσεις το γνωρίζουμε, το μεταχειριζόμαστε και εκμεταλλευόμαστε όλες του τις ικανότητες. Ταυτόχρονα συγκεντρωνόμαστε στον εαυτό μας και τον παρατηρούμε. Αυτό δεν έχει ευεργετικά αποτελέσματα μόνο την ώρα της άσκησης αλλά και στις υπόλοιπες ώρες της καθημερινής μας ζωής.

Μια απ' τις πολλές μορφές ασκήσεων είναι οι διατατικές ασκήσεις.

- Τί είναι οι διατατικές ασκήσεις και ποιός ο σκοπός τους;

Οι διατατικές ασκήσεις είναι ασκήσεις, που επιμηκύνουν τους μύες.

Το αποτέλεσμα είναι η αύξηση του εύρους τροχιάς της άρθρωσης ή των αρθρώσεων απ' τις οποίες περνάει ο μύς που διατείνουμε. Με αυτό τον τρόπο το σώμα γίνεται πιο ευλύγιστο και εύκαμπτο.

Η ευλυγισία και η ευκαμψία είναι σημαντικοί παράγοντες για ένα υγιές σώμα.

Ένα παράδειγμα: Όλο μας το σώμα νευρώνεται από μικρές και μεγάλες νευρικές διακλαδώσεις του νοτιαίου μυελού. Ο νοτιαίος μυελός ξεκινάει απ' τον εγκέφαλο και διαπερνάει ολόκληρη τη σπονδυλική στήλη.

Εάν η σπονδυλική στήλη είναι δύσκαμπτη και οι μύες που βρίσκονται γύρω απ' αυτήν είναι σκληροί ή πάρα πολύ χαλαροί και άτονοι, τότε αυτές οι διακλαδώσεις μπλοκάρονται ολικά ή μερικά και έτσι πιθανόν να παρουσιάσουμε πόνους ή ασθένειες στις περιοχές ή στα όργανα του σώματος που νευρώνονται απ' αυτές τις διακλαδώσεις.

Επίσης με τις διατατικές ασκήσεις ελαττώνονται οι σωματικές εντάσεις, βελτιώνεται ο συντονισμός των κινήσεων μας, αυξάνεται η μυϊκή αίσθηση. Στους αθλητές συμβάλλουν στην αύξηση της απόδοσής τους και στη μείωση των τραυματισμών κατά την άσκηση.

- Σε ποιούς απευθύνονται;

Οι διατατικές ασκήσεις μπορούν να εφαρμοστούν από μικρούς και μεγάλους, από αθλητές και μη αθλητές. Διαλέξαμε ασκήσεις που περιλαμβάνουν όλο το σώμα και είναι εύκολες να τις εφαρμόσει ο οποιοσδήποτε.

Καλό είναι το πρόγραμμα να γίνεται το λιγότερο 2-3 φορές την εβδομάδα για 15-20 λεπτά· αν όμως αυτό δεν είναι εφικτό, κάντε τις δικές σας προσαρμογές. Μπορείτε ακόμα να κάνετε μόνο κάποιες συγκεκριμένες ασκήσεις κάθε φορά.

- Δεν είναι κάπως ακίνητες οι ασκήσεις αυτές;

Όσο κι αν φαίνονται "ακίνητες" ασκήσεις, στην πραγματικότητα, οι μύες κατά τη διάταση τεντώνονται, δουλεύουν, κινούνται και αυτό είναι η "τροφή" τους. Δέστε κάποιον που μόλις έβγαλε το γύψο από κάταγμα στο ένα πόδι του μετά από ένα μήνα ακινητοποίησης. Πόσο πιο ατροφικοί είναι οι μύες στο συγκεκριμένο άκρο;

Με αυτήν την αναφορά θα μπορούσαμε ν' ανοίξουμε και μια άλλη πόρτα στην εξερεύνηση του θέματος της ψυχικής και σωματικής υγείας. Για πιο πολλές και εξειδικευμένες

πληροφορίες μπορούμε να μελετήσουμε τη σχετική βιβλιογραφία.

Το πρόγραμμα που προτείνεται δεν είναι το μοναδικό. Υπάρχουν και άλλες πολλές ασκήσεις που μελλοντικά μπορούμε να μάθουμε.

- Τί άλλο θα θέλατε να μας συμβουλευέστε;

Το πιο σημαντικό πράγμα είναι να είμαστε γαλήνιοι και χαλαροί, να ελέγχουμε το σώμα μας, το μυαλό μας, την ενέργειά μας. Έτσι μπορούμε να ζήσουμε αρμονικά με τη φύση και τους συνανθρώπους μας.

- Πώς εκτελούνται οι διατακτικές ασκήσεις;

1) Κάνουμε πρώτα μια προθέρμανση. Είναι πολύ βασική

ιδίως το πρωί.

2) Λαμβάνουμε την κάθε θέση όπως μας τη δείχνουν τα σχήματα και μένουμε σ' αυτήν από 15" μέχρι όσο χρόνο θέλουμε και αισθανόμαστε άνετα χωρίς πόνο.

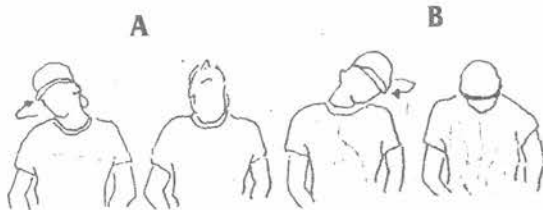
3) Είμαστε χαλαροί και ήρεμοι, αναπνέουμε κανονικά και συγκεντρώνουμε το μυαλό μας στον εαυτό μας.

4) Προσέχουμε να μην ξεπερνάμε τα όριά μας, δεν ανταγωνιζόμαστε το σώμα μας και δεν το πιέζουμε πέρα απ' τις ικανότητές του.

5) Μόλις τελειώνουμε το πρόγραμμά μας χαλαρώνουμε στη θέση της ύπτιας κατάκλισης (στη θέση του ύπνου) για 1' - 2'. Μετά σηκωνόμαστε σιγά σιγά απολαμβάνοντας τις ευεργετικές επιδράσεις της άσκησης μας στο σωματικό και ψυχικό μας κόσμο.

ΟΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΠΡΟΘΕΡΜΑΝΣΗ

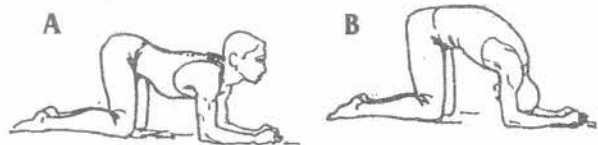
Κουνάμε το κεφάλι μας πολύ αργά 3 φορές απ' τα δεξιά προς τ' αριστερά, και το αντίθετο (άσκηση για την αυχενική μοίρα της σπονδυλικής στήλης)
A: εισπνέουμε B: εκπνέουμε

Κουνάμε τα γόνατά μας ρυθμικά πάνω - κάτω, πολλές φορές (άσκηση για τους εσωτερικούς μύες του μηρού)

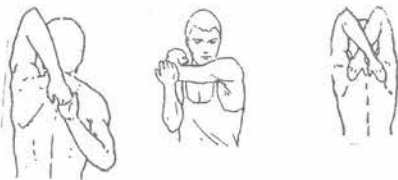

"Ρολάρισμα του κορμού" εμπρός - πίσω. (Άσκηση των περισσότερων αρθρώσεων του σώματος). Επαναλαμβάνουμε 3- 5 φορές παρα πολύ αργά σπόνδυλο, σπόνδυλο.

Λύγισμα και τέντωμα της σπονδυλικής στήλης 8-10 φορές. Τα χέρια μπορούν να είναι και τεντωμένα. (Άσκηση για ολόκληρη τη σπονδυλική στήλη). A: εισπνέουμε B: εκπνέουμε

Κ
Υ
Ρ
Ι
Ω
Σ

Ασκήσεις που διατείνουν τους μύς των χεριών και το επάνω τμήμα του θώρακα και της πλάτης. Στην πρώτη άσκηση δεν πρέπει να πιέζουμε υπερβολικά για να ενώσουμε τα χέρια μας, Αυτό θα έρθει με τον καιρό. Μεγαλύτερη σημασία έχει να κρατάμε τη σπονδυλική στήλη ίσια.

Π
Ρ
Ο
Γ
Ρ
Α
Μ
Μ
Α

Ασκήσεις που διατείνουν τους μύς του κορμού (Μέση, πλαινοί μύες και ράχη).

Ασκήσεις που διατείνουν όλους τους μύς των κάτω άκρων.

Σημειώσεις : Μπορείτε να κάνετε τις ασκήσεις και με διαφορετική σειρά αλλά μην ξεχνάτε ποτέ την προθέρμανση. Αν δεν έχετε χρόνο, προτιμήστε μόνο την προθέρμανση και μια άσκηση από κάθε ομάδα ασκήσεων ή μόνο την προθέρμανση, γιατί μ' αυτή λύνονται και χαλαρώνουν όλοι οι μύες του σώματος.

Χ
Ζ
Ο
Ο
Μ
Ο
Ρ

.. και οι ήρωες είχαν την πλάκα τους

Τους πρωταγωνιστές των ιστορικών γεγονότων, τους ήρωες -ανώνυμους και επώνυμους- τους φανταζόμαστε σοβαρούς, αμίλητους, συνοφρυωμένους, συνεπαρμένους από τα υψηλά τους οράματα, χωρίς διάθεση για χιούμορ, που τελικά αποτελεί το αλάτι της ζωής.

Αυτή όμως είναι η "μία όψη του νομίσματος", γιατί... και οι ήρωες είχαν την πλάκα τους, όπως επιβεβαιώνεται από μια σειρά ανέκδοτων που επιλέξαμε για τους αναγνώστες μας.

Την είχε στο ταγάρι του

Κάποτε βαριά τραυματισμένος ο Καραϊσκάκης παρουσιάστηκε ανάγκη να εγχειριστεί. Οι αδέξιοι χειρουργοί της εποχής εκείνης, όπως φαίνεται, τον παλαιπωρούσαν αφάνταστα, γιατί σε μια στιγμή ο ήρωας αγωνιστής ξεφώνησε:

- Μωρέ, τι μου σκαλίζετε τα σωθικά τόσες ώρες;
- Προσπαθούμε να βρούμε τη σφαίρα.
- Αμ και δεν μου το λέτε! Την έχω στο ταγάρι μου!...

Να τα φας εσύ

Στη Συνέλευση του Άργους το 1829 έτυχε ένας διαβασμένος πληρεξούσιος να μιλά με τα συνηθισμένα κουφια λόγια, που το νόημά τους έφτανε πολλές φορές σκοτεινό ή παραμορφωμένο στο μυαλό των ακροατών. Και δεν φθάναν οι ελληνικούρες. Έξαφνα ένας ρήτορας ευστομίζει και μια λατινικούρα τρομερή.

- FAS AND NEFAS!!, λέει.

Και μένει με τα μάτια καρφωμένα άγρια σ' έναν αντικουρό του πληρεξούσιου, Μωραϊτή. Πετιέται αυτός ορθός και δείχνοντας τη γροθιά του, κράζει:

- Να τα φας εσύ!!

Θα τον έκανε υπασπιστή του

Όταν ο Δημ. Υψηλάντης πήγε για πρώτη φορά στην Ανατολική Ελλάδα -Φεβρουάριο του 1822- συναντήθηκε με τον Ανδρούτσο και του είπε:

- Καπετάν Οδυσσέα, θαυμάζω την επιρροή σου και, όταν γίνει το Έθνος, θα σε κάμω στρατηγό.

Ο Ανδρούτσος αποκρίθηκε:

- Πρίγκηπα, εδώ δεν ήρθαμε να μοιράσουμε γαλόνια. Όταν όμως εμείς οι καπεταναίοι φκειάσουμε το ρωμέικο, εγώ θα σε κάμω υπασπιστή μου! Κόκκαλο ο Υψηλάντης.

Τα φαιδρά του Γέρου

Κάποτε που βρισκόταν στην Αθήνα, ο Κολοκοτρώνης έβγαλε στα οπίσθιά του ένα σπυρί. Για να εξακριβώσει πόσο μεγάλο ήταν, φώναξε ένα να το δει. Κι εκείνος του αποκρίθηκε πως είναι σαν ρεβύθι. Φωνάζει άλλον και εκείνος του λέει πως είναι μεγάλο σαν καρύδι. Κράζει κι ένα τρίτο κι αυτός το βρίσκει σαν αυγό.

- Περίεργο, ψιθύρισε τότε ο Γέρος. Απ' το κεφάλι μου ως τον κ... μου και δεν μπορώ να μάθω την αλήθεια.

Ευφρολογήματα του Καραϊσκάκη

Ο Καραϊσκάκης ήταν προικισμένος με πολλά φυσικά προτερήματα. Όσοις ήξερε φιλόδοξους και φιλότιμους, τους ερέθιζε τόσο με επαίνους όσο και κατηγορίες, ώστε πολλοί αναγκάζονταν ή να φανούν άξιοι των επαίνων του ή να φύγουν απ' αυτόν για να μην ακούνε τη γλώσσα του.

Κάποτε ο Μεγαπάνος (άρχοντας από το Κάρλελι της Ακαρνανίας) του είπε:

- Ωρέ Καραϊσκάκη, δε μαζώνεις λίγο τη γλώσσα σου;
- Άμα μαζώξεις εσύ τη βρακοζώνα σου, θα μαζώξω κι

εγώ τη γλώσσα μου, του απάντησε ο Καραϊσκάκης, που ήξερε καλά ότι ο Μεγαπάνος κυνηγούσε τις γυναίκες.

Δεν ήταν από το Σούλι

Οι Σουλιώτες ξυρίζονταν όχι μόνον χωρίς σαπούνι, αλλά και χωρίς νερό. Κάποιος Ναυπλιώτης πολεμιστής δεν ήξερε τον τρόπο αυτόν του ξυρίσματος, είχε όμως ακούσει πως το σουλιώτικο ξύρισμα ήταν σύμβολο ηρωισμού. Περαιστικός απ' το Σούλι, μπαίνει σ' ένα μπαρμπέρικο.

- Τι ξύρισμα θέλεις; τον ρώτησε ο μπαρμπέρης, όταν μπήκε μέσα.

- Σουλιώτικο, απάντησε εκείνος.

Τράβηξε τότε ο μπαρμπέρης μια φοβερή ξουράφα, του ανασήκωσε λίγο το κεφάλι, πιάνοντας στερεά τη ζώνη του και του κατέβασε την πρώτη ξουραφιά.

Ο αφελής πολεμιστής δαγκώθηκε απ' τον πόνο για να μη ξεφωνίσει. Στη δεύτερη όμως ξουραφιά δεν μπόρεσε ν' αντέξει.

- Άκου, είπε στον μπαρμπέρη, εγώ ξέρεις δεν είμαι μέσα απ' το Σούλι. Είμαι απ' έξω, από κάποιο γειτονικό χωριό...

Σχέδια όσα θέλεις κάνω κι εγώ

Στην εκστρατεία του Πειραιά ένας φιλέλληνας στρατιωτικός ήθελε να κατασκευάσει χαρακώματα με σχέδια ευρωπαϊκά. Περνώντας ο Καραϊσκάκης, στάθηκε περίεργα να δει τα έργα. Φαίνεται, τα έβρισκε πολύ ρηχά. Αυτός ήξερε τα κλειστά, αδιέξοδα ταμπούρια των κλεφτών, που καινάθελε να φύγει ο δειλός δε θα μπορούσε.

- Γιατί τάκαμες έτσι; ρώτησε, αθώα τάχα.

- Αυτό το μέρος είναι το "πρανές". Αυτό είναι το "προπέτασμα", εκεί είναι η "βάση". Έτσι μας διδάσκουν εμάς

τα βιβλία μας, στρατηγέ, κοκκορεύτηκε ο Ευρωπαίος.

- Όλα καλά, ωρέ παιδί μ', είπε ο Καραϊσκάκης, μα που είναι οι... κι έδειξε τα πισινά του.

Ο Ευρωπαίος απόρησε.

- Που είναι οι κ...!, ωρέ παιδί μ', που θα καθήσουνε στα χαρακώματά σ' και θα βαστάξουν, είδε σκέδια όσα θέλεις κάνω κι εγώ!

Φοβήθηκες, ναύαρχέ μου;

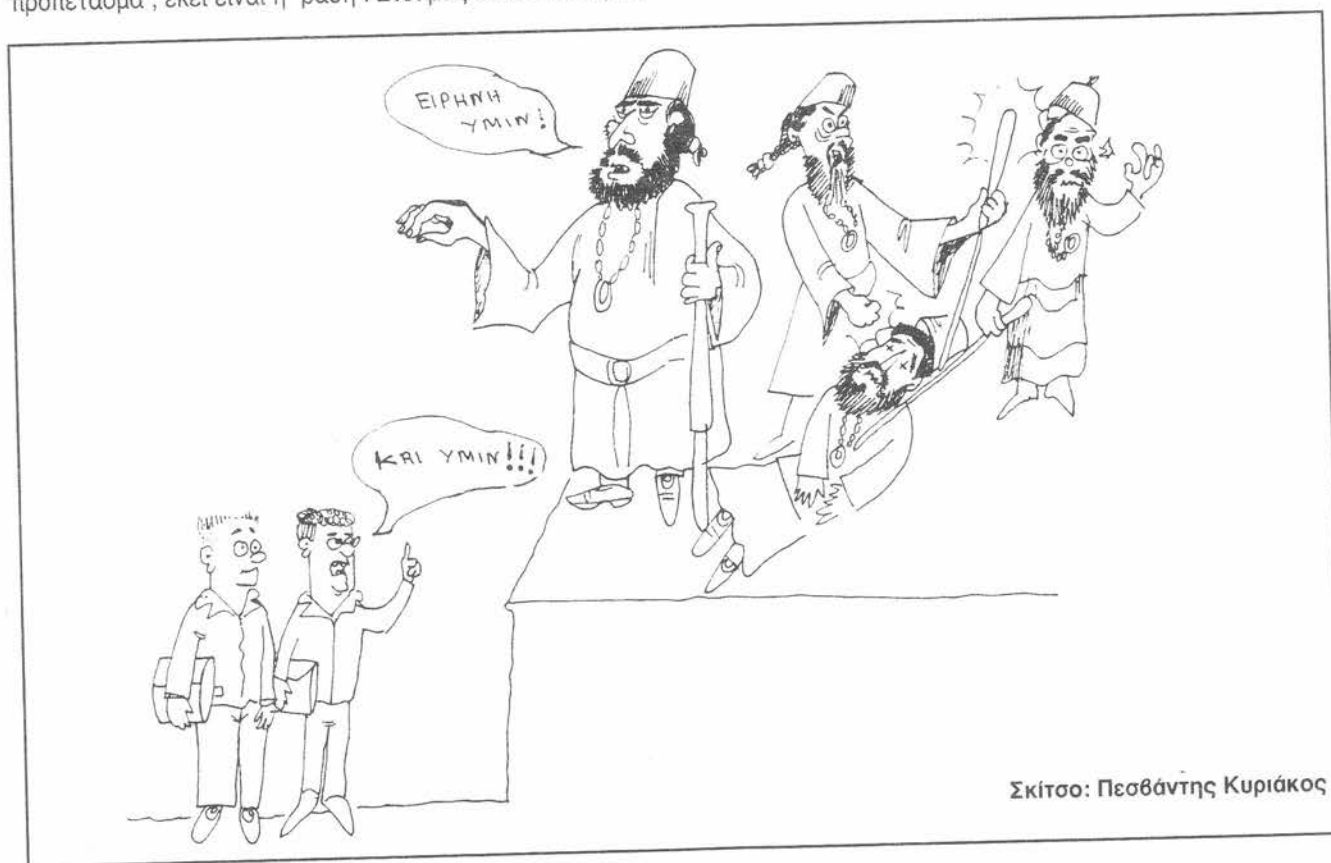
Κατά τη διάρκεια της πολιορκίας των Αθηνών, ο ναύαρχος Κόχραν παρακάλεσε τον Καραϊσκάκη να τον επισκεφθεί στη ναυαρχίδα του. Ο Καραϊσκάκης του παρήγγειλε ότι θα του κάμει τη χάρη κι ένα απόγευμα πραγματοποίησε την υπόσχεσή του. Μόλις όμως πάτησε το πόδι του στο κατάστρωμα της ναυαρχίδας, βρόντηξαν ξαφνικά όλα τα πυροβόλα της. Τα μάτια του Καραϊσκάκη άστραψαν κι έγινε κίτρινος. Τότε ο Κόχραν τον πείραξε, λέγοντας του:

- Φοβήθηκες, στρατηγέ μου;

- Λιγάκι... απάντησε ο καπετάν Γιώργης.

Την άλλη ημέρα ο Κόχραν του ανταπέδωσε την επίσκεψη στο στρατόπεδό του. Εκεί που συζητούσαν έξω από τη σκηνή του στρατηγού, βλέπει ξαφνικά ο Κόχραν τον υπηρέτη να φέρνει ένα βαρελάκι μπαρούτι και να το ακουμπά πλάι στον Καραϊσκάκη. Ο τελευταίος ατάραχος έβαλε επάνω στο μπαρούτι το τσιμπούκι του κι ο υπηρέτης του το άναψε μ' ένα κάρβουνο. Τα μάτια του Κόχραν πετάχτηκαν έξω. Έτρεμε σαν το ψάρι. Και ο Καραϊσκάκης του είπε πικρόχολα:

- Φοβήθηκες, ναύαρχέ μου;

Σχολικά Ανέκδοτα

Σκίτσο: Πεσβάντης Κυριάκος

Ένας σχολικός σύμβουλος, θέλοντας να δημιουργήσει ευχάριστο κλίμα αλλά και να διαπιστώσει την αντίληψη των μαθητών, ερωτά:

- Αν ένας κήπος έχει μήκος δώδεκα μέτρα και πλάτος τέσσερα, πόσων ετών είμαι εγώ;
- Σαρανταοκτώ ετών, απαντά ένας μαθητής διακόπτοντας τη γενική σιωπή.
- Μπράβο! Και πώς το βρήκες; ρωτάει ειρωνικά ο σύμβουλος.
- Απλούστατα, απαντά ο μαθητής. Ο ξάδερφός μου είναι 24 ετών και είναι μισότρελος!

Καθηγητής:

- Γιατί, Κοπανάκη, απουσίαζες χτες από το σχολείο;

Μαθητής:

- Ξέρετε, καθώς σας είδα προχθές να βγαίνετε από το φαρμακείο, υπέθεσα ότι θα είσατε άρρωστος.

Καθηγητής:

- Δηλαδή, αν μ' έβλεπες να βγαίνω από το νεκροταφείο, θα υπέθετες ότι είμαι νεκρός;

Έξω από το σχολείο υπάρχει μια πινακίδα της τροχαίας: προσοχή, μη σκοτώσετε κανένα παιδί.

Και από κάτω γραμμένο με κιμωλία:

Περιμένετε να βγουν οι καθηγητές.

Καθηγητής:

Προσέξτε τώρα. Μέσα σ' αυτό το οξύ θα ρίξω το χρυσό δακτυλίδι μου. Θέλω να μου πείτε αν λιώσει ή όχι.

Μαθητής:

Όχι, κύριε.

Καθηγητής:

Μπράβο παιδί μου! Πώς εξηγείς το φαινόμενο;

Μαθητήτής:

Γιατί, αν επρόκειτο να λιώσει, δε θα το ρίχνατε!

Σε μια έκθεση ζωγραφικής των μαθητών κάποιος καθηγητής ρωτά ένα μαθητή:

- Ποιόν παρουσιάζει το πορτρέτο αυτό, παιδί μου; Είναι τόσο άσχημο.

- Μα, κύριε, δεν είναι πίνακας, είναι καθρέπτης!

Ένας μαθητής διαμαρτύρεται:

- Δεν έχουμε τύχη. Στο Σ.Ε.Π. έχουμε τώρα ένα καθηγητή που δε μας αφήνει να κοιμηθούμε με την ησυχία μας.

- Γιατί; Σας μιλάει διαρκώς;

- Όχι, απλώς ροχαλίζει διαρκώς.

ΚΡΙΤΙΚΗ 1ου ΤΕΥΧΟΥΣ

Κύριε Επαμεινώνδα μου

Βιάζομαι. Βιάζομαι πολύ να σου γράψω, τόσο ώστε δεν μπορώ να περιμένω το 2ο τεύχος της "σχεδιάς" σας. Ευτυχώς για μένα τα "Ρεθεμνιώτικα Νέα" κατανόησαν πλήρως το πρόβλημά μου. Γλιτώνω και το γραμματόσημο.

Δευτέρα 9 Μαΐου και ώρα 1.30 μ.μ. ήρθε στο σπίτι μου η ΣΧΕΔΙΑ σας. Για να καταλάβεις, βρίσκομαι απέναντι στη θάλασσα. Ήρθε κι άραξε. Μ' άρεσε τ όνομα μου θύμισε τους ήρωες των παιδικών μου χρόνων. Κι η σχεδιά στο εξώφυλλο... μολύβια για βάση, πένα για κατάρτι κι ένα φύλλο σημειωματάριου για πανί. Πρωτότυπο και γουστόζικο.

Από δω άρχισε το πρόβλημά μου, μπαίνοντας μέσα χειροτέρεψε. Ζήλεψα κύριε Επαμεινώνδα μου. Ζήλεψα παράφορα τους τυχερούς ναυαγούς της. Άκου πράγματα... Παιδιά Λυκείου... Κι εγώ που νόμιζα πως μόνο ηλεκτρονικά, ντίσκο, παρτάκια, φλερτάκια και εφέ είναι.

Διάβασα και ξαναδιάβασα τα μηνύματά τους. Κοίτα τ' ανήλικα! Να μας μιλάνε τώρα για πολιτική, για δημοκρατικές διαδικασίες και συμμετοχή στα κοινά, για τον επαγγελματικό τους (απο)προσανατολισμό, τα Σκόπια, τη UNISEF, το AIDS, το άγχος και... και...

Θεέ και Κύριε! Πόση ευαισθησία, πόση γνώση, πόση ανησυχία στην τρυφερή καρδιά τους. Ξέρουν τα σκασμένα να μοχθούν, να επιλέγουν, να επισημαίνουν, να επαινούν, να συνεργάζονται, ν' αγαπούν.

Κι εγώ έκανα την Κασσάνδρα...

Με διαφεύσατε κυρίες και κύριοι της ΣΧΕΔΙΑΣ και δεν σας το συγχωρώ. Είστε με το παραπάνω υπέροχοι. Δεν σας συγχωρώ και την τελειότητα. Ψάχνω ακόμη για τις "όποιες" ατέλειες.

Κατάλαβες τώρα, κύριε Επαμεινώνδα μου, το πρόβλημά μου; Ζηλεύω πολύ.

Γρι-γρι

Πάντα πίστευα και πιστεύω στα νέα παιδιά. Η ΣΧΕΔΙΑ με κάνει υπερήφανη και αισιόδοξη.

Θερμά συγχαρητήρια στη Συντακτική Επιτροπή, στο σκιτσογράφο, σ' όλα τα παιδιά του 2ου Λυκείου της πόλης μας που συμμετέχουν με κάθε τρόπο στο ταξίδι της ΣΧΕΔΙΑΣ τους, την καθηγήτρια Καλλιτεχνικών για το ευρηματικό εξώφυλλο και τον υπεύθυνο καθηγητή του περιοδικού.

Ας είναι πάντα ούριος ο άνεμος στο πανί της ΣΧΕΔΙΑΣ σας.

ΣΤΕΛΛΑ ΚΟΡΩΝΑΚΗ (Ρεθεμνιώτικα Νέα 11-5-94)

ΟΤΑΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΕΙ...

Το "Κάτι... αντί τίποτα" γίνεται πολύ και η "Σχεδιά" δεν ναυαγει...

Ο φετινός Μάης συνοδεύτηκε από την άνθιση των καρπών, δύο πνευματικών φυτωρίων της πόλης μας. Τα "φυτώρια" είναι το Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο και το 2ο Λύκειο.

Οι "καρποί" είναι τα περιοδικά "Κάτι αντί τίποτα" και "Σχεδιά" και αυτές τις μέρες κυκλοφόρησαν στις αυλές των σχολείων, για να μπουν γρήγορα στις τσάντες των μαθητών, και όχι μόνο, φιλοξενώντας σκέψεις, απόψεις, θέσεις.

Για το περιβάλλον, τον αθλητισμό, τον κινηματογράφο. Για το AIDS, το Σκοπιανό, αλλά και τις Πανελλήνιες Εξετάσεις. Και βέβαια για την μουσική, την ποίηση. Με έμπνευση και οίστρο. Με ευαισθησία και ικανότητα.

Ξεφυλλίζοντας τα δύο αυτά περιοδικά που οι ενδιαφερόμενοι, αν δεν τα πάρουν "χέρι με χέρι" από τα ίδια τα παιδιά, μπορούν να τα ζητήσουν από τα δύο σχολεία, σταματήσαμε σε πολλά σημεία, νιώθοντας μια ευχάριστη έκπληξη. Γράφουν τα παιδιά στη "Σχεδιά" που έκανε την "παρθενική" της εμφάνιση, με το πρώτο της τεύχος, αφήνοντας τις καλύτερες εντυπώσεις:

"... Σίγουρα θα συναντήσουμε την αντίδραση. Τους μηχανισμούς ενσωμάτωσης και αφομοίωσης καθετί του ριζοσπαστικού.

Και σίγουρα κάποιοι απ' το οργανωμένο ιερατείο της εκάστοτε εποχής, οι "Γραμματείς" και οι "Φαρισαίοι", οι έμποροι των ιδεών και των συναισθημάτων, θα προσπαθήσουν να "σταυρώσουν" όλους εμάς, που τολμάμε να τους εκθέσουμε στα μάτια των ανθρώπων και που τολμήσαμε να έρθουμε σε σύγκρουση με τα οργανωμένα συμφέροντα, πίσω από τα οποία κρύβονται άνθρωποι με μειωμένη ηθική ευαισθησία και συνείδηση. Όμως σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να πτοηθούμε. Όλοι οι νέοι πρέπει να πιστέψουμε στους εαυτούς μας και να πείσουμε και τους υπόλοιπους ότι δεν είμαστε απλά τα επιπόλαια και ρομαντικά παιδιά που "μη έχοντας φάει αρκετά χαστούκια απ' τη ζωή" πετάμε στα σύννεφα. Ας μην αφήσουμε τα σκουριασμένα πνεύματα και τις αλλοτριωμένες προσωπικότητες να γελάνε μαζί μας και να λένε ότι κάποτε θα "προσγειωθούμε" και εμείς, όπως τόσοι άλλοι που άλλοτε υιοθέτησαν ιδανικά, απογοητεύτηκαν. Και τελικά συμβιβάστηκαν. Οι εποχές, στις οποίες η φωνή των νέων δεν ακουγόταν, ανήκουν στο παρελθόν. Και αυτό το περιοδικό αποτελεί έμπρακτη απόδειξη των όσων πιστεύουμε και θα αγωνιστούμε, πάντοτε βέβαια δημοκρατικά, για να πραγματοποιηθούν. Σήμερα ο νέος, ωριμότερος από κάθε άλλον προηγούμενης γενιάς -παρόλα τα "κακά" που του επισυνάπτουν- έχει όχι μόνο άποψη και οράματα αλλά και τη δύναμη να τα υλοποιεί".

Το όμορφο αυτό κείμενο, όπως όμορφα είναι όλα όσα φιλοξενούνται στη "Σχεδιά", υπογράφει η μαθήτρια Θεοδοσία Σημαντήρα.

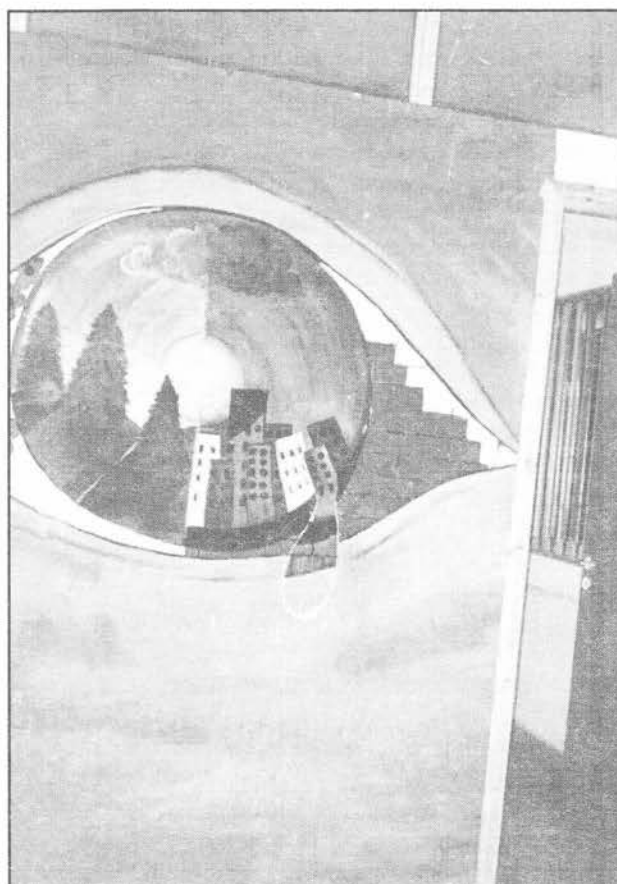
Να σημειώσουμε τέλος ότι οι ιδιαίτερα επιμελημένες εκδόσεις των δυο σχολείων εκτυπώθηκαν στις εγκαταστάσεις "ΡΑΔΑΜΑΝΘΥΣ" Στ. Καλαϊτζάκης και Υιοί Α.Ε.

Γ.Γ. ("Κρητική Επιθεώρηση" 11-5-94)

Τα εν οίκω...
και τα
εν δήμω...
του
Λυκείου μας

Τοιχογραφία. Έργο του καθηγητή Καλλιτεχνικών
Φριξου Θεοδοσόπουλου

Τοιχογραφία. Έργο της μαθήτριας
Πετρακάκη Μαρίας

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Έρευνα φοιτητών Παν/μίου Κρήτης (Τμήμα Ψυχολογίας) στο 2ο Λύκειο

Η επιλογή επαγγέλματος εξαρτάται από πλείστους προσωπικούς ή κοινωνικούς παράγοντες. Σ' αυτή την περιγραφική έρευνα, διερευνήσαμε την αιτιολόγηση της τάξης όσον αφορά τα σωματικά, διανοητικά, ψυχικά δεδομένα, τη συμφωνία τους με τα οικογενειακά δεδομένα και τις παρατηρήσεις των δασκάλων για το εκπαιδευτικό τους επίπεδο.

Περιγράφονται συστηματικά χαρακτηριστικά ενός ορισμένου πληθυσμού. Η περιγραφή περιορίζεται στην απεικόνιση των επιφανειακών στοιχείων. Πρόκειται για ένα συμπτωματικό δείγμα 33 ατόμων, Α' τάξης Λυκείου, στο Ρέθυμνο Κρήτης.

Τα πρώτα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν στους μαθητές με διαφορά 2 ημερών στη σχολική αίθουσά τους. Κατόπιν, δόθηκαν τα ερωτηματολόγια στην οικογένεια και, μετά την παράδοση της βαθμολογίας, των μαθητών του α' τριμήνου, ζητήθηκε η αξιολόγηση των μαθητών από τους καθηγητές τους μέσα από τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων.

Παρουσίαση αποτελεσμάτων

Τα αποτελέσματα περιγράφηκαν με τη μορφή των σχετικών συχνοτήτων (rf). Μετετράπησαν οι απόλυτες τιμές (f) σε σχετικές συχνοτήτες με τον τύπο: $rf = fX100/N$ (N= μέγεθος δείγματος).

ΠΡΟΦΙΛ ΤΑΞΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΑΠΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ 33 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

Οι μαθητές του τμήματος Α1 του 2ου Λυκείου Ρεθύμνου ενδιαφέρονται περισσότερο και πιστεύουν πως θα αποδώσουν καλύτερα αν εργαστούν με ανθρώπους στο μεγαλύτερο ποσοστό τους. Αξιολογούν οι περισσότεροι τις ικανότητές τους σε ένα ανώτερο επίπεδο, υποστηρίζοντας ότι θα μπορέσουν να τελειώσουν το Λύκειο και έστω μία Ανώτατη Σχολή. Απ' την πλευρά του επαγγελματικού επιπέδου, το υψηλότερο που υποστηρίζει η πλειοψηφία των μαθητών είναι το επιστημονικό· κι αυτό, γιατί πιστεύουν ότι οι διανοητικές τους ικανότητες είναι πάνω απ' το μέσο όρο

ή βρίσκονται σε ανώτερο επίπεδο από άλλους. Δηλαδή γενικά παρατηρείται ότι οι έφηβοι μαθητές του συγκεκριμένου τμήματος Α' Λυκείου έχουν καλή εικόνα για τον εαυτό τους σε σύγκριση με τους άλλους και αυτό συνεπάγεται ένα υψηλό επίπεδο θετικής αυτοεκτίμησης και αυτοπεποίθησης -πίστη στις δυνατότητές τους. Οι επαγγελματικές προτιμήσεις των μαθητών ως προς τις δυνατότητες που θα τους δίνονταν για οικονομική άνοδο ή απλά ανάλογες με τις ικανότητές τους διίστανται. Δηλαδή σχεδόν οι μισοί δέχονται πως θα επιλέξουν μια δουλειά που θα τους παρέχει δυνατότητα για οικονομική εξέλιξη ενώ οι υπόλοιποι θα προτιμούσαν μια εργασία που απλά θα χρησιμοποιούσαν τις ικανότητές τους. Αντίθετα ελάχιστοι είναι εκείνοι που δεν έχουν σκεφτεί ακόμα βάσει ποιου κριτηρίου θα επέλεγαν μια εργασία. Όμως φαίνεται τελικά σε μία σχετική ερώτηση απ' την πλειοψηφία των απαντήσεων των μαθητών πως ο μισθός -το οικονομικό κίνητρο έχει την ίδια αξία με το ανάλογο ενδιαφέρον για την εργασία. Δηλαδή διακρίνεται εδώ η ανάγκη για οικονομική εξασφάλιση μέσα απ' τη δουλειά που έχουν οι μαθητές τουλάχιστον σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο-οικονομικό status. Παρόλα αυτά οι μαθητές του Α1 της Α' Λυκείου τοποθετούν σχεδόν την ίδια θέση, δίνουν αξία στις ανθρώπινες σχέσεις στο χώρο δουλειάς παράλληλα με την εξασφάλιση υψηλού μισθού. Τονίζουν οι περισσότεροι την αξία της φιλίας με συναδέλφους και έτσι εκφράζουν μία τάση ισορροπίας ως προς τους 2 παράγοντες δηλ. τον οικονομικό και τον ανθρώπινο στο εργασιακό περιβάλλον. Οι φιλοδοξίες των μαθητών ως προς το επάγγελμα ή μάλλον την επαγγελματική επιλογή προσανατολίζονται στην κοινωνική αναγνώριση στην οποία αποβλέπουν μέσα απ' την εργασία τους και στην ευθύνη που θα χρειαστεί να αναλάβουν. Δίνουν λοιπόν νόημα στην αξία του σεβασμού και της καταξίωσης όπως και της ευθύνης και στην ανάγκη συνεχούς εκπαίδευσης στην εργασία. Στο σημείο αυτό φαίνεται να αποκλείουν τον οικονομικό παράγοντα που νωρίτερα είχαν τοποθετήσει σε ένα ανάλογο επίπεδο με τον ανθρώπινο.

Ως προς τη θέση που δίνουν οι μαθητές στον οικονομικό παράγοντα για τις σπουδές τους αυτή τη φορά αυτή η θέση είναι σημαντική. Δηλαδή δέχονται οι περισσότεροι ότι τα έξοδα για τις σπουδές τους είναι ένα σημαντικό θέμα και πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Επίσης οι μαθητές υποστηρίζουν ότι θα απαιτηθεί πολύς χρόνος για να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους -ένα στοιχείο που συμφωνεί απόλυτα με την προηγούμενη άποψή τους ότι έχουν υψηλές διανοητικές ικανότητες για ανώτατες σπουδές που στοχεύουν σε ένα υψηλό επιστημονικό

επίπεδο. Παρακάτω φαίνεται πως η πλειοψηφία των μαθητών έχουν προσανατολιστεί σε κάποιον επαγγελματικό τομέα που τους κινεί το ενδιαφέρον - τον οποίο σκέφτονται να ακολουθήσουν μετά το Λύκειο. Στο σημείο αυτό μόνο ένα ελάχιστο ποσοστό αναφέρει πως θα ζητούσε τη βοήθεια του Συμβούλου Επαγγελματικής Διαπαιδαγώγησης κι αυτό εξηγείται απ' το γεγονός ότι σήμερα δεν είναι θεσμοποιημένος στα σχολεία ο Επαγγελματικός Σύμβουλος κι έτσι τα παιδιά δεν έχουν ενημερωθεί για το ρόλο του.

Τώρα ως προς τις γνώσεις και τις πληροφορίες που έχουν οι περισσότεροι έφηβοι για τα έξοδα, το χρόνο και τις σχολές που θα τους προσφέρουν την εκπαίδευση που τους χρειάζεται για το μελλοντικό τους επάγγελμα παρατηρείται μία γενικότερη επίγνωση της κατάστασης. Δηλαδή δίνεται η εντύπωση ότι έχουν κάποιες έστω γενικές πληροφορίες για τα παραπάνω θέματα που αφορούν τις σπουδές τους. Τα επαγγελματικά τους σχέδια διακρίνονται σαφή και σχετικά συγκεκριμένα. Έχουν κατασταλαγμένες απόψεις και φαίνεται πως από τώρα θέλουν να ακολουθήσουν κάποιο συγκεκριμένο επάγγελμα ή βρίσκονται κοντά σε μία τελική επαγγελματική επιλογή ή απόφαση. Γνωρίζουν ότι προκειμένου να ασκήσει κανείς κάποιο επάγγελμα απαιτείται ειδική εκπαίδευση. Επιπλέον φαίνεται πως κατατάσσουν τα επαγγέλματα σε ομάδες -όπως τους ζητείται στο ερωτηματολόγιο- με βάση τα ενδιαφέροντά τους σε εκείνα τα οποία τους εξασφαλίζουν ανώτερη κοινωνική και οικονομική θέση (π.χ. Έμπορος, Τραπεζικός Υπάλληλος, Δικηγόρος, Ασφαλιστής, Συμβολαιογράφος κ.ά.) Για να επιλέξουν κάποιο επάγγελμα, παρατηρείται - σύμφωνα με την πλειοψηφία των απαντήσεων- ότι θα λάβουν υπόψη τους τόσο τα συνολικά έξοδα για την εκπαίδευσή τους, το συνολικό χρόνο σπουδών και τον τόπο που βρίσκεται η σχολή. Επιπλέον υποστηρίζουν ότι τόσο η ζήτηση -η αγορά εργασίας ενός επαγγέλματος, όσο και οι ικανότητες που απαιτούνται αλλά και ο τρόπος ζωής που συνδέεται με μια εργασία επιδρούν γενικότερα στην εκλογή ενός επαγγέλματος. Και πάλι διακρίνεται μια σφαιρικότητα στις απόψεις των μαθητών και μία συνεκτίμηση παραγόντων που είναι εξίσου σπουδαία για να επιλέξει κάποιος ένα επάγγελμα. Οι πληροφορίες που οι περισσότεροι μαθητές έχουν ή μπορούν να αντλήσουν για ένα επάγγελμα προέρχονται από τα ίδια τα άτομα που ασκούν το επάγγελμα, απ' την επίσκεψη στους σχετικούς χώρους εργασίας, ενώ ελάχιστοι θα πάρουν πληροφορίες και απ' την Υπηρεσία Επαγγελματικής Διαπαιδαγώγησης (κι αυτό εξηγείται όπως προηγουμένως ειπώθηκε).

Διακρίνεται παρόλα αυτά να αναγνωρίζει η πλειοψηφία το ρόλο του ως ενός ατόμου που στοχεύει να βοηθήσει να πάρει ο μαθητής μια απόφαση και να καταστρώσει ένα σχέδιο για το επαγγελματικό του μέλλον. Ωστόσο φαίνεται να μην μπορούν να εξηγήσουν γιατί ή που συμβαίνουν αλλαγές στον αριθμό των εργαζομένων στις διάφορες ομάδες επαγγελμάτων. Και οι περισσότεροι μαθητές υποστηρίζουν ότι η εκλογή ενός επαγγέλματος είναι μια σταδιακή διαδικασία που απαιτεί διάφορες επιμέρους εκλογές, απόκτηση πληροφοριών κι εμπειριών, αναθεώρηση παλιότερων εκλογών και επιλογή νέων και μια κατάληξη σε τελική απόφαση.

Σύμφωνα με τους μαθητές, χρειάζεται να γνωρίζουν περισσότερες από μία επαγγελματικές δραστηριότητες απ' τις οποίες να διαλέξουν. Σε ένα σημαντικό ποσοστό δέχονται ότι οι προτιμήσεις για ένα επάγγελμα πρέπει να κατευθύνουν και τις επαγγελματικές αποφάσεις τους. Συμφωνούν ότι οι στόχοι του μαθητή και η τελική εκλογή του επαγγέλματος θα επηρεαστούν απ' τις δυνατότητες που έχει να επιτύχει στο συγκεκριμένο επάγγελμα.

Στο σημείο όμως της εκτίμησης των δυνατοτήτων τους πιστεύουν ότι δεν μπορούν να αλλάξουν και αντιμετώπιζουν με βάση τη λογική τις πιθανότητες επιτυχίας τους. Επιπλέον δέχονται ότι οι προηγούμενες (επαγγελματικές) τους αποφάσεις θα επιδράσουν στα μελλοντικά αποτελέσματα των εκλογών τους. Ακόμα τα ενδιαφέροντα και οι ικανότητες των μαθητών δεν παραμένουν πάντοτε τα ίδια αλλά μπορεί να αλλάξουν. Συμφωνούν ότι μπορούν να επιτύχουν, έτσι, σε πολλούς τομείς επαγγελμάτων και μπορεί πάνω από ένα επάγγελμα να ταιριάζει στην προσωπικότητα του καθένα. Για την πλειοψηφία των μαθητών υπάρχουν πάνω από ένας τρόποι για να επιτύχει κάποιος σε έναν επαγγελματικό σκοπό. Δικαιολογείται η άποψη των μισών μαθητών τουλάχιστον ότι η "ανικανότητα" ενός μαθητή να επιλέξει άποιο επάγγελμα θα επιδράσει στη σωστή οργάνωση της ζωής του λόγω του ότι έχουν επενδύσει στη σωστή επαγγελματική εκλογή. Αντίθετα οι υπόλοιποι έχουν μια ευρύτερη άποψη και διαφωνούν στο ότι θα επηρεαστεί όλη τους η ζωή απ' την επαγγελματική τους απόφαση. Υποστηρίζουν ότι απαραίτητη προϋπόθεση για σωστή και συνειδητή επαγγελματική απόφαση είναι η αυτογνωσία και οι σχετικές πληροφορίες για τα επαγγέλματα ενδιαφέροντος. Ακόμη συμφωνούν ότι η ικανότητα συνεργασίας με τους άλλους θα επιδράσει στην καλή προσαρμογή του ατόμου στον επαγγελματικό χώρο. Τέλος, η επίγνωση των αξιών, των κινήτρων και των ενδιαφερόντων που έχουμε για τους μαθητές της Α' Λυκείου είναι αναγκαία κι απαραίτητα στοιχεία για την κατάληξη στη σωστή επαγγελματική απόφαση που θα ταιριάζει με τις προτιμήσεις, ικανότητες και την προσωπικότητα μας ευρύτερα. Γενικά διακρίνεται μια ωριμότητα στις απαντήσεις των μαθητών, ένας καλός βαθμός συνειδητοποίησης των πραγμάτων γύρω απ' τις συνισταμένες των σπουδών, υψηλή αυτοεκτίμηση -στο επίπεδο διανοητικών ικανοτήτων και φιλοδοξίες που προσανατολίζονται τόσο στην οικονομική άνοδο όσο και την κοινωνική αναγνώριση που θα τους προσφέρει το επάγγελμα που θα επιλέξουν με βάση τις ικανότητες και την προτίμηση και κλίση τους. Οι προτιμήσεις των περισσότερων συγκλίνουν σε επαγγέλματα που σχετίζονται άμεσα με τον άνθρωπο και τις ανθρώπινες σχέσεις κι ίσως αυτό εξηγείται και απ' το γεγονός ότι η ανάγκη τους για στενές και ουσιαστικές ανθρώπινες σχέσεις είναι μεγάλη, καθώς τώρα βρίσκονται στην εφηβική ηλικία -μια ηλικία που αμφισβητεί αξίες και πρόσωπα και αναζητά πρότυπα που αναγνωρίζονται για την αλήθεια και αυθεντικότητά τους για την γνήσια υπηρεσία στον "Άνθρωπο" ως Αξία.

Άκης Γιοβαζολιάς - Φωτεινή Θεριανού
Σκίτσο: Σταράκης Μιχάλης

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Αποτελέσματα Γενικών Εξετάσεων 1994 (2ο Λύκειο Ρεθύμνης)

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΙΔΗ ΝΕΚΤΑΡΙΑ ΕΥΑΝΘ.
 ΑΝΤΩΝΑΚΑΚΗ ΑΣΠΑΣΙΑ
 ΑΣΤΡΙΝΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
 ΓΑΛΗΝΟΥ ΡΑΛΙΤΣΑ
 ΓΑΛΛΙΟΥ ΣΜΑΡΑΓΔΗ
 ΓΙΑΝΝΑΚΑΡΗ ΛΑΣΚΑΡΙΝΑ ΜΑΡ.
 ΔΑΓΑΡΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
 ΔΑΦΕΡΜΟΥ ΜΑΡΙΑ
 ΔΡΑΚΟΥΛΗ ΣΟΦΙΑ
 ΔΡΟΥΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΗ
 ΚΑΛΑΦΑΤΗ ΜΑΡΙΑ
 ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
 ΚΑΡΚΑΛΕΤΣΗ ΣΤΑΜΑΤΟΥΛΑ
 ΚΑΤΙΚΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
 ΚΑΨΑΛΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
 ΚΟΚΟΤΣΑΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
 ΚΟΥΤΑΛΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
 ΛΙΟΔΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
 ΛΙΤΙΝΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
 ΜΑΝΩΛΙΤΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
 ΜΙΧΑΛΟΓΛΟΥ ΚΛΕΑΡΧΟΣ
 ΜΠΑΓΟΥΡΑΚΗ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ
 ΠΑΝΤΑΛΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
 ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
 ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ
 ΠΑΡΑΣΧΑΚΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
 ΠΡΑΜΑΤΕΥΤΑΚΗΣ ΜΑΝΟΥΣΟΣ ΓΕΩΡΓ.
 ΡΟΥΣΣΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ
 ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
 ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
 ΣΤΑΓΑΚΗ ΕΛΕΝΗ
 ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
 ΤΑΤΑΡΑΚΗ ΑΝΝΑ
 ΤΑΤΑΡΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
 ΤΣΑΡΜΠΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
 ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗ ΣΤΥΛΙΑΝΗ
 ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΕΜΜ.
 ΨΑΡΟΥΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

ΚΟΙΝ. ΕΡΓΑΣ. ΤΕΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
 ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΑΝΤ. Π. ΑΘΗΝΑΣ
 ΑΓΡΟΝ. ΤΟΠΟΓΡ. ΕΜΠ ΑΘΗΝΑΣ
 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΑΣ
 ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ
 ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ (ΣΣΕ)-ΟΠΛΑ
 ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΘΗΝΑΣ
 ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛ. ΚΡΗΤΗΣ (ΡΕΘΥΜΝΟ)
 ΠΟΛ/ΚΩΝ ΜΗΧ/ΚΩΝ ΕΜΠ ΑΘΗΝΑΣ
 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤ. ΕΚΠ. ΚΡΗΤΗΣ (ΡΕΘΥΜΝΟ)
 ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓ/ΚΗΣ ΨΥΧΟΛ. ΑΘΗΝΑΣ
 ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
 ΠΟΛ/ΚΩΝ ΜΗΧ/ΚΩΝ ΕΜΠ ΑΘΗΝΑΣ
 ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
 ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ
 ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
 ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
 ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΤΡΑΣ
 ΠΟΛ/ΚΩΝ ΜΗΧ/ΚΩΝ ΘΡΑΚΗΣ (ΞΑΝΘΗ)
 ΑΓΡΟΝ. ΤΟΠΟΓΡ. ΕΜΠ ΑΘΗΝΑΣ
 ΜΗΧ/ΓΩΝ ΜΗΧ/ΚΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠ/ΓΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
 ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
 ΘΕΡ. ΚΑΛ. ΑΝΘ. ΤΕΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
 ΦΥΣ. ΑΓΩΓΗΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠ/ΓΩΝ ΑΘΗΝΑΣ
 ΙΑΤΡ. ΕΡΓ/ΡΙΩΝ ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΑΣ
 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤ. ΑΘΗΝΑΣ
 ΤΕΧ. ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΤΕΙ ΘΕΣ/ΚΗΣ
 ΕΜΠΟΡ.-ΔΙΑΦ/ΣΗΣ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ
 ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ
 ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
 ΧΗΜΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ)
 ΕΦΗΡΜ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Π. ΜΑΚΕΔ. (ΘΕΣ/ΚΗ)
 ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
 ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
 ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ)

Η Σοφία Δρακούλη πέτυχε τρίτη στο τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας Ρεθύμνου.

Η Σοφία Δρακούλη του Γεωργίου, από το 2ο Λύκειο που ήρθε τρίτη κατά σειρά επιτυχίας στο τμήμα Ιστορίας Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο δήλωσε: "Ήταν η πρώτη μου προτίμηση η σχολή που πέτυχα. Ήθελα να μείνω στο Ρέθυμνο κοντά στους γονείς μου και τους φίλους μου".

Τα μόρια που συγκέντρωσε η Σ. Δρακούλη ήταν συνολικά 5.836.

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΤΩΝ ΑΥΣΤΡΑΛΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ

Ο μαθητής του Λυκείου μας Κουταλάς Μανόλης του Παύλου και της Παρασκευής, που συγκέντρωσε την υψηλότερη βαθμολογία σε επίπεδο Νομού στις Γενικές Εξετάσεις 1994 και εισάχθηκε στην Ιατρική Σχολή Αθήνας, τιμήθηκε με το βραβείο Αυστραλών Πολεμιστών σε μια σεμνή τελετή στη Νομαρχία Ρεθύμνης. Πρόκειται για την υποτροφία που καθιέρωσε η 6η Αυστραλιανή Μεραρχία σε ένδειξη ευγνωμοσύνης προς τους Κρήτες και ειδικότερα τους Ρεθυμιώτες για τη βοήθεια που πρόσφεραν κατά τη Μάχη της Κρήτης. Το βραβείο απένειμε ο πρέσβης της Αυστραλίας στην Αθήνα κ. Edwards (φωτογραφία) παρουσία του τ. Νομάρχη Ρεθύμνης κ. Γ. Φωτάκη και άλλων εκπροσώπων. Ο Μανόλης κατασυγκινημένος και απευθυνόμενος στον πρέσβη της Αυστραλίας είπε τα εξής:

“Η σημερινή τελετή και οι οργανωτές της έγιναν αφορμή να ανακληθούν στη μνήμη όλων μας ημέρες ηρωικές, ημέρες χρέους, ημέρες αυτοθυσίας, αλλά και ημέρες που ο αλτρουϊσμός, η αυταπάρνηση και η φιλία έφτασαν στο πιο ψηλό και φωτεινό βάθρο, ικανά να διατηρηθούν αναλλοίωτα στο χρόνο και να οδηγούν στα φωτεινά αυτά πρότυπα όλες τις επόμενες γενιές.

Ο αγώνας, η αγάπη, η υπεράσπιση των όσιων και των ιερών, η αυταπάρνηση και θυσία του κάθε ανθρώπου για την πατρίδα του είναι το πρώτιστο καθήκον του, γιατί έτσι, αφενός υπερασπίζεται τα όσια και τα ιερά της φυλής του, την ιστορία και τον πολιτισμό του και απ’ ετέρου τα εξασφαλίζει για τους νεότερους” και συγχρόνως εξασφαλίζει την ελευθερία τους με όλα τα αγαθά που αυτή συνεπάγεται.

Αν λοιπόν ο άνθρωπος έχει τόσα πολλά να πει για τους ανθρώπους που γίνονται θυσία στο βωμό της πατρίδας τους, μάλλον μένει άφωνος μπροστά σ’ ανθρώπους που αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν στο βωμό μιας άλλης πατρίδας, στα όσια και ιερά άλλων ανθρώπων. Το μεγαλείο και η θυσία των ανθρώπων αυτών δεν εκφράζεται με λόγια. Ο νους μένει ασάλευτος, η ψυχή πλημμυρίζει από αισθήματα ευγνωμοσύνης και θαυμασμού, όταν αναλογιστεί την αυταπάρνηση και την αυτοθυσία νέων ανθρώπων στα υψηλά ιδανικά της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της συναδέλφωσης των λαών που τους ώθησαν να έλθουν από τη μακρινή τους πατρίδα για να αντιταχθούν με τους ελεύθερους λαούς ενάντια στο φασισμό.

Σ’ αυτούς τους ανθρώπους, δηλ. σε σας και στους γονείς σας, βρήκε εφαρμογή ο λόγος του Χριστού για την αγάπη προς τον πλησίον, που πρέπει να φτάνει μέχρι την αυτοθυσία. Βρήκε εφαρμογή το όραμα του Παλαμά για μια πανανθρώπινη κοινωνία, όπου όλοι θα μοιράζονται τα

αγαθά της αγάπης, της αλληλεγγύης και του πολιτισμού. Σε σας βρήκε τους τέλειους εκφραστές της η πραγματική φιλία.

Η αυταπάρνηση και το μεγαλείο σας παίρνει πολύ μεγαλύτερες διαστάσεις, όταν αναλογιστεί κανείς πως όλοι εσείς που πολεμούσατε, γνωρίζατε από πριν το αποτέλεσμα και όμως η θυσία έπρεπε να ολοκληρωθεί για την τιμή και την αξιοπρέπεια, για την ιστορία και τους θεσμούς.

Η φιλία των Αυστραλών και των Ελλήνων δοκιμάστηκε στο πιο ασφαλές, στο πιο ακριβές δοκιμαστήριο, στη φωτιά του πολέμου. Και ο Ξένιος Δίας μας, αιώνες τώρα, μας έχει ορίσει πως η φιλία, που δοκιμάστηκε και μάλιστα με την αυταπάρνηση και την αυτοθυσία τόσων νέων ανθρώπων, πρέπει να μένει αναλλοίωτη σ’ όλους τους αιώνες, απ’ όλες τις νεότερες γενιές και σ’ όλες τις συνθήκες.

Εμείς, οι νεότεροι Έλληνες, οι εγγονοί των πολεμιστών της Μάχης της Κρήτης, δε θα ξεχάσουμε ποτέ τη θυσία σας στο βωμό της πατρίδας μας, στο βωμό της ελευθερίας, της συναδέλφωσης των ανθρώπων και της φιλίας σας προς εμάς τους Έλληνες. Σήμερα ιδιαίτερα που ο θεσμός της φιλίας δοκιμάζεται πρέπει τη φιλία των λαών μας να την κρατάμε κάθε φορά και σε κάθε περίπτωση αμόλυπτη, ειλικρινή, πραγματική.

Σας το υπόσχομαι κι εγώ προσωπικά, γιατί δεν προσφέρατε μόνο τότε τον εαυτό σας στον τόπο μας. Η τωρινή προσφορά σας, μεγάλη σε ηθική αξία, δείχνει πως εσείς πρώτοι διαφυλάττετε αυτή τη φιλία σαν κόρη οφθαλμού και φροντίζετε να την μεταδίδετε με τον πιο ωραίο και ευγενικό τρόπο και σε μας τους νεότερους.

Σας ευχαριστώ πολύ για την ευγενική προσφορά σας και παρακαλώ να βεβαιώσετε στην πατρίδα σας τους παλιούς πολεμιστές, αλλά και τους συμπατριώτες σας νεότερους Αυστραλούς πως οι Έλληνες είναι φίλοι τους και τους χρωστούν για τον ωραίο αγώνα τους αιώνια ευγνωμοσύνη”.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ '94

29/1 Παρακολούθηση της ταινίας "Το δέντρο που πληγώνει" στον κινηματογράφο "Παντελής".

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ '94

7/12 Επίσκεψη της Ισπανίδας καθηγήτριας Κάρμεν Πόνθε φιλολόγου ελληνικής κλασικής φιλολογίας, στα πλαίσια της αδελφοποίησης του σχολείου μας με σχολείο της Μαδρίτης.

12/12 Επίσκεψη Αγιορείτη μοναχού Π. Δαμασκηνού και συζήτηση με τους μαθητές κατά τμήμα και τάξη.

Κυκλοφόρησε το ημερολόγιο 95 του 2ου Λυκείου με θέμα το παλιό Ρέθυμνο.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ '95

12/1 Καταλήψεις.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ '95

Αγορά κομπιούτερ για μηχανοργάνωση του γραφείου.

Διαμόρφωση εσωτερικού χώρου για επέκταση της σχολικής βιβλιοθήκης.

24/2 Αποκριάτικος χορός του Λυκείου μας στο "Μαϊστράλι".

ΜΑΡΤΙΟΣ '95

1/3 Σύσκεψη καθηγητών-γονέων-μαθητών για το κυλικείο.

23/3 Συνάντηση Συλλόγων Γονέων-Καθηγητών και εκπροσώπων των Μαθητικών Κοινοτήτων για θέματα του σχολείου μας.

24/3 Έναρξη εσωσχολικού πρωταθλήματος.

Διαμόρφωση αύλειου χώρου (παγκάκια).

Συγκρότηση-λειτουργία ομάδων για την πολιτιστική χαρτογράφηση του Ρεθύμνου στα πλαίσια της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

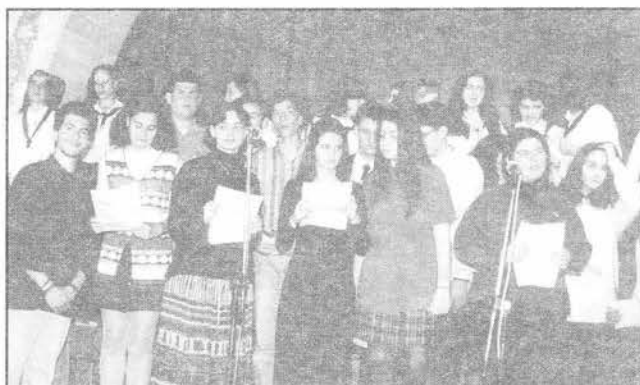
ΑΠΡΙΛΙΟΣ '95

3/4 Εκδρομή Γ' Λυκείου στην Κύπρο.

9-10/5 "Εμείς του '95" Εκδήλωση της Μαθητικής κοινότητας του 2ου Λυκείου (Ωδείο Ρεθύμνου).

"ΕΜΕΙΣ ΤΟΥ '95"

Μια εκδήλωση της μαθητικής Κοινότητας του 2ου Λυκείου βασισμένη στην ιδέα του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων σε συνεργασία με το σύλλογο καθηγητών

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Την **ΠΡΩΤΗ ΘΕΣΗ** κατέλαβε το Λύκειο μας στη γενική βαθμολογία ανωμάλου δρόμου κατά το διασχολικό πρωτάθλημα Ν. Ρεθύμνου (Κορίτσια: 1η Σαριδάκη Ελένη, 2η Καλογεράκη Εμμανουέλα. Αγόρια: 4ος Συριανόγλου Γαβριήλ, 6ος Χριστουλάκης Αντώνης, 12ος Παλαφούτης Μανόλης, 15ος Κυριμάκης Μάρκος). **ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΡΙΑ** επίσης αναδείχτηκε η ομάδα μπάσκετ κοριτσιών του **Λυκείου μας**. Οι άλλες ομάδες μας (μπάσκετ αγοριών και βόλεϊ αγοριών και κοριτσιών) κατέλαβαν τη 2η θέση.

ΟΜΑΔΑ ΒΟΛΕΪ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

Αντωνάκη Ειρήνη
Βεριδάκη Χριστίνα
Δρυγιαννάκη Μαρία
Ελευθερόγλου Πέννυ
Κλειδαρά Εύα
Μακρυδάκη Πόπη
Μαλλιαρού Δέσποινα
Μαύρου Χρυσόκονα
Πωλοπετράκη Μαρία
Τζελαλή Βούλα
Τουρλίτη Νικολέτα

ΟΜΑΔΑ ΒΟΛΕΪ ΜΑΘΗΤΩΝ

Αντωνάκης Μανόλης
Γαρτζολάκης Θάνος
Καπελώνης Νίκος
Κουμαντάκης Στέλιος
Κυδωνάκης Γιάννης
Λαμπρινός Αντώνης
Μαράκης Αντώνης
Μπαζιτζιανάκης Γιάννης
Μποτονάκης Μποτόνης

Πατεράκης Γιάννης
Παυλάκης Γιάννης
Τσίχλης Σταύρος
Φρυγανάκης Δημήτρης

ΟΜΑΔΑ ΜΠΑΣΚΕΤ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

Βαβουράκη Ρόη
Δημητρακάκη Εύα
Κακογιαννάκη Έρφη
Λαδάκη Ιωάννα
Λουκογιωργάκη Εύα
Μπαλάση Άντζελα
Τουρνάκη Μαρία
Χριστουλάκη Ιωάννα

ΟΜΑΔΑ ΜΠΑΣΚΕΤ ΜΑΘΗΤΩΝ

Αντωνίου Κώστας
Βασιλάκης Βαγγέλης
Δαγαράκης Γιάννης
Δαμανάκης Κώστας
Κασάπας Κώστας
Καψαλάκης Γιώργος
Πλεμμένος Θόδωρος
Σφακιανάκης Μανόλης
Τσόγκας Γιώργος
Χριστουλάκης Αντώνης

ΟΜΑΔΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Αντωνάκης Ζαχαρίας
Κακογιαννάκης Αντώνης
Κοτσιφης Γιώργος
Κουμαντάκης Σταύρος
Κουμαντάκης Στέλιος
Μανουσάκης Κώστας
Μελισσινάκης Άρης
Μπεγιέτης Νίκος
Ξερουδάκης Μιχάλης
Παλαφούτης Μανόλης
Παπαδάκης Μπάμπης
Ροδουσάκης Γιάννης
Χαμογιωργάκης Μανόλης
Χατζηδάκης Πελοπίδας
Χατζηκωνσταντίνου Σταύρος
Χριστοφοράκης Γιώργος

ΧΣ SARAMOS TOURS

TRAVEL AGENCY - REISEBÜRO
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΑΞΙΔΙΩΝ

Μιχάλης & Χρυσούλα Σωμαρά

Σταμαθίουδάκη 20 Ρέθυμνο 74100 Κρήτη
Τηλ. 0831 - 53782, 53783 FAX: 0831 - 53783
Τηλ. οικίας 24872

Αποχαιρετισμός

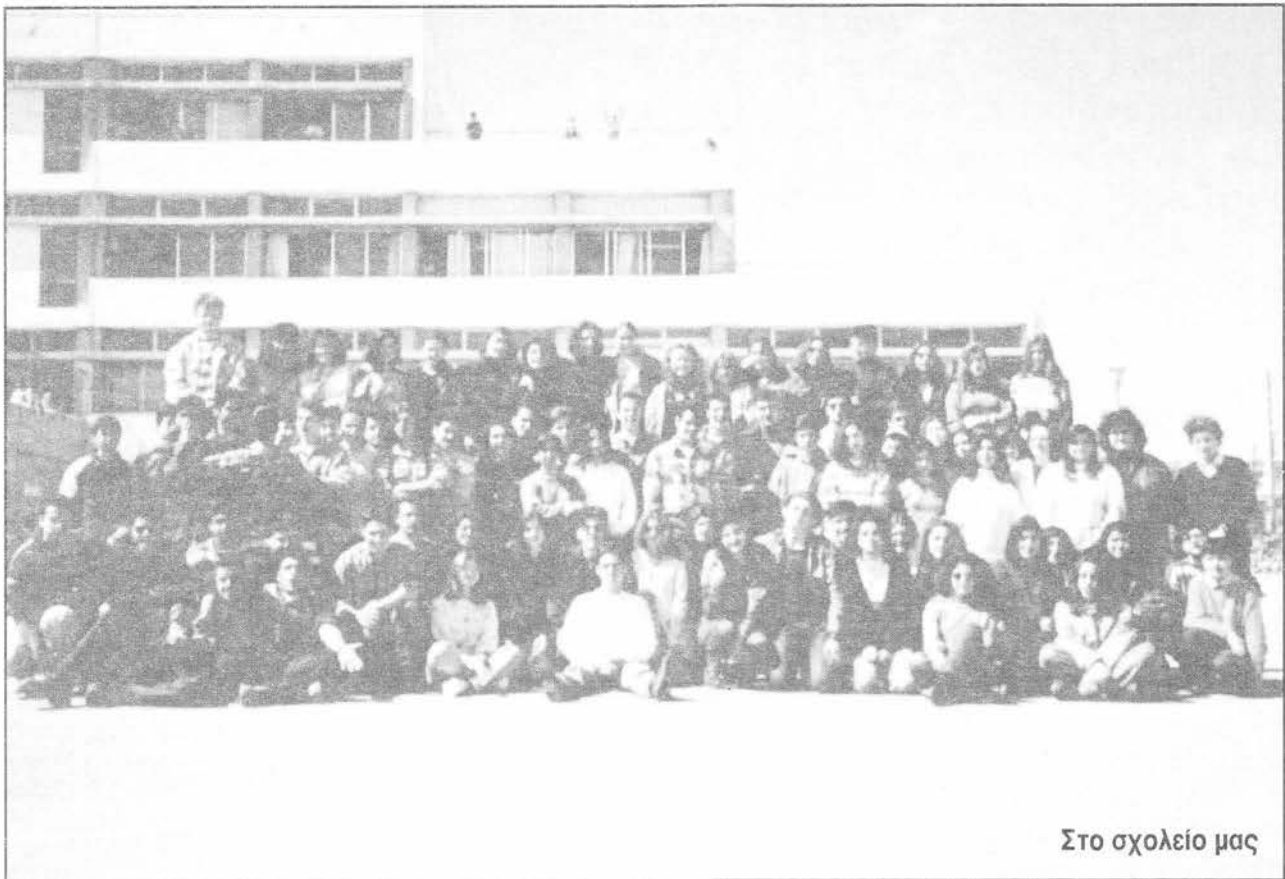
Φτάσαμε κιόλας στο τελευταίο σκαλοπάτι της σχολικής μας ζωής. Λίγοι μήνες μόνο μας χωρίζουν από το μεγάλο αποχαιρετισμό· ένα αποχαιρετισμό που ονειρευόμαστε χρόνια τώρα, σχεδόν κάθε φορά που σοναντούσαμε δυσκολίες στην περίοδο των σχολικών μας χρόνων. Τόσα χρόνια τώρα, 12 για την ακρίβεια, ονειρευόμασταν τη μέρα που θα ερχόταν και δε θα έπρεπε να σηκωνόμαστε από τις 7.30, δε θα έπρεπε να ξενυχτάμε διαβάζοντας ούτε ν' ακούμε πράγματα που ποσής φορές δε τα θεωρούσαμε καθόλου σημαντικά. Και τώρα αυτή η μέρα πλησιάζει, το όνειρο που τόσα χρόνια φαινόταν άπιαστο σιγά σιγά πραγματοποιείται. Γιατί όμως τώρα δε νιώθουμε την ευχαρίστηση που θα έπρεπε; Αισθανόμαστε ένα κενό μέσα μας, μια βαθιά μελαγχολία. Ίσως τόσο καιρό να μην είχαμε καταλάβει πόσο μας άρεσε το σχολείο, πόσο το σονηθίζαμε μέρα με τη μέρα. Εκεί μέσα πήραμε ορισμένες απαραίτητες γνώσεις, εκεί μέσα αποκτήσαμε φίλους. Μέσα σ' αυτό το μεγάλο κτίριο με τα κάγκελα γύρω από την αυλή χαρήκαμε, λοπληθήκαμε, γελάσαμε, κλάψαμε, αηλιά και ερωτεστήκαμε. Όσο κι αν μας φαίνεται απίστευτο τα καλύτερα χρόνια της ζωής μας τα ζήσαμε κοντά σ' αυτό, μαζί με τους καθηγητές και τους συμμαθητές μας. Εκεί αποκτήσαμε παρέες και γεμίσαμε με αναμνήσεις που θα μας συνοδεύουν μια ζωή. Πάντα θα θυμόμαστε το θρανίο που γράφαμε στίχους, τον καθηγητή που μας φώναζε γιατί απλά αφήσαμε τη φαντασία μας ελεύθερη, το διπλανό μας που μας έλεγε συνέχεια αστεία. Ύστερα είναι και η σιγουριά που αισθανόμαστε μέσα σ' αυτό. Ο έξω κόσμος που μέχρι τώρα μας φαινόταν μακρινός, αποτελεί πια μια πραγματικότητα που εμείς καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε.

Όπως και να έχει όμως το πράγμα οι αναμνήσεις από το σχολείο θα μείνουν πάντα χαραγμένες στην καρδιά μας και στο μυαλό μας. Πάντα θα το νοσταλγούμε και θα θυμόμαστε ότι έστω και καθυστερημένα καταλάβαμε πως πάντα το αγαπούσαμε.

Τώρα λοιπόν που ο καθένας μας θα πάρει το δρόμο του, ας μη ξεχάσουμε ο ένας τον άλλο και ας έχουμε όλες τις ωραίες στιγμές που ζήσαμε στο σχολείο παντοτινό σόντροφο της ζωής μας.

Από την εκδρομή
μας στην Κύπρο

Στο σχολείο μας